19 French, late 12th cent.

BIBLIOTHÈQUE
DES PÈRES
DOMINICAINS.

Phillipps MS
16243.

1101

56 AUGUSTINUS (S.) LIBER DE KARITATE AURELII AUGUSTINI IN EPISTOLA JOHANNIS APOSTOLI, *manuscript of the twelfth century,* ON VELLUM, *with large ornamental capitals in colours* *folio.* XII CENT.

*** This manuscript formerly belonged to the learned P. Pithon and bears his autograph signature on the second leaf.

Sotheby Ap 24. 1911

Pierre Pithou – the learned – B. 1539. D. 1596. Barely escaped massacre of St. Bartholomew; Became ardent supporter of Henry IV after the King's conversion – a zealous Anglican. His chief work is a treatise upon the liberties of the Anglican Church.

1. Library of Pierre Pithou;
2. Duchesse de Berry
3. Library of Dominican Friars
4. " Sir Thomas Phillipps.

A book containing the writings of St. Augustine upon charity, and upon the gospels according to St. John. Written in Latin on vellum about 1150. The book has large ornamental capitals in colors and style of the 12th Century. The manuscript formerly belonged to the learned Pithou and bears his signature on the second leaf.

110.

Manuscrit du XI.e siecle, bien conservé, composé de 46 feuillets, petit in-folio, contenant S. Augustini sermones de charitate in Epistolam S. Joannis, Apostoli. Le 2.e feuillet porte la signature de P. Pithou. la fin paroit manquer; voyez la note qui termine ce volume.

N.o 3.

L'écriture de ce manuscrit tend à devenir un peu plus anguleuse que dans le siècle précédent. Quant aux Initiales elles commencent à être ornées comme l'ont été dans les siècles suivants les Initiales gothiques, mais elles conservent encore dans leurs ornements le goût du style Roman. Les traits interlinéaires cessent d'être à la pointe sèche et commencent à être tracés avec de l'encre; tous ces caractères réunis dénotent le onzième siècle.

Ce manuscrit a fait partie de la collection de P. Pithou et de celle de la duchesse de Berry.

emptum Tricassio. CIↃ IↃ CXIII
7. Iunii

Augustinus de Charitate

Phillipps MS
16243

ipſo sicut apparet p lineas [illegible] liber ſcripta

Incipit liber de karitate aurelii augustini in epistola
iohannis apostoli. sermo primus. ab eo quod ait. quod
erat ab initio. usque ad id. quod scriptum est. Scribo uo
bis filioli. quia remittuntur uobis peccata per nomen eius.

MEMINIT SCIGAS VRA
euangelium secundum iohannem ex ordi
ne lectionum nos ſolere tracta
re. ſed quia nunc interpoſita est ſollempni
tas ſanctorum dierum quibus certas ex
euangelio lectiones oportet in eccleſia
recitari. que ita ſunt annue ut alie
eſſe non poſſint. ordo ille quem ſuſ
ceperamus. neceſſitate paululum inter
miſſus est. non amiſſus. Cum autem co
gitarem quid ſecundum hylaritatem pre

ebdomada

ſentium dierum per hanc ebdomadam uobiscum de ſcripturis agere.
quantum dominus donare dignatur. quod poſſit in iſtis ſeptem uel octo diebus
finiri. occurrit mihi epistola beati iohannis. ut cuius euangelium paululum
intermiſimus. et epistolam tractando ab eo non recedamus. preſertim quia in
ipſa epistola ſatis dulci. omnibus quibus ſanum est palatum cordis. ubi ſa
piat panis dei. et ſatis memorabili in ſancta eccleſia dei maxime ca
ritas commendatur. locuturus est multa. et prope omnia de caritate. Qui
habet in ſe unde audiat. neceſſe est gaudeat ad hoc quod audit. Sic
enim illi erit lectio iſta. tanquam oleum in flamma. Si est ibi quod nu
triatur. nutritur et creſcit. et permanet. Item quibusdam ſic eſſe debet tan
quam flamma ad fomitem. ut ſi non ardebat. accedente ſermone
accendatur. In quibusdam enim nutritur quod est. in quibusdam accenditur ſi
deest. ut omnes in una caritate gaudeamus. Ubi autem caritas. ibi

P. Pithoei

pax. Et ubi humilitas. ibi caritas. Iam ipsum audiamus. et ad ipsius verbum
quod dominus suggesserit etiam nobis ut bene intelligatis loquamur.
Quod erat ab initio. quod audivimus. et quod vidimus oculis nostris. et .a.
manus nostrae tractaverunt de verbo vitae. Quis est qui manibus tractet verbum.
nisi quia verbum caro factum est et habitavit in nobis. Hoc autem verbum quod
caro factum est ut manibus tractaretur. coepit esse caro ex virgine ma
ria. Sed non tunc coepit verbum. quia quod erat ab initio dixit. Videte si non
attestatur epistola sua evangelio suo ubi modo audistis. In principio erat
verbum. et verbum erat apud deum. Forte de verbo vitae sic quisque accipiat.
quasi locutionem quandam de Christo. non ipsum corpus Christi quod manibus trac
tatum est. Videte quid sequatur. Et ipsa vita manifestata est. Christus ergo
verbum vitae. Et unde manifestata est. Erat enim ab initio. sed non e
rat manifestata hominibus. Manifestata autem erat angelis vi
dentibus. et tamquam panem suum cibantibus. Sed quid ait scriptura.
Panem angelorum manducavit homo. Ergo manifestata est ipsa
vita in carne. quia in manifestatione posita est. ut res quae solo
corde videri potest videretur et oculis. ut corda sanaret. Solo
enim corde videtur verbum. caro autem et oculis corporalibus videtur. Erat
unde videremus carnem. sed non erat unde videremus verbum. Factum est verbum .B.
caro quam videre possemus. ut sanaretur in nobis unde verbum vide
remus. Et vidimus inquit et testes sumus. Forte aliqui fratrum nesciunt
qui graecam linguam non norunt. quid sint testes. Graecum est et usitatum no
men est omnibus et religiosum. Quos enim latine testes dicimus. graece
martyres sunt. Quis autem non audivit martyres. aut in cuius Christi
ani ore non cotidie habitat nomen martyrum. Atque utinam sic
habitet et in corde. ut passiones martyrum imitemur. non eos cal
cibus persequamur. Ergo hoc dixit. Vidimus et testes sumus. Vidimus
et martyres sumus. Testimonium enim dicendo ex eo quod viderunt.

et testimonium dicendo ex eo quod audierunt. ab his qui uiderunt cum displiceret ipsum testimonium hominibus aduersus quos dicebatur passi sunt. Omnia que passi sunt martyres. testes dei passi sunt. Deus testes habere uoluit homines. ut et homines habeant testem deum. Viderunt in quo. et testes sunt. Ubi uiderunt. In manifestatione. Quid est in manifestatione. In sole. id est in hac luce. Unde autem potuit uideri in sole qui fecit solem. nisi quia in sole posuit tabernaculum suum. et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo. exultauit ut gigas ad currendam uiam. Ille ante solem qui fecit solem. ille ante luciferum. ante omnia sidera. ante omnes angelos. uerus creator. quia omnia per ipsum facta sunt. et sine ipso factum est nichil. ut uideretur oculis carneis qui solem uident. ipsum tabernaculum suum in sole posuit. id est carnem suam in manifestatione huius lucis ostendit. et illius sponsi thalamus fuit uterus uirginis. quia in illo utero uirginali sunt coniuncti duo sponsus et sponsa. Sponsus uerbum. sponsa caro. quia sic scriptum est. Et erunt duo in carne una. Et dominus in euangelio. Igitur iam non duo. sed una caro. Et ysaias optime meminit unum esse ipsos duos. Loquitur enim ex ipsa persona christi. et dicit.

Sicut sponso imposuit mihi mitram. et sicut sponsam ornauit me ornamento. Unum uidetur loqui. et sponsum se fecit. et sponsam se fecit. quia non duo. sed caro una. quia uerbum caro factum est et habitauit in nobis. Illi carni adiungitur ecclesia. et fit christus totus caput et corpus. Et testes inquit sumus. et annuntiamus uobis uitam eternam que erat apud patrem. et manifestata est in nobis. hoc est manifestata est inter nos.

Quod apertius diceretur. manifestata est nobis. Que ergo uidimus et audiuimus. nuntiamus uobis. Intendat caritas uestra. Que ergo uidimus et audiuimus. nuntiamus uobis. Illi uiderunt ipsum dominum presentem in carne. et audierunt uerba ex ore domini. et annuntiauerunt nobis.

Et nos ergo audivimus. sed non vidimus. Minus ergo sumus felices. quam illi qui .D.
viderunt et audierunt. Et quomodo adiungit. Ut et vos societatem habeatis
nobiscum. Illi viderunt nos non vidimus. et tamen socii sumus. quia fidem com
munem tenemus. Nam quidam videndo non credidit. et palpare voluit.
et sic credere. et ait. Non credam. nisi digitos meos misero in locum
clavorum. et cicatrices eius tetigero. Et praebuit se ex tempore palpandum
manibus hominum. qui semper se praebet videndum aspectibus angelorum.
Et palpavit ille discipulus. et exclamavit. Dominus meus. et deus meus.
Quia tetigit hominem. confessus est deum. Et dominus consolans nos
qui christum iam in celo sedentem contrectare non possumus. sed fide con
tingere. ait illi. Quia vidisti me credidisti. beati qui non viderunt
et crediderunt. Nos descripti sumus. nos designati sumus. Fiat ergo
in nobis beatitudo quam dominus praedixit futuram. Firmiter teneamus
quod non videmus. quia illi nuntiant qui viderunt. Ut et vos inquit
societatem habeatis nobiscum. Et quid magnum est societatem ha .E.
bere cum hominibus. Noli contempnere. vide quid addat. Et so
cietas nostra sit cum deo patre et ihesu christo filio eius. Hec inquit
scribimus vobis. ut gaudium vestrum sit plenum. Plenum gaudium
dicit in ipsa societate. in ipsa caritate. in ipsa unitate. Et hec
est inquit annuntiatio quam audivimus ab eo. et annuntiamus vobis.
Quid est hoc. Ipsi viderunt. contrectaverunt manibus verbum vitae. qui ab
ab initio erat. ad tempus visibilis et passibilis factus est unicus filius
dei. Ad quam rem venit. vel quid novum nunciavit nobis. Quid
docere voluit. Quare fecit hoc quod fecit ut verbum caro fieret.
ut deus super omnia indigna ab hominibus pateretur. ut alapas eorum
sustineret de manibus quas ipse formavit. Quid voluit docere.
quid voluit ostendere. quid voluit annuntiare. Audiamus. Non
sine fructu praecepti auditio rei gestae est. quia natus est christus. et quia

passus ē xp̄c. Aduocamentū ē mitis. et n̄ firmamentū. Q̄d mag
nū audis. Quo fructu audis. Vide. Quid uoluit docere. q̄d an
f. nuntiare. Audi. Quia d̄s lux ē inqͦ. et tenebre in eo n̄ s̄t ulle.
A dhuc q̄d d̄s lucē nominauit. s; obscura s̄t ūba. Bonū ē nobis ut
ipsa lux quā nominauit illustret corda nr̄a. et uideam⁹ q̄d
dixit. Hoc ē q̄d annuntiam⁹. q̄a d̄s ē lux. et tenebre in eo n̄
s̄t ulle. Quis enī auderet dicere. q̄a in deo s̄t tenebre. Aut
q̄d ē ipsa lux. aut q̄d s̄t tenebre. Ne forte talia dicat. que
ad oc̄los istos ꝑtineant. D̄s lux ē. Ait nescio q̄s. Et sol lux ē.
et luna lux ē. et lucerna lux ē. Aliq̄d debet ēē longe mai⁹
his. longeq; p̄stanti⁹. longeq; supeminenti⁹. q̄ntū d̄s a crea
tura. q̄ntū conditor a conditione. q̄ntū sapientia ab eo q̄d
factū ē ꝑ sapientiā. Longe ultra om̄ia debet ēē ista lux.
E t forte uicini ei erim⁹. si que sit lux ista cognouerim⁹. et ad
eā nos applicauerim⁹. ut ex ipsa illuminem̄. q̄a in nobis tene
bre sum⁹. et ab illa illuminati possim⁹ ēē lux. et n̄ confun
di de illa. q̄a de nobis confundim̄. Quis ē q̄ de se confundit̄.
.C. Qui se cognoscit peccatorē. Quis de illa n̄ confundit̄. Qui ab
illa illuminat̄. Q̄d ē ab illa illuminari. Qui iā uidet se pec
catis tenebrari. et cupit ab illa illuminari. accedit ad illā.
V n̄ et dicit psalm⁹. Accedite ad eū et illuminamini. et uult⁹ ur̄i
n̄ erubescent. S; n̄ erubesces de illa. Si q̄n̄ t̄ fedū ostenderit.
displiceat t̄ feditas tua. ut ꝑcipias pulc̄ritudinē ipsi⁹. Hoc ē
q̄d uult docere. Ac fortasse ꝑꝓpere illud dicim⁹. Ipse hoc ma
nifestat in conseq̄ntib⁹. Meminitote in p̄ncipio sermonis nr̄i.
q̄a ep̄la ista caritatē cōm̄dat. D̄s lux ē inqͦ. et tenebre ī
eo n̄ s̄t ulle. Et q̄d sup⁹ dixerat. Ut societatē habeatis nobis
cū. et societas nr̄a sit cū deo patre. et filio ei⁹ ih̄u xp̄o. Porro

si deus lux est. et tenebre in eo non sunt ulle. et societatem cum illo habere
debemus. et a nobis pellende sunt tenebre. ut fiat in nobis lux.
Non enim tenebre cum luce societatem habere non possunt. Ideo uide quid se
quatur. Quod si dixerimus quia societatem habemus cum illo. et in tenebris
ambulamus. mentimur. Habes et apostolum paulum dicentem. aut que soci
etas luci cum tenebris? Dicis te societatem habere cum deo. et in
tenebris ambulas? Et deus lux est. et tenebre in eo non sunt ulle. .h.
Quomodo ergo est societas luci cum tenebris? Iam ergo dicat sibi homo. Quid
faciam? Vnde ero lux? In peccatis et iniquitatibus uiuo. Quasi subre
pit quedam desperatio et tristicia. Salus nulla est. nisi in societate
dei. Deus lux est. et tenebre in eo non sunt ulle. Peccata autem tenebre
sunt. sicut dicit apostolus. diabolum et angelos eius. rectores tenebrarum ha
rum esse. Non diceret rectores tenebrarum. nisi rectores peccatorum.
dominatores iniquorum. Quid ergo faciemus fratres mei? Societas cum deo ha
benda est. Alia spes uite eterne nulla est. Deus autem lux est. et tene
bre in eo non sunt ulle. Iniquitates autem tenebre sunt. Iniquitatibus pre
mimur. ne societatem cum deo habere possimus. Que ergo spes? Non
ne promiseram me aliquid locuturum istis diebus quod gaudium faciat?
Quod si non exhibeo. tristicia est ista. Deus lux est. et tenebre in eo non sunt ulle.
Peccata tenebre sunt. Quid erit nobis? Audiamus ne forte confitemur. J.
consoletur. erigat. det spem. ne deficiamus in uia. Currimus enim. et
ad patriam currimus. et si nos peruenturos desperamus. ipsa despera
tione deficimus. Ille autem qui nos uult peruenire. ut conseruet in
patria. pascit in uia. Audiamus ergo. Quod si dixerimus quia societa
tem habemus cum eo. et in tenebris ambulamus. mentimur. et non facimus
ueritatem. Non dicamus quia societatem cum illo habemus. si in tene
bris ambulamus. Quod si in lumine ambulamus. sicut et ipse est
in lumine. societatem habemus cum illo inuicem. In lumine ergo

ambulemus sicut et ipse est in lumine. ut possimus societatem
k. habere cum illo. Et quid facimus de peccatis? Audi quod sequitur.
Et sanguis ihesu xpisti filii eius. purgabit nos ab omni delicto.
Magnam securitatem dedit deus. Merito pascha celebramus. ubi
fusus est sanguis domini. quo purgamur ab omni delicto. Simus secu
ri. Cautionem contra nos servitutis diabolus tenebat. sed san
guine xpisti deleta est. Sanguis inquit filii eius purgabit nos ab
omni delicto. Quid est ab omni delicto? attendite. Ecce iam in
nomine xpisti per sanguinem crucis domini quem nunc confessi sunt isti qui
appellantur infantes. mundata sunt omnia peccata eorum. Vete
res intraverunt. et novi exierunt. Quid est veteres intraverunt. et no
vi exierunt? Senes intraverunt. infantes exierunt. Senectus enim
veternosa. vetusta vita. Infantia autem regenerationis no
va vita. Sed quid facimus? Preterita peccata donata sunt. non tantum
ipsis. sed et nobis. et post donationem et abolicionem omnium pec
l. catorum. vivendo in hoc seculo inter temptationes. quedam forte
contracta sunt. Ideo quod potest homo faciat. Ipse confiteatur quod est.
ut ab illo curetur qui semper est quod est. Ipse enim est quod est. Nos non era
mus. et sumus. Vide enim quid dicat. Quod si dixerimus quia peccatum
non habemus. nosmetipsos seducimus. et veritas in nobis non est.
Ergo si te confessus fueris peccatorem. est in te veritas. Nam ip
sa veritas lux est. Nondum perfecte splenduit vita tua. quia
insunt peccata. Sed tamen iam illuminari cepisti. quia inest con
fessio peccatorum. Vide enim quid sequatur. Quod si confessi fuerimus
delicta nostra. fidelis est et iustus ut dimittat nobis delicta
nostra. et purget nos ex omni iniquitate. non tantum preterita. sed et
si qua forte contraximus ex hac vita. quia non potest homo quamdiu car
nem portat. nisi habere vel levia peccata. Sed ista levia que

dicimus. noli contemnere. Si contempsisti quando appendis: expauesce
quando numeras. Leuia multa. faciunt unum grande. Multe
gutte. implent flumen. Multa grana faciunt massam. Et que
spes est? ante omnia confessio. ne quisquam se iustum putet. et ante
oculos dei qui uidet quod est. erigat ceruicem homo qui non erat et est.
Ante omnia ergo confessio. deinde dilectio. Quia de caritate dictum
est. caritas operit multitudinem peccatorum. Iam uideamus si ipsam cari
tatem commendat xpc subrepentia delicta: quia sola caritas ex
tinguit delicta. Superbia extinguit caritatem. Humilitas
ergo roborat caritatem. caritas extinguit delicta. Humilitas
pertinet ad confessionem. qua confitemur nos peccatores. Ipsa est hu
militas. non ut dicamus illud lingua quasi per arrogantiam. ne
displiceamus hominibus. si nos iustos esse dixerimus. faciunt
hoc impii et insani. Scio quidem quia iustus sum. Sed quid dictu
rus sum ante homines? Si me iustum dixero. quis ferat.
quis toleret. Apud deum nota sit iusticia mea. Ego tamen dicam me
peccatorem. non quia sum. sed ne arrogantia odiosus inueniar. Dic
hominibus quod es: dic deo quod es. Quia si non dixeris deo quod es. dam
nat deus quod in te inuenerit. Non uis ut ille dampnet. tu dam
na. Vis ut ille ignoscat. tu agnosce. ut possis dicere deo. a
uerte faciem tuam a peccatis meis. Dic etiam illi illa uerba in ipso
psalmo. Quoniam iniquitatem meam ego agnosco. Quod si confessi fu
erimus delicta nostra. fidelis est et iustus qui dimittat nobis de
licta nostra. et purget nos ex omni iniquitate. Quod si dixerimus quia
non peccauimus. mendacem facimus eum. et uerbum eius non erit in nobis.
Si dixeris non peccaui. illum facis mendacem. cum te uis facere
ueracem. Unde fieri potest ut deus mendax sit. et homo uerax. cum
contradicat scriptura. omnis homo mendax. et deus solus uerax. Ergo

ds p seipsu uerax. tu p deu uerax. na p te mdax. Et ne forte
impunitate uideret dedisse peccis. qa dix fidelis e et iust
q mundet nos ab omi iniqtate. et dicerent ia sibi homines.
peccem et securi faciam qd uolum. purgat nos xpc fide
lis e et iust. purgat nos ab omi iniqtate. tollit t mala secu
ritate. et inserit utile timore. Male uis ee securus. sollici
t esto. Fidelis eni et iust e. ut dimittat nobis debita nra.
R. Si semp t displiceas. mutet is donec pficiaris. Jdo qd sequit.
Filioli mei hec scribo uobis. ut n peccetis. S; forte subrepit
de uita humana peccatu. Qd g fiet. Ja desperatio erit. Au
di. Si qs inqt peccauit. aduocatu habem apd patre ihm x
iustu. et ipse e ppitiatio peccoz nroz. Ille g e aduocat. da
opam ne pecces. Si de infirmitate uite subrepserit peccatu.
continuo uide. continuo displiceat. continuo dapna. Et cu
dapnaueris. securus ad iudice uenies. Ibi habes aduocatu.
Noli timere. ne pdas causa confessionis tue. Si eni aliqn
in hac uita comittit se homo diserte lingue et n perit.
comittis te ubo et pitur es. Clama. Aduocatu habem
apd patre. Videte ipsu iohm seruante humilitate. Certe
uir iust erat et magn. q de pectore dni misterioz secre
ta bibebat. Jlle ille q bibendo de pectore dni diuinitate
ructauit. in pncipio erat ubu et ubu erat apd deu. ille
talis uir n dixit. aduocatu me habetis apd patre. s; si qs
peccauit. aduocatu inqt habem. Non dixit habetis. nec
me habetis dixit. nec ipsu xpm habetis dix. s; et xpm
posuit n se. et habem dix. n habetis. Maluit se ponere in
numero peccoz. ut haberet aduocatu xpm. qua ponere
se p xpo aduocatu. et inueniri int dapnandos supbos.

F rs. xpm ihm iustu. ipsu habem aduocatu ad patre. ipse ppicia
tio e peccor nror. Hoc q tenuit. heresim n fec. Hoc q tenuit.
scisma n fecit. Un eni facta st scismata. Cu dicunt homines
nos iusti sum. cu dicunt hoies nos scificam inmundos. nos
iustificam impios. nos petim. nos impetram. Iohannes aute
qd dixit. Et siqs peccauit. aduocatu habem ad patre ihm
xpm iustu. S; dic aliqs. Ergo sci n petunt p nobis. Ergo epi
ut ppositi n petunt p nobis ut p pplo. S; attendite scptas.
et uidete qa et ppositi comdant se pplo. Na apls dic plebi. .O.
O rantes simul et p nobis. Orat apls p plebe. orat plebs p aplo.
O ram p uobis frs. s; et uos orate p nobis. Inuice p se omia m
bra orent. caput p oib interpellet. Ppterea n miru qa sequit
& hic. et claudit ora diuidentib eccłam di. Qa dix ihm
xpm habem iustu. et ipse ppitiatio e peccor nror. ppt illos
q se diuisuri erant et dicturi. ecce hic e xpc ecce illic. et
uelle ostendere in parte eu q emit totu & possedit totu.
continuo secut e. Non tm nror. s; et toti mundi. Qd e hoc
frs. Certe inuenim ea inuenim ea in capis saltuu. inuenim
eccłam in oib gentib. Ecce xpc ppitiatio peccor nror. Non .P.
tm nror. s; et toti mundi. Ecce habes eccłam p totu mundu.
N oli seq falsos iustificatores. et ueros pcipitatores (l' pcisores). In illo mon
te esto. q impleuit orbe trraru. qa xpc ppiciatio e peccor
nror. Non tm nror. s; toti mundi. que suo sangne copauit.
E t i hoc inqt cognoscim eu. si mandata ei seruauerim. Que
mandata. Q dic qa cognouit eu. et mandata ei n seruat.
mdax e. et in eo ueritas n e. S; adhuc qris q mandata.
Q aut seruauerit inqt ubu ei. uere in hoc pfecta e dilectio
di. Videam. ne ipsu mandatu dilectio uocet. Querebam

enū q̄ mandata. et ait. Qui aūt seruauit ūbū ei᷒: uere in hoc p
fecta ē dilectio dī. Attendite euglm. si n̄ hoc ē mandatū. Man
datū inq̄t nouū do uobis: ut uos inuicē diligatis. In hoc cog
noscim᷒ qa in ipso sum᷒: si in ipso pfecti fuerim᷒. Pfectos ī di
lectionē uocat. Que ē pfectio dilectionis? Et inimicos dilige:
et ad hoc dilige ut sint frs. Non enī dilectio nrā carnalis ēē
debet. Optare alicui salutē tpralē: bonū ē. S; et si desit: aīa
tuta sit. Optas alicui amico tuo uitā: bene facis. Gaudes de
morte inimici tui: male facis. S; forte et amico tuo uita
illa quā optas inutilis ē: et inimico tuo mors de qua gau
des utilis fuit. Incertū ē utrū alicui sit utilis uita ista. an
inutilis. Vita u̇ q̄ ē apd dm̄. sine dubio utilis ē. Sic dilige
inimicos tuos: ut frs optes. Sic dilige inimicos: ut ī socie
tatē tuā uocent᷑. Sic enī dilexit ille. q̄ in cruce pendens ait.
P atr ignosce illis: qa nesciunt qd faciunt. Neq; enī dix. patr ui
uant isti multo tpr. Me q̄dē occidunt. s; ipsi uiuant. S; qd
ait? Ignosce illis: qm̄ nesciunt qd faciunt. Mortē sempitr
nā ab eis expellebat. pce misericordissima: et potentia pstantissi
.Q. ma. Multi ex eis crediderūt: et dimissus ē eis fusus sangs xp̄i.
P rimo fuderūt cū seuirent. biberūt cū crediderūt. In hoc cog
noscim᷒ qa in ipso sum᷒: si in ipso pfecti fuerim᷒. De ipsa pfec
tione diligendoꝝ inimicoꝝ. dn̄s ammonens ait. Estote g°
pfecti: sic̄ et patr ur̄ celestis pfect᷒ ē. Qui g° dic se in ipso
manē: debet sic̄ ipse ambulauit. et ipse ambulare. Quomo
frs? Quid nos monet? Qui dic se in ipso manē id ē in xp̄o:
debet sic̄ ipse ambulauit et ipse ambulare. Forte hoc nos
monet ut ambulem᷒ in mari? Absit. hoc g°. ut ambulem᷒
in uia iustitie. In q̄ uia? Iā cōmemoraui. Fixus in cruce e

rat. et in ipsa ambulabat. Ipsa ē uia caritatis. Pat̄ ignosce illis. q̄a R.
nesciunt q̄d faciunt. Si ḡ sic didiceris orare p̄ inimicis tuis. ambu
las uiā dn̄i. Dilectissimi. n̄ mandatū nouū scribo uobis. s; manda
tū uet̄ q̄d habebatis ab initio. Q̄d mandatū uet̄ dixit. Q̄d ha
bebatis inq̄t ab initio. Ideo ḡ uet̄. q̄a iā illud audistis. Alioq̄n. con
trari erit dn̄o ubi ait. Mandatū nouū do uobis. ut uos inuicē
diligatis. S; mandatū uet̄ quare. Non q̄a ad ueterē hominē
p̄tinet. S; quare. Q̄d habebatis ab initio. Mandatū uet̄ ē. ūbū
q̄d audistis. Ideo ḡ uet̄. q̄a iā audistis. Et idipsū nouū ostendit
dicens. Itm̄ mandatū nouū scribo uobis. Non alterū. si idem ip
sū. Q̄d dixi uet̄. idē ē et nouū. Quare. Q̄d ē uerū ī ipso. et ī
nobis. Nā q̄re uet̄ audistis. Q̄a iā illud noueratis. Quare au
tē nouū. Q̄a tenebrę t̄nsier̄t. & lux uera iā lucet. Ecce unī
nouū. Quia tenebrę ad ueterē hominē. lux ū ad nouū homi
nē p̄tinet. Q̄d dic̄ ap̄ls paulus. Exuite uos ueterē hominē.
et induite nouū. Et itm̄ q̄d dic̄. Fuistis aliq̄n tenebrę. nc̄
aūt lux in dn̄o. Q̄ dic̄ se ēē in lumine. Modo manifestat S.
totū q̄d dix̄. Qui dic̄ ēē se in lumine et fr̄em suū odit. in
tenebris ē usq; adhuc. Ita fr̄s mei. quādiu dicā uobis di
ligite inimicos. Videte q̄d per ē. ne adhuc frēs oderitis.
S i fr̄s solū amaretis. n̄dū essetis p̄fecti. Si aūt fr̄s oditis.
q̄d estis. Ubi estis. Respiciat unq̄sq; cor suū. Non teneat
odiū cont̄ fr̄em p̄ aliq̄ ūbo duro. nec p̄ contentione t̄rę.
ne fiat t̄ra. Q̄cq̄s enī odit fr̄em suū. n̄ dicat q̄a in lumi
ne ambulat. Quid dixi. Non dicat q̄a in xp̄o ambulat. Q̄
dic̄ se ēē in luce et odit fr̄em suū. in tenebris ē usq; ad
huc. Nescio q̄s enī ex pagano fact̄ ē xp̄ian̄. Intendite. Ec
ce tenebrę erat. cū pagan̄ erat. Modo iā xp̄ian̄ fact̄ ē.

deo gratias. Omnes gratulantur. Recitatur apostolus gratulans. Fuistis enim a
liquando tenebre. nunc autem lux in domino. Adorabat idola: adorat deum.
Adorabat que fecit. adorat a quo factus est. Mutatus est deo gratias. Omnes
gratulantur christiani. Quare. Quia iam adorator patris et filii et spiritus
sancti. et detestator demoniorum et idolorum est. Adhuc iste iohannes
sollicitus est multis gratulantibus. adhuc suspectus est. Fratres. mater
nam sollicitudinem libenter amplectamur. Non sine causa mater
sollicita est de vobis. cum alii gaudent. Matrem dico caritatem.
Ipsa enim habitabat in corde iohannis. cum ista diceret. Quare. nisi
quia aliquid timet in nobis. et cum iam in nobis homines gratu
lantur. Quid est quod timet. Qui dicit se esse in lumine. Quid est hoc.
Qui dicit se esse christianum. et fratrem suum odit. in tenebris est usque adhuc.
Quid exponendum non est. sed quod gaudendum si non fiat. aut quod plangendum
T. si fiat. Qui diligit fratrem suum in lumine manet. et scandalum in eo
non est. Obsecro per christum. Pascit nos deus. Refecturi sumus corpora in
nomine christi. et aliquantum refecta sunt et reficienda sunt. Mens nostra
pascatur. Non quia diu dicturus sum dico. nam ecce iam finitur lectio.
sed ne forte ex tedio minus attente audiamus. quod maxime neces
sarium est. Qui diligit fratrem suum in lumine manet. et scanda
lum in eo non est. Qui sunt qui patiuntur scandalum. aut faciunt. Qui scan
dalizantur in christo. et in ecclesia. Qui in christo scandalizantur. tanquam
a sole uruntur. qui in ecclesia. tanquam a luna. Dicit autem psalmus.
Per diem sol non uret te. neque luna per noctem. id est si tenueris carita
tem. nec in christo scandalum patieris nec in ecclesia. nec christum relin
ques nec ecclesiam. Qui enim ecclesiam relinquit. christum relinquit. Quomodo
est in christo. qui in membris christi non est. Quomodo est in christo. qui in corpore christi
non est. Illi ergo patiuntur scandalum. qui relinquunt aut christum aut
ecclesiam. Unde intelligimus quia hoc dixit psalmus. per diem sol non uret te.

neq; luna p̄ noctē. qa ipsā ustionē scandalū uult intelligi. Pri
mo ipsā similitudinē attende. Q̄m q urit. dic n̄ tolero. n̄ fero.
et subducit se. sic q̄ q̄dā n̄ fert in eccła. et subtrahunt se a no
mine xp̄i ut eccłe scandalū patiunt. Videte enī quom passi st̄
scandalū tanquā a sole illi carnales. quib pdicabat carnē suā
xp̄c et dicebat. Qui n̄ manducauerit carnē filii hoīs et biberit ei
sanguinē. n̄ habebit in se uitā. Septuaginta ferme homines dixe
rt̄. durus ē hic sermo. et recesserūt ab eo. et remanserūt xii.
O mīs illos ussit sol. et recesserūt n̄ ualentes ferre ui uerbi. Reman
serūt ḡ xii. Et ne forte putarent homines qa ipsi p̄stant xp̄o
credendo in xp̄m. et n̄ ab ipso illis p̄stat beneficiū. cū xii re
mansissent. ait illis dn̄s. Numqd et uos uultis ire. Ut nouitis
qm̄ ego uobis sū necessarius. n̄ uos m. Illi aut q̄s n̄ usserat sol.
responderūt ex uoce petri. Dn̄e ubi uerbū uite etne habes. Ibimus.
Q uos aut urit eccła. tanquā luna p̄ noctē. Q scismata fecerūt.
A udi ipsū uerbū. positū in aplo. Qs infirmat. et ego n̄ infirmor.
Q s scandalizat. et ego n̄ uror. Q̄m ḡ n̄ ē scandalū in eo q̄ dilig
fr̄em. Qa q̄ diligit fr̄em. tolerat omīa ppt unitatē. qa in uni
tate caritatis. ē frña dilectio. Offendit te nescio qs. siue malus
siue ut tu putas malus. siue ut tu fingis malus. et deseris tot
bonos. Q̄lis dilectio ē frna. Qualis apparuit in istis. Cū accusāt
affros. deseruerūt orbē terrarū. Numqd in orbe terrarū sci n̄ erant.
aut inauditi a uobis dāpnari potuerūt. S; o si diligeretis fr̄s.
scandalū in uobis n̄ eēt. Audi psalmū qd dicat. Pax multa di
ligentib legē tuā. et n̄ ē illis scandalū. Pacē multā dix eis qui dili
gunt legē dī. et ido n̄ eē eis scandalū. Illi ḡ q̄ scandalū pa
tiunt. pacē pdunt. Q os dix n̄ pati scandalū. aut n̄ facere. x.
D iligentes legē dī. Ergo in caritate positi st̄. S; dic aliqs.

Legē dī dix̄ diligentib⁹. ñ frs. Audi q̄d dn̄s dicat. Mandatū nouū
do uobis. ut uos inuicē diligatis. Q̄d ē lex. ī mandatū. Quom
aut̄ ñ patiunť scandalū. ñ dū sufferť inuicē. Sic paulus dicit.
Sufferentes inuicē in dilectione. studentes seruare unitatē sp̄c.
in uinculo pacis. Et q̄a ipsa ē lex xp̄i. eundē audi ap̄lm com
dantē ipsā legē. Inuicē inq̄t onera ur̄a portate. et sic implebi
tis legē xp̄i. Nā q̄ odit frēm suū in tenebris ē. et in tenebris
ambulat. et nescit q̄ eat. Magna res frs. attendite roga
m⁹ uos. Q̄ odit frēm suū in tenebris ambulat. et nescit q̄ eat.
v. q̄m tenebre excecauerť oculos ei⁹. Q̄d tā cecū. quā isti q̄ exceca
uerť frs. Nā ut nouitis q̄a ceci sť. in monte offenderť. Eadē
dico. ne uobis excidant. Nonne lapis ille q̄ p̄cisus ē de monte
sine manib⁹. xp̄c de regno iudeoꝝ sine ope maritali. Nonne
ille lapis confregit om̄ia regna t̄rarū. i. om̄s dn̄ationes ido
loꝝ et demonioꝝ. Nonne ille lapis creuit et fact⁹ ē mons
magn⁹. et impleuit uniu̇sū orbē t̄rarū. Numq̄d digito osten
dim⁹ istū montē. q̄m ostendit̄ hominib⁹ t̄cia luna. Verbigr̄a.
Qn̄ uolunt homines uidere nouā lunā. ecce luna ecce ubi ē.
Et si sť ibi q̄ ñ ualeant intendere aciē. et dicant ubi. intendit̄
illis digit⁹ ut uideant. Aliqñ dū erubescunt. ne ceci putent̄.
dicť se uidisse q̄d ñ uiderť. Numq̄d sic ostendim⁹ ecclam frs
mei. Nonne ap̄ta ē. Nonne manifesta. Nonne obtinuit oēs
gentes. Nonne implet̄ q̄d an̄ tot annos p̄missū ē abrahe. in
semine et benedici om̄s gentes. Uni fideli p̄missū ē. ī milib⁹
fideliū mund⁹ implet̄ ē. Ecce mons implens uniu̇sā faciē t̄re.
Ecce ciuitas de q̄ dictū ē. ñ pot̄ ciuitas abscondi sup montē
constituta. Illi aut̄ offendunt in monte. Et cū eis dr̄ ascen
dite. ñ ē mons dicunt. et facil̄ illuc faciē impingunt.

quā illic habitaculū q̄rit. Ysaias hesterna die lect⁹ ē. Qcq̄s ur̄m 3.
uigilabat n̄ oclis tm̄ s; aure. n̄ aure corpis s; aure cordis. audiuit.
Erit ī nouissimis dieb⁹ manifest⁹ mons dom⁹ dn̄i. parat⁹ in cacu
mine montiū. Quid tā manifestū quā mons. S; st̄ et montes
ignoti. q̄a in una parte t̃rarū positi st̄. Qs ur̄m nouit olimpū
montē. Quom̄ et q̄ ibi habitabant giddabā n̄r̄m n̄ nouer̄t.
In partib⁹ st̄ isti montes. ille aūt mons n̄ sic. q̄a impleuit uniū
sā faciē t̃re. Et de illo dr̄. Parat⁹ in cacumine montiū. Mons
ē sup cacumina om̄ū montiū. Et congregabunt̃ in eū
om̄s gentes. Quis errat in hoc monte. Qui frangit faciē offen
dendo in illū. Quis ignorat ciuitatē sup montē constitutā.
S; nolite mirari. q̄a ignorat ab his q̄ oder̄t fr̄s. q̄a in tenebris
ambulant. et nesciunt q̄ eunt. q̄a tenebre excecauer̄t ocu
los eoꝝ. Montē n̄ uident. Nolo mireris. Oclos n̄ habent. Un̄
oclos n̄ hn̄t. Qa tenebre excecauer̄t eos. Un̄ pbam⁹ q̄a fr̄s
oder̄t. Quia cū offendunt̃ in afris separant se ab orbe t̃rarū.
q̄a n̄ tolerant p pace xp̄i q̄s infamant. et tolerant p parte
donati q̄s dāpnant. Explicit sermo prim⁹. Incipit sc̄ds ab
eo qd̄ scriptū ē. Scribo uobis filioli q̄a remittunt̃ uobis
peccā p nom̄ ei⁹. usq; ad id. q̄ aūt fecit uoluntatē dī manet
in et̃nū. sicut et ipse manet in eternum.

OMNIA que legunt̃ de scripturis scīs. ad
instructionē et salutē nr̄am. intente opor
tet audire. Maxime tm̄ ea memorie com .a.
danda st̄. q̄ aduersus hereticos ualent pluri
mū. quoꝝ insidie infirmiores q̄sq; et negligentiores circūue
nire n̄ cessant. Mem̄tote dn̄m nr̄m et saluatorē ihm̄ xp̄m
et mortuū eē p nobis. et resurrexisse. Mortuū sc̄t ppt̄ delicta

nr̄a. resurrexisse ꝓpt̄ iustificationē nr̄am. Sicut ēn audistis qa dis
cipulorum duorum q̄s inuenit in uia tenebant̄ ocli ne eū agnoscerent. et
inuenit eos desꝑantes de redēptione que erat in xp̄o. et existiman
.B. tes iā illū passū et mortuū fuisse sicut hominē. nec tanquā filiū dī
patris ‖ putasse potuisse semꝑ uiuere. et in carne ita mortuū ut n̄ reuiuisceret.
s; tanquā unū ex ꝓphis. sic ūba eorum paulo ante q̄ intenti eratis au
distis. Tc̄ apuit illis scripturas incipiens a moyse ꝑ om̄s ꝓphas. osten
dens eis om̄ia q̄ passus erat p̄dicta fuisse. ne illi magis mouerent̄
si resurrexisset dn̄s. et magis ei n̄ crederent. si de illo ista an̄ dic
ta n̄ ēent. Firmitas enī fidī ē in eo. qa om̄ia que uenert̄ in xp̄o
p̄dicta st̄. Discipli ḡ n̄ eū agnouert̄. nisi in fractione panis. Et
uere q̄ n̄ sibi iudiciū manducat et bibit. in fractione panis xp̄m
cognoscit. Postea et illi undecī. putabant se sp̄m uidere. Prebu
it se palpandū q̄ se p̄buit crucifigendū. crucifigendū inimicis.
palpandū amicis. medicus tn̄ omniū. et illorum impietatis. et
istorum incredulitatis. Namq; audistis cū act̄ aplorum legerent̄. qt
milia crediderīt ex interfectorib; xp̄i. Si crediderīt postea q̄ oc
ciderīt. n̄ erant credituri q̄ paulatim dubitabant. Et ipsis
tn̄ qd maxime debīs animaduertere. et memorie ur̄e manda
re. qa contrā insidiosos errores dēs uoluit ponere firmamenta in
scripturis. contrā quos nullus audet loq. q̄ quoq̄m se uult uideri
xp̄ianū. cū se palpandū p̄buisset. n̄ ꝓpt̄ illos effecit. n̄ de sc̄ptis
confirmaret cor credentiū. Pspiciebat enī nos futuros. In q̄
q̄d palpem̄ nos n̄ habem̄. et qd legam̄ habem̄. Si enī ꝓpterea
illi crediderīt. qa tenuerīt et palpauerīt. nos qd faciem̄. Iam
xp̄c ascendit in celū. Non ē uenturus n̄ in fine. ut iudicet
de uiuis et mortuis. Vn̄ ḡ credituri sum̄. n̄ un̄ et ipsos pal
pantes uoluit confirmare. Apuit enī illis scripturas. et

ostendit eis quia oportebat pati xpm. et impleri omnia que de illo
scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis. Omnem ueterem scrip
turam circumplexus est. Quicquid illarum scripturarum est, xpm sonat. sed si
aures inueniat. Et aperuit eis sensum ut intellegerent scripturas. Vnde
et nobis hoc orandum est. ut ipse sensum nostrum aperiat. Quid autem osten
dit dominus scriptum de se in lege moysi et psalmis et prophetis. Quid osten
dit. Ipse dicat. Breuiter hoc euangelista posuit. ut nos nossemus quid
in tanta latitudine scripturarum credere et intellegere debeamus. Cer
te multe sunt pagine. et multi libri. Hoc omnes habent. quod dixit
dominus breuiter discipulis suis. Quid est hoc. Quia oportebat pati xpm.
et resurgere tertia die. Habes iam de sponso: quia oportebat xpm pa
ti et resurgere. Commendatus est nobis sponsus. De sponsa uideamus quid di
cit. ut tu cum cognoueris sponsum et sponsam. non sine causa ad nup
tias uenias. Celebratio enim nuptiarum est. omnis celebratio ecclesie.
Nuptie enim celebrantur. Ducturus est uxorem filius regis. et ipse filius re
gis rex. et qui frequentant ipsi sunt sponsa. non quomodo in nuptiis carna
libus alii frequentant nuptias. et alia nubit. In ecclesia qui frequen
tant. si bene frequentent. et hi sponsa fiunt. Omnis enim ecclesia
sponsa xpi est. Cuius principium et primitie. caro xpi est. Ibi sponsa est
iuncta sponso in carne. Merito carnem ipsam cum commendaret.
panem fregit. Et merito in fractione panis aperti sunt oculi disci
pulorum. et agnouerunt eum. Quid ergo dixit dominus scriptum esse de se in lege et
prophetis et psalmis. Quia oportebat pati xpm. Si non adderet et re
surgere. recte illi plangerent quorum oculi tenebantur. Sed et resur
gere predictum est. Et ut quid hoc. Quare hoc. Quia oportebat pati
xpm et resurgere. propter illum psalmum quem uobis maxime com
mendauimus quarta sabbati. statione prima nouissime ebdomadis.
Quare oportebat pati xpm et resurgere. Propter commemorabuntur

et conuertentur ad dominum uniuersi fines terre. et adorabunt in conspec
tu eius uniuerse patrie gentium. Nam ut nouitis quia oportebat xpm
E. pati et resurgere. et hic quod addidit. ut post commendationem sponsi com
mendaret et sponsam. Et predicari in nomine eius penitentiam et remis
sionem peccatorum per omnes gentes. incipientes ab ierusalem. Audistis fratres.
tenete. Nemo dubitat de ecclesia. quia per omnes gentes est. Nemo dubi
tat quia ab ierusalem cepit. et omnes gentes impleuit. Agnoscimus a
grum. ubi uitis plantata est. Cum autem creuit non agnoscimus. quia
totum occupauit. Vnde cepit. ab ierusalem. Quo peruenit. Ad omnes gentes.
Pauce remanserunt. omnes tenebit. Interea cum omnes tenet aliqua sar
menta inutilia uisa sunt agricole precidenda. et fecerunt hereses et scis
mata. Non uos inducant precisa. ut precidamini. Hortamini magis
que precisa sunt. ut rursus inserantur. Manifestum est xpm passum. re
surrexisse. ascendisse in celum. manifestum est et ecclesie. quia predicatur
in nomine eius penitentia et remissio peccatorum per omnes gentes. unde
cepit. Incipiens ab ierusalem. Audit stultus uanus. Et quid amplius
dicturus sum. quam cecos qui tam magnum montem non uident. qui contra
F. lucernam in candelabro positam oculos claudunt. Cum eis dicimus. si
xpiani catholici estis. communicate illis ecclesiis unde euangelium toto
orbe diffunditur. illi ierusalem communicate. quando eis dicimus. respon
dent nobis. Non communicamus illi ciuitati. ubi occisus est rex noster. ubi
occisus est dominus noster. Quasi oderunt ciuitatem. ubi occisus est dominus noster.
Occiderunt iudei quem in terra inuenerunt. exsufflant isti illum qui sedet
in celo. Qui sunt peiores. qui contempserunt quia hominem putabant. an
qui sacramenta eius exsufflant quem iam dominum confitentur. Sed oderunt uidelicet
ciuitatem. in qua occisus est dominus ipsorum. Pii homines et misericordes.
multum dolent occisum esse xpm. et occidunt in hominibus xpm.
At ille dilexit illam ciuitatem. et misertus est eius. Inde dixit incipe

predicationem suam. incipiens ab ierusalem. Ille ibi principium fecit predicatio
nis nominis sui. et tu exhorrescis communicationem illius ciuitatis.
Non est mirum. si precisus odisti radicem. Quod ipse ait discipulis suis. Estote
sedentes in ciuitate. (hierusalem) quia ego mitto promissionem meam in uos. Ecce quam
ciuitatem oderunt. Forte amarent. si iudei interfectores christi in illa habi
tarent. Manifestum est enim omnes interfectores christi. id est iudeos expulsos G.
esse de illa ciuitate. Que habebat sementes in christum. hi sunt adorantes
christum. Propterea illam isti oderunt. quia christiani sunt in illa. Ibi uoluit sedere
discipulos suos. et ibi illis mittere spiritum sanctum. Ubi inchoata est ecclesia.
nisi ubi uenit de celo spiritus sanctus. et impleuit uno loco centum uigin
ti. Duodenarius ille numerus. decuplatus erat. Sedebant centum
uiginti homines. et uenit spiritus sanctus. et impleuit totum locum. et factus est
sonus quasi ferretur flatus uehemens. et lingue diuise sunt tanquam ig
nis. Audistis actus apostolorum. Hodie lecta est ipsa lectio. Ceperunt lin
guis loqui. prout spiritus sanctus dabat eis pronuntiare. Et omnes qui aderant
illic de diuersis gentibus uenientes iudei. agnoscebant unusquisque
linguam suam. et mirabantur illos idiotas et imperitos. subito didi
cisse non unam aut duas linguas. sed omnium omnino gentium. Ubi
ergo iam omnes lingue sonabant. omnes lingue credituras ostendebantur. H.
Isti autem qui multum amant christum. et ideo nolunt communicare ciui
tati que interfecit christum. sic honorant christum ut dicant illum ad duas
linguas remansisse. latinam et punicam. id est afram. Solas duas linguas
tenet christus. Iste enim due lingue. sole sunt in partes donati. Plus
non habent. Euigilemus fratres. uideamus potius donum spiritus dei. et cre
damus ante dictis de illo. et uideamus impleta que ante dicta sunt in psal
mo. Non sunt loquele neque sermones. quorum non audiantur uoces eorum. Et ne
forte et ipse lingue uenerint ad unum locum. et non potius donum christi
uenit ad omnes linguas. audi quod sequitur. In omnem terram exiuit sonus eorum.

J. et in fines orbis t̄re u̇ba eoꝝ. Quare hoc. Quia in sole posuit taber
naculū suū. id ē in manifesto. Tabernaculū eı̄ caro eı̄. tabernaculū
eı̄ eccłā eı̄ in sole reposita ē. Non ē in nocte. s; in die. S; qr̄ illi n̄
agnoscunt. Redite ad lectionē q̇ heri finis fact̄ ē. et uidete qr̄
n̄ agnoscunt. Q̇ odit fr̄em suū in tenebris ambulat. et nescit q̇
eat. qm̄ tenebre excecauer̄t oculos eı̄. Nos ḡ sequentia uideam̄. et n̄
sim̄ in tenebris. Vn̄ n̄ erim̄ in tenebris. Si amem̄ fr̄s. Vn̄ pbat̄ q̇a
amam̄ fr̄ēm. Q̇a n̄ conscindim̄ unitatē. q̇a tenem̄ caritatē.
S cribo uobis filioli. q̇a remittunt̄ uobis peccā p nom̄ eı̄. Jd̄o filioli.
q̇a remissis peccatis nascimini. S; p cuı̄ nom̄ remittunt̄ peccata.
N umq̇d augustini. Ergo nec p nom̄ donati. Quis augustin̄. aut q̇s
donat̄. Nec p nom̄ pauli. nec p nom̄ pet̄. Nā diuidentib̄ sibi eccłam.
et partes fac̄e conantib̄ de unitate. parturiens paruulos mat̄ ca
ritas. in apłō exponit uiscera sua. conscindit q̇dam̄ u̇bis u̇ba sua.
P lorat filios q̇s uidet efferri. Reuocat ad unū nom̄. eos q̇ multa no
mina sibi fac̄e uolebant. Repellit ab amore suo. ut xp̄c amet̄. et
dic̄. Numq̇d paulus p uobis crucifixus ē. aut in nōīe pauli baptiza
ti estis. Q̇d dicit. Nolo mei sitis. s; mecū sitis. Mecū estote. Om̄s
illı̄ sim̄ q̇ p nobis mortuus ē. q̇ p nobis crucifixus ē. Vn̄ et hic.
.k. D imittunt̄ uobis peccā p nom̄ eı̄. n̄ p hominis alicuı̄. Scribo uobis
patres. Qr̄ p̄mo filii. Quia remittunt̄ uobis peccā p nom̄ eı̄.
et regeneramini in nouā uitā. Jd̄o filii. Patres quare. Q̇a cog
nouistis eū q̇ a p̄ncipio ē. Principiū enī ad paternitatē ptinet.
N ouus xp̄c in carne. s; antiquus in diuinitate. Quā antiquū
putam̄. Quot annoꝝ. Putam̄ne maior quā mat̄ sua. Maior
plane quā mat̄ sua. Maior plane quā mat̄. Om̄ia enī p ipsū fac
ta s̄t. Si om̄ia. et ipsā matrē antiquus fec̄. de q̇ nasceret̄ no
uus. Putam̄ne ante matrē solā. Et ante auos matı̄s. Antiq̄

auus matris ipsius abraham. Et dominus dicit. Ante abraham ego sum. Ante I.
abraham dicimus. Celum et terra antequam esset homo. facta sunt. Ante
ista fuit dominus. immo est. Optime enim non ait. ante abraham ego fui. sed
ante abraham ego sum. Quod enim dicitur fuit non est. et quod dicitur quia erit. nondum est.
Ille non nouit nisi esse. Secundum quod deus est. esse nouit. Fuisse et futurum esse.
non nouit. Dies est ibi unus. sed sempiternus. Non ponunt illum diem in me
dio. hesternus et crastinus. Hesterno enim die finito. incipiens ho
diernus uenturo crastino finitur. Ille unus dies ibi est. sine tenebris.
sine nocte. sine spaciis. sine mensura. sine horis. Quod uis illum dic. Si
uis dies est. si uis annus est. si uis anni sunt. Dictum est de ipso. et anni tui
non deficient. Quomodo ante dictus est dies. Quando dictum est domino. Ego ho
die genui te. Ab eterno enim patre genitus. in eternitate genitus. nul
lo initio. nullo fine. nullo spatio latitudinis. quia est quod est. quia ipsa
est qui est. Et nomen suum dixit moysi. Dices eis. Qui est. misit me ad uos.
Quid ergo ante abraham. quid ante noe. quid ante adam. Audi scripturam. Ante
luciferum genui te. Postremo ante celum et terram. Quare. Quia omnia per
ipsum facta sunt. et sine ipso factum est nichil. Ideo patres agnosci
te. Patres enim fiunt. agnoscendo quod est ab initio. Scribo uobis
iuuenes. Filii sunt. patres sunt. iuuenes sunt. Filii quia nascuntur. patres .m.
quia principium agnoscunt. Iuuenes quare. Quia uicistis malignum.
In filiis natiuitas. in patribus antiquitas. in iuuenibus fortitudo. Si
malignus a iuuenibus uincitur. pugnat nobiscum. Pugnat. sed non ex
pugnat. Quare. Quia nos sumus fortes. An quia ille fortis est in nobis.
qui inuentus est inter manus persequentium infirmus. Ille nos fortes fecit.
qui persequentibus non restitit. Crucifixus est enim ex infirmitate. sed uiuit
ex uirtute dei. Scribo uobis pueri. Unde pueri. Quia cognouistis pa
trem. Scribo uobis patres. Commendat hoc et repetit. Quia cogno
uistis eum qui a principio est. Mementote uos patres esse. Si obliuisci

nimini eum qui a principio est. perchausti paternitatem. Scribo uobis iuuenes.
V tiam atque etiam considerate. quia iuuenes estis. Pugnate ut uincatis. uin
cite ut coronemini. Humiles estote. ne in pugna cadatis. Scribo
uobis iuuenes. quia fortes estis. et uerbum dei in uobis manet. et uici
stis malignum. Hec omnia fratres. quia cognouimus id quod a principio est.
.R. quia fortes sumus. quia cognouimus patrem. omnia ista quasi cognitionem com
mendant. caritatem commendant. Si cognouimus. amemus. Nam cognitio
sine caritate. non saluos facit. Scientia inflat. caritas edificat.
S i confiteri uultis et non amare. incipitis demonibus similes esse.
C onfitebantur demones filium dei. et dicebant. Quid nobis et tibi est. Et re
pellebantur. Confitemini. et amplectimini. Illi enim tantum timebant de
iniquitatibus suis. uos amate dimissorem iniquitatum uestrarum. Sed quomodo
poterimus amare deum. si amamus mundum. Mundus enim separat nos
a caritate dei. Duo sunt amores. mundi et dei. Si mundi amor
habitet. non est qua intret amor dei. Recedat amor mundi. et ha
bitet dei. Melior accipiat locum. Amabas mundum. noli amare
mundum. Cum exhauseris cor tuum ab amore terreno. hauriens a
morem diuinum. incipit habitare iam caritas. de qua nichil mali potest
procedere. Audite ergo uerba purgantis mei. Quasi agrum inuenit corda
hominum. Sed quomodo inuenit. Si siluam inuenit. extirpat. Si agrum
inuenit. extirpat. Si agrum purgatum inuenit. plantat. Planta
re ibi uult arborem caritatis. Et quam siluam uult extirpare. amo
rem mundi. Audi extirpationem silue. Nolite diligere mundum.
H oc enim sequitur. Neque ea que in mundo sunt. Si quis dilexerit mundum.
dilectio patris in eo non est. Audistis quia si quis dilexerit mundum. dilec
tio patris non est in ipso. Ne quis dicat in corde suo falsum esse hoc.
fratres. deus dicit per apostolum. Spiritus sanctus locutus est. Nichil uerius. Si quis dilexe
rit mundum. dilectio patris non est in ipso. Vis habere dilectionem

patris. ut sis coheres filii. Noli diligere mundum. Exclude malum .O.
amorem mundi. ut implearis amore dei. Vas es. sed adhuc plenus es.
Funde quod habes. ut accipias quod non habes. Certe iam renati sunt ex a
qua et spiritu sancto fratres nostri. et nos ante aliquot annos renati sumus ex aqua
et spiritu. Bonum est nobis ut non diligamus mundum. ne remaneant in no
bis sacramenta ad dampnationem nostram. non firmamenta ad salutem.
Firmamentum salutis est habere radicem caritatis. habere uirtutem pieta
tis. non formam solam. Bona forma. sancta forma. Sed quid ualet for
ma. si non habeat radicem. Sarmentum precisum. nonne in ignem mittitur.
Habet formam. sed in radice. Quomodo autem radicamini. ut non eradi
cemini. Tenendo caritatem. sicut dicit apostolus paulus. In caritate ra
dicati et fundati. Quomodo ibi radicatur caritas. inter tanta siluosa
amoris mundi. Extirpate siluas. Magnum semen posituri estis.
Non sit in agro. quod offocet semen. Hec sunt uerba extirpantia que dixi.
Nolite diligere mundum. neque ea que sunt in mundo. Si quis dilexerit .P.
mundum. non est caritas patris in illo. quia omne quod in mundo est. desi
derium est carnis. et desiderium oculorum. et ambitio seculi. Tria dixit.
que non sunt a patre. sed ex mundo. Et mundus transiet. et concupiscen
tia eius. Qui autem fecerit uoluntatem dei manet in eternum. sicut et ipse
manet in eternum. Quare non amem quod deus fecit. Quid uis. Utrum amare
temporalia et transire cum tempore. an mundum non amare. et uiuere in eter
num. Rerum temporalium fluuius trahit. sed tanquam circa fluuium arbor
nata est. dominus noster ihesus christus assumpsit carnem. et mortuus est. et resur
rexit. ascendit in celum. uoluit se quodammodo circa fluuium temporis
plantare. Raperis in preceps. tene lignum. Voluit te amor mun
di. tene christum. Propter te factus est temporalis. ut tu fias eternus. quia et ille
factus est temporalis. ut maneret eternus. Accessit illi aliquid ex tempore. non de
cessit ex eternitate. Tu autem temporalis natus es. et per peccatum tempora

lis factus es. Tu factus es temporalis per peccatum; ille factus est temporalis per mi
sericordiam dimittendi peccata. Quantum interest cum duo sunt in carcere,
inter reum et uisitatorem eius? Homo enim aliquando uenit ad amicum suum,
et intrat uisitare eum, et ambo in carcere uidentur; sed multum distant
et distincti sunt. Illum causa premit, illum humanitas adduxit. Sic
in ista mortalitate nos reatu tenebamur, ille misericordia descendit.
Inuenit ad captiuum redemptor, non oppressor. Dominus pro nobis sanguinem su
um fudit, redemit nos, mutauit spem nostram. Adhuc portamus
mortalitatem carnis, et de futura immortalitate presumimus. Et in ma
.Q. ri fluctuamus, sed anchoram spei in terra iam fiximus. Sed non diligamus
mundum, neque ea que sunt in mundo. Que enim sunt in mundo, desideri
um carnis est, et desiderium oculorum, et ambitio seculi. Tria sunt ista. Ne
quis forte dicat: que in mundo sunt deus fecit, id est celum et terram, mare, so
lem, lunam, stellas, omnia ornamenta celorum. Que sunt ornamenta maris?
Omnia repentia. Que terre? Animalia, arbores, uolatilia. Ista sunt in
mundo. Deus illa fecit. Quare ergo non amem quod deus fecit? Spiritus dei sit in te,
ut uideas quia hec omnia bona sunt. Sed ue tibi si amaueris condita, et de
serueris conditorem. Pulchra tibi sunt; sed quanto est ille pulchrior qui ista for
mauit? Intendat caritas uestra. Similitudinibus enim potestis in
strui. Ne subrepat uos (uobis) sathanas, dicens quod solet dicere: Bene
nobis sit in creatura dei. Quare illa fecit nisi ut bene nobis esset? Et ine
briantur et pereunt, et obliuiscuntur creatorem suum. Dum non temperanter, sed
cupide utuntur creaturis, creator contempnitur. De talibus dicit apostolus: Co
luerunt et seruierunt creature potius quam creatori, qui est benedictus in
secula. Non te prohibet deus amare ista, sed non diligere ad beatitudinem,
sed approbare et laudare, ut ames creatorem. Quemadmodum fratres, si
sponsus faceret sponse sue anulum, et illa acceptum anulum plus
diligeret quam sponsum qui illi fecit anulum, nonne in ipso dono sponsi

adultera anima deprehenderetur. quamuis hoc amaret quod sponsus dedit.
Certe hoc amaret quod dedit sponsus. Tamen si diceret sufficit mihi anulus iste. R.
iam illius faciem nolo uidere. qualis esset. Quis non detestaretur hanc amen
tiam. Quis non adulterinum animum conuinceret. Amas aurum pro uiro. a
mas anulum pro sponso. Si hoc est in te ut ames anulum pro sponso tu
o. et nolis uidere sponsum tuum. ad hoc arram tibi dedit. ut non te op
pigneraret. sed auerteret. Ad hoc utique arram dat sponsus. ut in
arra sua ipse ametur. Ergo dedit deus tibi ista omnia. Ama illum qui fecit.
Plus est quod tibi uult dare. id est seipsum qui ista fecit. Si autem amaueris
hec quamuis illa deus fecit. et neglexeris creatorem. et amaueris
mundum. delinquis. Mundus enim appellatur non solum ista fabrica quam
deus fecit. celum et terra. mare. uisibilia. et inuisibilia. sed et habitato
res mundi. mundus uocantur. quomodo domus et uocantur parietes. et ha
bitantes. Et aliquando laudamus domum. et uituperamus inhabitantes.
Dicimus enim. Bona domus. quia marmorata est. et pulchre laqueata.
Et alteri dicimus. bona domus. nemo ibi patitur iniuriam. nulle rapi
ne. nulle oppressiones ibi fiunt. Modo non parietes laudamus. sed
habitatores parietum. Domus tamen uocatur. siue illa. siue illa. Omnes enim S.
dilectores mundi quia dilectione inhabitant mundum. mundus
uocantur. Sic econtra celum nominantur qui sursum habentes cor celum
inhabitant. et ambulant carne in terra. Omnes enim dilectores
mundi. mundus uocantur. Ipsi non habent. nisi ista tria. Desideri
um carnis. et desiderium oculorum. et ambitionem seculi. Desiderant enim
manducare. bibere. concumbere. uti uoluptatibus istis. Numquid
non est in his modus. Aut quando dicitur. nolite ista diligere. hoc dicitur. ut non
manducetis. ut non bibatis. aut filios non procreetis. Non hoc dicitur.
sed sit modus propter creatorem. ut non uos illigent ista dilectione. ne
ad fruendum hoc ametis. quod ad utendum habere debetis. Non

aut̃ ꝓbamini. nisi q̄n uobis ꝓponunt̃ duo. hoc aut illud. Iusticiã
uis an lucra. S; dicis. Non habeo unde uiuã. n̄ habeo unde manducẽ.
n̄ habeo unde bibã. S; qd si n̄ potes habere ista. nisi p iniq̄tatẽ. et
nonne melꝰ amas qd n̄ amittis. quã iniq̄tatẽ quã cõmittis.

·t· Lucrũ auri uides. dãpnũ fidei n̄ uides. Hoc ḡ ait dñs. desideri
ũ carnis ẽ. id ẽ desideriũ earũ rerũ q̄ ptinent ad carnẽ. sic
cibꝰ et concubitꝰ. et cetera huiusmodi. Et desideriũ oculorum. De
sideriũ oculorum dic̃ omnẽ curiositatẽ. Iã quã late patet curiosi
tas. ipsa in spectaculis. ipsa ĩ theatris. in sacram̃tis diaboli. ĩ ma
gicis artibꝰ. in maleficiis. ipsa ẽ curiositas. Aliqñ tẽptat etiã
seruos dĩ. ut uelint q̄si miraculũ facẽ. tẽptare utrũ exaudiat
illos ds. In miraculis curiositas ẽ. hoc ẽ desideriũ oculorum. Non
ẽ a patre. Si ds dedit. fac. Obtulit enĩ ut facias. Non enĩ q̄ n̄
fecerit. ad regnũ dĩ n̄ ptinebit. Cũ gauderent apli q̄a demo
nia eis subiecta erant. qd dix̃ eis dñs. Nolite in hoc gaudere.
S; gaudete q̄m nomina ur̃a scpta st̃ in cęlo. Inde uoluit gau
·v· dere aptos. unde gaudes et tu. Ve tĩ enĩ. si nomẽ tuũ scptũ n̄ ẽ
ĩ cęlo. Numq̄d ue tĩ. si n̄ suscitaueris mortuos. Numq̄d ue tĩ. si n̄
ambulaueris in mari. Numq̄d ue tĩ. si n̄ exclusieris demonia.

Si accepisti unde hoc facias. utere humilit̃ non supbe. Nã et de q
bꝰdã pseudoꝓphis dic̃ dñs. q̄a facturi st̃ signa et ꝓdigia. Ergo
n̄ sit ambitio sc̃li. Ambitio sc̃li. supbia ẽ. Iactare se uult ĩ ho
noribꝰ. Magnꝰ sibi uidetur homo. siue de diuitiis. siue de aliq̄ po
tentia. Tria st̃ ista. et nichil inuenis unde tẽptetur cupiditas hu
mana. n̄ aut desiderio carnis. aut desiderio oculorum. aut ambiti
one sc̃li. Per ista tria tẽptatꝰ ẽ dñs a diabolo. Desiderio carnis tẽp
tatꝰ ẽ. q̄n dictũ ẽ ei. si filiꝰ dĩ es. dic lapidibꝰ istis ut panes fiant.
q̄n esuriuit post ieiuniũ. S; q̄m repulit tẽptationẽ. et docuit

(Margin note: ubi ita. In miraculis curiositas ẽ. hoc ẽ de siderium oculorum. n̄ debes optare ut fa cias.)

pugnare milite. Attende quid illi ait. Non in pane solo uiuit homo. sed in omni uerbo dei. Temptatus est et desiderio oculorum. de miraculo. quando ei dixit. Mitte te deorsum. Scriptum est. angelis suis mandauit de te ut custodiant te. ne quando offendas ad lapidem pedem tuum. Ille restitit temptatori. Si enim faceret miraculum. non uideretur nisi aut cessisse. aut curiositate fecisse. Fecit enim quando uoluit sicut deus. sed tanquam infirmos curans. Nam si tunc faceret. quasi tantummodo miraculum noluisse facere putaretur. Sed ne hoc homines sentirent. attende quid respondit. et quando tibi talis temptatio euenerit. dic illud et tu. Redi post me sathanas. Scriptum est enim. Non temptabis dominum deum tuum. id est si hoc fecero temptabo deum. Hoc dixit quod te uoluit dicere. quando tibi suggerit inimicus. Qualis homo. qualis christianus? Christi ait. Modo uel unum miraculum fecisti. aut orationibus tuis mortui surrexerunt. aut febricitantes sanasti. Si uere esses alicuius momenti. faceres miraculum. Responde et dic. Scriptum est. Non temptabis dominum deum tuum. Non ergo temptabo deum. quasi tunc pertineam ad deum si fecero miraculum. et non pertineam si non fecero. Et ubi uerba eius. gaudete quia nomina uestra scripta sunt in celo. De ambitione seculi. quomodo temptatus est dominus. Quando eum eleuauit super montem excelsum. et dixit ei. Hec omnia regna tibi dabo. si prostratus adoraueris me. De elatione terreni regni. uoluit temptare regem seculorum. Sed dominus qui fecit celum et terram. diabolum calcabat. Quid magnum a domino diabolum uinci. Quid ergo respondit diabolo. nisi quod te docuit ut respondeas. Scriptum est. Dominum deum tuum adorabis. et illi soli seruies. Tenentes ista. non habebitis concupiscentiam mundi. Non habendo concupiscentiam mundi. non uos subiugabit nec desiderium carnis. nec desiderium oculorum. nec ambitio seculi. et facietis locum caritati uenienti ut diligatis deum. Quia si fuerit ibi dilectio mundi. non erit ibi dilectio dei. Tenete dilectionem dei potius. ut quomodo deus eternus est. sic et uos

.v.

maneatiſ in ęt̄nū. q̄a talis ē q̄ſq; . qualiſ eiꝰ dilectio ē. Terrā diligiſ /
t̄ra eriſ. Deū diligiſ. Q̄d dicā? d̄s eriſ. Non audeo dic̄e ex me.
S c̄ripturā audiam? Ego dixi dii estiſ. et filii excelſi omſ. Si ḡ uultiſ
ēē dii et filii altiſſimi: nolite diliḡe mundū. neq; ea q̄ ſ̄t in mundo.
S iq̄ſ dilexit mundū. n̄ ē caritaſ pat̄ſ in illo: q̄a om̄ia q̄ ſ̄t ī mun
do. deſideriū carniſ ē. et deſideriū oculoꝝ. et ambitio ſcl̄i. q̄ n̄ ē
ex patre. ſ; ex mundo. id ē ab hominibꝰ dilectoribꝰ mundi. Et
mundꝰ t̄nſit. et deſideria eiꝰ t̄nſeunt. Q̄ aūt facit uoluntatē
dī manet in ęt̄nū. ſic̄ et d̄s manet in ęt̄nū. Explicit ſermo
ſcd̄s. Incipit t̄ciꝰ ab eo q̄d ſc̄ptū ē. pueri nouiſſima hora ē. uſq;
ad id. et n̄ habetiſ neceſſitatē. ut aliq̄ſ doceat uoſ. unctio ipſiꝰ
P ueri nouiſſima hora eſt. docet uoſ de omnibꝰ.
In hac lectione pueroſ alloquit̄. ut feſtinent
creſcere. q̄a nouiſſima hora ē. Etaſ corpiſ. n̄
.A. ē in uoluntate. Ita nulluſ ſcd̄m carnē creſcit
q̄n uult. ſic̄ nulluſ q̄n uult naſcit̄. Vbi autē
natiuitaſ in uoluntate ē. et crem̄tū in uoluntate ē. Nemo ex
aq̄ et ſp̄u naſcit̄. niſi uolenſ. Ergo ſi uult creſcit. ſi uult decreſ
cit. Quid ē creſcere? P̄ficere. Quid ē decreſcere? Deficere. Q̄ſq̄ſ
nouit natū ēē ſe ut audiat q̄a puer ē. et infanſ. auide inhiet
uberibꝰ matrſ. et cito creſcit. Eſt aūt mat̄ ecclā. et ubera eiꝰ du
o teſtam̄ta diuinarū ſc̄pturarū. Hinc ſugat̄ lac om̄iū ſacram̄
toꝝ t̄pralit̄ p̄ ęt̄na n̄ra ſalute geſtoꝝ. ut nutrit atq; roborat
p̄ueniat ad manducandū cibū. q̄d ē in p̄ncipio erat u̅bū. et u̅bū
erat ap̄d deū. et d̄s erat u̅bū. Lac n̄rm. xp̄c humiliſ ē. Cibꝰ n̄r.
idē ipſe xp̄c equaliſ pat̄. Lacte te nutrit. ut paſcat pane. Nā
corde contingere ih̄m ſp̄alit̄: hoc ē cognoſc̄e q̄a eq̄liſ ē patri.
.B. P̄ p̄t̄ea et mariā p̄hibebat tangere ſe. et dicebat ei. Noli me tanḡe.

nondū enī ascendi ad patrē meū. Q̄d ē hoc. Discipulis se palpan
dū p̄buit. et mariæ contactū uitauit. Nonne ipse ē. q̄ dubitanti
discipulo dixit. mitte digitos. et palpa cicatrices. Nunq̄d iā ad pa
trē ascenderat. Q̄re ergo mariā p̄hibet et dicit. noli me tangere. nōdū
enī ascendi ad patrē meū. An hoc dicturi sum̄. q̄ a uiris se tan
gi n̄ timuit. et a mulierib; tangi timuit. Contact⁹ illi⁹. omnē
carnē mundat. Quib; p̄mo uoluit manifestari. ab his se timuit
contrectari. Nonne uiris resurrectio et p̄ feminas nuntiata ē. .C.
ut contraria arte serpens uinceretur. Q̄a enī ille mortē p̄mo hōi
p̄ feminā nuntiauit. et uiris uita p̄ feminā nuntiata est.
Quare ergo tangi se noluit. n̄i q̄a contactū illū sp̄alē intelligi uo
luit. Contact⁹ sp̄alis ē. de corde mundo. Ille attingit de cor
de mundo xp̄m. q̄ eū intelligit patri coeq̄lē. Q̄ aūt n̄dū intel
ligit diuinitatē xp̄i. usq; ad carnē uenit. usq; ad diuinitatē
n̄ uenit. Q̄d aūt magnū ē usq; illuc attingere. usq; q̄ p̄secuto
res q̄ eū crucifixerūt. Illud ē magnū intelligere u̇bū deū apud
deū in p̄ncipio p̄ q̄d facta sūt om̄ia. q̄lē se cognosci uolebat
q̄n ait philippo. Tanto t̄p̄r uobiscū sum. et n̄ cognouistis me.
Philippe. q̄ uidet me. uidet et patrē. Sed; ne q̄s piger sit ad p̄fici .D.
endū. audiat. Pueri nouissima hora ē. P̄ficite. currite. crescite.
nouissima hora ē. Ipsa nouissima hora diuturna ē. tn̄ nouissima
hora ē. Horā enī p̄ t̄p̄r posuit nouissimo. q̄a in nouissimis t̄e
porib; ueniet dn̄s n̄r ih̄c xp̄c. Sed; dicti sūt aliq̄. Quom̄ nouis
simū t̄ps. q̄m̄ nouissima hora. Certe p̄ ueniet antixp̄c. et
t̄c ueniet dies iudicij. Vidit ioh̄s cogitationes istas. ne q̄si
securi fierent. et ideo n̄ ēē nouissimā horā putarent. q̄d uen
turus eēt antixp̄c. ait illis. Et sicut audistis q̄d antixp̄c sit
uenturus. nūc antixpi multi facti sūt. Nunq̄d posset habere

multos antichristos, nisi hora novissima? Quos dixit antichristos? Sequitur
E et exponit. Unde cognoscimus quia novissima hora sit. Unde? Quia antichristi
multi facti sunt. Ex nobis exierunt. Videte antichristos. Ex nobis exierunt.
Ergo plangimus damnum. Audi consolationem. Sed non erant ex nobis.
Omnes heretici, omnes scismatici ex nobis exierunt, id est ex ecclesia exierunt.
Sed non exirent si ex nobis essent. Antequam exirent ergo non erant ex
nobis. Si antequam exirent non erant ex nobis. Multi intus sunt qui non exi
erunt, sed tamen antichristi sunt. Audemus hoc dicere? Ut quid? Nisi ut unusquisque
cum intus est non sit antichristus. Descripturus enim et designaturus est
antichristos, et videbimus eos. Nunc interrogare debet unusquisque
conscientiam suam an sit antichristus. Latine enim antichristus contrarius
est Christo. Non quomodo nonnulli intelligunt antichristum ideo dictum quod ante
Christum venturus sit, id est post eum venturus sit Christus. Non sic dicitur nec
sic scribitur, sed antichristus id est contrarius Christo. Iam quis contrarius sit Christo
nunc advertetis ipso exponente, et intelligetis non posse exire foras
nisi antichristos. Eos autem qui non sunt Christo contrarii foras exire nullo modo pos
F se. Qui enim non est Christo contrarius in corpore ipsius heret et membrum compu
tatur. Numquam sunt sibi membra contraria. Corporis integritas universis
membris constat. Et quid de concordia membrorum dicit apostolus? Si pa
titur unum membrum, conpatiuntur omnia membra. Et si glorificatur unum membrum,
congaudent omnia membra. Si ergo in glorificatione membri cetera membra
congaudent, et in passione omnia membra patiuntur, concordia
membrorum non habet antichristum. Et sunt qui intus sic sunt in corpore domini
nostri Iesu Christi, quoniam quidem adhuc curatur corpus ipsius, et sanitas perfec
ta non erit nisi in resurrectione mortuorum, sic sunt in corpore Christi
quomodo humores mali. Quando evomuntur, tunc relevatur corpus. Sic et ma
li quando exeunt, tunc relevatur ecclesia. Et dicit quando eos evomit atque proicit
corpus: Ex me exierunt humores isti, sed non erant ex me. Quid est non e

rant ex me. Non de carne mea precisi sunt. sed peccatores in me premebant
cum mecum erant. Ex nobis exierunt. sed nolite tristes esse. non erant ex nobis.
Unde probas? Quod si fuissent ex nobis. permansissent utique nobiscum. .G.
Hinc ergo videat caritas vestra. quia multi qui non sunt ex nobis. accipiunt
nobiscum sacramenta. accipiunt nobiscum unum baptismum. accipi
unt quod norunt nobiscum fideles se accipere. benedictionem. eucharistiam. et
quicquid in sacramentis sanctis est. Ipsius altaris communicationem accipiunt
nobiscum. et non sunt ex nobis. Temptatio probat. quia non sunt ex nobis. Quando
illis temptatio evenerit. velut occasione venti volant foras.
quia grana non erant. Omnes autem tunc volabunt quod sepe dicendum est. cum
area dominica ceperit ventilari in die iudicii. Ex nobis exierunt. sed
non erant ex nobis. Quod si fuissent ex nobis. permansissent utique
nobiscum. Nam vultis nosse karissimi quam certissime dicatur hoc. ut
qui forte exierunt et redeunt. non sint antichristi. non sint contrarii Christo.
Qui non sunt antichristi. non potest fieri ut remaneant foris. Sed de voluntate
sua quisque aut antichristus est. aut in Christo est. Aut in membris sumus. aut
in humoribus malis. Qui se in melius commutat. in corpore membrum est.
Qui autem in malitia permanet. humor malus est. et quando exierit re
levabuntur qui premebantur. Ex nobis exierunt. sed non erant ex nobis.
Quod si fuissent ex nobis. permansissent utique nobiscum. Sed ut mani
festarentur quod non erant omnes ex nobis. ideo addidit ut manifesta
rentur. quia et intus cum sunt. non ex nobis sunt. non tamen manifesti sunt. .H.
Exeundo manifestantur. Et vos unctionem habetis a sancto. ut ip
si vobis manifesti sitis. Unctio spiritalis ipse spiritus sanctus est. cuius sacra
mentum est in unctione visibili. Hanc unctionem Christi dicit habere omnes
qui habent cognoscere bonos et malos. nec opus est ut doceantur.
quia ipsa unctio docet. Scribo vobis non quod nescieretis verita
tem. sed quia nostis eam. et quia omne mendacium non est ex veritate. Ecce

ammoniti sumus quomodo cognoscamus antixpm. Quid est xpc? Veritas.
Ipse dixit. Ego sum veritas. Omne autem mendacium non est ex veritate. Omnes
ergo qui mentiuntur non sunt ex xpo. Non dixit quoddam mendacium est ex veritate,
et quoddam mendacium non est ex veritate. Sententiam attendite. ne vos
palpetis. ne vobis aduletis. ne vos decipiatis. ne vobis illuda
tis. Omne mendacium non est ex veritate. Videamus ergo quomodo antixpi mentiun
tur. quia non est unum genus mendacii. Quis est mendax nisi is qui negat quod ihc sit
·I· xpc. Aliam significationem habet ihc. aliam significationem habet xpc.
Cum sit unus ihc xpc salvator noster. ihc tamen proprium nomen est illi. Quo
modo moyses proprio nomine appellatus est. quomodo helias. quomodo abraham. sic tan
quam proprium nomen est domini nostri ihc. Xpc autem sacramenti nomen est. Quo
modo si dicatur propheta. quomodo si dicatur sacerdos. sic xpc commendatur unctus in
quo esset redemptio totius populi israhel. Iste xpc sperabatur venturus a populo
iudeorum. et quia humilis venit. non est agnitus. Quia lapis parvus erat.
offenderunt in illum. et fracti sunt. Sed crevit lapis ille. et factus est
mons magnus. Et quid ait scriptura? Quicumque offenderit in lapidem istum.
conquassabitur. et super quem venerit lapis iste. conteret eum. Discernen
da sunt verba. Offendentem dixit conquassari. super quem autem venerit
conteri. Primo quia humilis venit. offenderunt in illum homines.
Quia excelsus venturus est ad iudicium. super quem venerit conteret eum.
Sed illum non contereret venturus. quem non quassavit cum venit. Qui in humilem
non offendit. non formidabit excelsum. Breviter audistis fratres. qui in hu
·k· milem non offendit. non formidabit excelsum. Omnibus enim malis. lapis
offensionis est xpc. Quicquid dicit xpc. amarum est illis. Etenim audite
et videte. Omnes certe qui exeunt de ecclesia. et ab unitate praeciduntur.
antixpi sunt. Nemo dubitat. ipse enim designavit. Ex nobis exierunt.
sed non erant ex nobis. Nam si fuissent ex nobis. permansissent utique no
biscum. Quicumque ergo non manent nobiscum. sed exeunt a nobis. manifestum

ē qđ antixpi sīt. & quom̄ pbant' antixpi. ex m̄dacio. & q̄s ē m̄dax.
n̄ q̄ negat qđ ihc sit xpc. Introgem' hereticos. Quē inuenis here I.
ticū. Q' negat q̄a ihc ē xpc. Videat caritas ur̄a magnū sacm̄tū.
Adtendite qđ inspirauit nobis dn̄s ds. et qđ insinuare uobi' uelit.
Ecce exier̄t a nobis. et facti sīt donatistę. Introgam' eos utrū ihc
xpc sit. stati confitent' q̄a ihc xpc ē. Si g° ille ē antixpc q̄ negat
ihm ee xpm. nec nos [illegible] possunt illi dicere antixpos. nec nos illos.
q̄a et nos confitem̄ et [illegible] illi. Si g° nec illi nos dicunt. nec nos
illos. g° nec illi a nobis exier̄t. nec nos ab ipsis. Si g° a nobis n̄ exiuim'.
in unitate sum'. Si in unitate sum'. q̄d faciunt in hac ciuitate
duo altaria. Q'd faciunt diuisę dom'. diuisa coniugia. Quid
facit cōmunis lect'. et diuisus xpc. Ammonet nos. uult nos
fateri qđ uerū ē. Aut ipsi a nobis exier̄t. aut nos ab ipsis. S; ab
sit. ut nos ab ipsis. Habem' eni testam̄tū dn̄icę hereditatis.
recitam'. et ibi nos inuenim'. Dabo t' gentes hereditatē tuā.
et possessionē tuā t̄minos t̄re. Tenem' hereditatē xpi. illi eā ·ay·
n̄ tenent. n̄ cōmunicant orbi t̄rarū. n̄ cōmunicant uniu'sita
ti redēptę sang'ne dn̄i. Habem' ipsū dn̄m resurgentē a mor
tuis. q̄ se dubitantiū manib' discipłoꝝ pbuit palpandū. Et cū
adhuc illi dubitarent. ait illis. Oportebat xpm pati et resur
gere t̄tia die. et p̄dicari in noīe ei' penitentiā et remissionē
peccōꝝ. Vbi. Qua. Q'b'. P oms gentes. incipiens ab ih'r'lm.
Securi sum' de unitate hereditatis. Q'sq's uni hereditati n̄ cō
municat. foras exijt. S; n̄ confitem̄. Ex nobis exier̄t. s; n̄ e
rant ex nob'. Nā si fuissent ex nobis. pmansissent utiq;
nobiscū. Si g° ex nobis exier̄t. antix' sīt. Si antix' sīt. m̄da
ces sīt. Si m̄daces sīt. negant ihm ee xpm. Iterū redim' ad
difficultatē q̄stionis. Singłos introga. confitent' ihm ee

xpm. Coharctat nos angustius intellect⁹ in hac epla. Videti cer
te qstionē. Hec qstio et nos et ipsos turbat. si n̄ intelligat̃.
A ut nos sum⁹ antixpi: aut illi st̄ antix̄. Illi nos antixpos uocant.
et dicunt qd̄ exiuim⁹ ab eis. nos illos simlit̄. S; designauit hec
.P. epla antixpos. Qcūq; negat qd̄ ihc sit xpc. ipse ē antixpc.
I ā ḡ qram⁹ qs neget. et n̄ attendam⁹ ad linguā s; ad facta. Si ḡ
oms introgent̃. oms uno ore confitent̃ ihm ee xpm. Qescat
paululū lingua. Vitā introga. Si a[l] inuenim⁹ hoc. si ipsa
scptā nobis dixerit. qa negatio n̄ tm̄ lingua fit. s; et factis.
certe inuenim⁹ multos antixpos q ore confitent̃ xpm. et mo
rib⁹ dissentiunt a xpo. Vbi inuenim⁹ hoc in scptā. Paulū
audi aplm̄. De talib⁹ cū loqretur ait. Confitent̃ enī se nosse deū.
factis aūt negant. Inuenim⁹ et ipsos antixpos. Qcqs facti
negat xpm. antixpc ē. Non audio qd̄ sonet. s; uideo qd̄ ui
uat. Opa locunt̃. et ūba reqrim⁹. Qs enī malus. n̄ bene
uult loq. S; qd̄ dic̄ de talib⁹ dns. Ypocrite. qm̄ potesti bo
na loq. cū sitis mali. Voces urās ad aures meas affertis. ego
cogitationes urās inspicio. Voluntatē ibi malā uideo. et fru
ct⁹ falsos ostenditis. Noui qd̄ in colligā. Non colligo de tribuli
fic⁹. n̄ colligo de spinis uuas. Vnaqueq; arbor a fructu suo cog
.O. noscit̃. Magis mdax ē antixpc. q ore confitet̃ ihm ee xpm.
et factis negat. Ido m̄dax. qa aliud loqt̃. aliud agit. Iā ḡ frs
si facta introganda st̄. n̄ solū multos inuenim⁹ antixpos fo
ras exisse. s; multos n̄dū manifestos. q minime fora exierit.
Qcq̄t enī ht̄ eccla piuros. fraudatores. maleficos. sortilegorum in
qsitores. adulteros. ebriosos. feneratores. mangones. et omia
q numerare n̄ possum⁹. si contraria st̄ doctrine xpi. contraria
st̄ ūbo di. Verbū aūt di xpc ē. Qcqd contrariū ē ūbo di. ī anti

xpo ē. antixpc enī xpo contrari9 ē. Et uultis nosse quā apte
resistant isti xpo. Aliqñ euenit ut aliq̄d mali faciant et incipi
ant corripi. q̄a xpm ñ audent blasphemare. ministros eí blasphe
mant a qb9 corripiunt᷑. Si autē ostenderis illis. q̄a tu ũba dicis.
ñ ũba tua. conant᷑ q̄ntū possunt ut conuincant ũba tua dicē.
ñ ũba xpi. Si autē manifestū fuerit. q̄a ũba xpi dicis. eunt et in ·P·
xpm. incipiunt rephendere xpm. Quo inquiunt. et qr̄ nos ta
les fecit. Nonne dicunt hoc cotidie homines. conuicti de factis
suis. Praua uoluntate puersi. artificē accusant. Clamat illis
artifex de celo. q̄a ipse nos fec. q̄ nos refecit. Quid te feci. Ego
hominē feci. ñ auariciā. Ego hominē feci. ñ latrociniū. Ego
hominē feci. ñ adulteriū. Audistis q̄a laudant me opa mea.
ex ore triū puerorū. Ipse hymn9 erat. q̄ ab ignib9 defende
bat. Laudant opa dñi dñm. laudat celū. tra. mare. lau
dant omīa q̄ sť in celo. laudant angli. laudant stelle. lau
dant luminaria. laudat q̄cq̄d natat. q̄cq̄d uolat. q̄cq̄d am
bulat. q̄cq̄d repit. laudant ista oīa dñm. Numq̄d audistis
q̄a dñm laudat auaricia. Numq̄d audistis q̄a laudat
dñm ebriositas. q̄a laudat luxuria. laudat nugacitas. Ecce
q̄d ibi ñ audis laudē dare dño. ñ fec dñs. Corrige q̄d tu fe
cisti. ut saluet᷑ q̄d in te ds̄ fecit. Si autē ñ uis. et amas. et am
plecteris peccā tua. contrari9 es xpo. Int9 sis. foris sis. antixc
es. Int9 sis. foris sis. palea es. S; qr̄ foris ñ es. Quia occasionē
uenti ñ inuenisti. Iā ista manifesta sť frs. Neq̄s dicat xpm ·Q·
ñ colo. s; deū colo patrē ipsi9. Omīs q̄ negat filiū. nec filiū
nec patrē habet. Et q̄ confitet᷑ filiū. et filiū et patrē hť.
Vos grana alloquit᷑. Et q̄ palea erant. audiant ut grana fi
ant. Unusq̄sq; considerans conscientiā suā. si mundi amator

ē. mutet᷑. Fiat amator xp̄i. ne sit antixp̄c. Si qͥs ei dixit qđ anti
xp̄c sit. irascit᷑. iniuriā sibi factā putat. Fortassis inſc̄ptionē
minat᷑. si audiat altigantē qđ antix̄c sit. Dic ei xp̄c. Paciens esto.
Si falsū audisti. gaude mecū. qͣ et ego falsa ab antixp̄is audio.
Si autē uerū audisti. conueni conscientiā tuā. Et si audire times.
ēē plus time. Ergo uos qđ ab initio audistis. in uobis maneat. Quod
si in uobis manserit qđ ab initio audistis. et uos in filio et pa
tre manebitis. Hec ē pollicitatio. quā ipse pollicit᷒ ē nobis.
·R· Forte enī q̄reres mercedē. et diceres. Ecce inme qđ ab initio audi
ui custodio. obtēpo. Pericula. labores. tēptationes. p ista pmis
sione sustineo. Quo fructu. Qua mercede. Quid mi postea dabit.
qͣ in hoc sc̄lo me uideo laborare int᷑ tēptationes. Non uideo
hic requiē ēē aliquā. Mortalitas ipsa aggrauat animā. et
corp᷒ qđ corrūpit᷑ p̄mit ad inferiora. Sȝ tolero oīa. ut illud
qđ ab initio audiui maneat in me. et dicā deo meo. Propt
ūba labior tuor. ego custodiui uias duras. Ad quā ḡ merce
dē. Audi. et noli deficere. Si deficiebas in laborib᷒. pmissa
mercede fortis esto. Quis ē q operet᷑ in uinea. et recedat illi
de corde qđ accepturus ē. Fac illū oblitū mercedē suā. de
·S· ficiunt man᷒. Memoria pmisse mercedis. pseuerantiā fac in
ope. Et homo pmisit q̄ te pot fallere. Quanto fortior ēē debes
magro dī. qn̄ pmisit ueritas cui nec succedi pot. nec mori. nec
fallere potent cui pmissū ē. Et qđ ē pmissū. Videam᷒ qđ pmi
sit. Aurū ē qđ hic multū amant homines. an argentū. an
possessiones ad q̄s fundunt homines aurū. qm̄uis multū
ament aurū. an amena p̄dia. ample dom᷒. multa mancipi
a. animalia numerosa. Non hec ē merces q̄dā ad quā nos
hortat᷑ ut in labore duremus. Quid dr̄ merces ista. Vita et̄na.

Audistis. et gauisi exclamastis. Amate quod audistis. et liberami
ni a laboribus uestris in requiem uite eterne. Ecce quod promittit deus. V.
Vitam eternam. Ecce quod minatur deus. Ignem eternum. Quid illis ad dexteram
constitutis. Venite benedicti patris mei. percipite regnum quod uo
bis paratum est ab origine mundi. Ad sinistram quid. Ite in ignem
eternum. qui preparatus est diabolo et angelis eius. Illud nondum amas. ul hoc
time. Mementote ergo fratres mei. quia uitam eternam nobis promisit Christus.
Hec est inquit pollicitatio quam ipse pollicitus est nobis. uita eterna.
Hec scribo uobis. de his qui uos seducunt. Nemo uos seducat ad
mortem. Promissionem uite eterne desiderate. Quid potest mundus
promittere. Quicquid libet promittat. fortassis in crastino mori
turo promittit. Et qua fronte ad illum qui manet in eternum exiturus
es. Sed minatur mihi potens homo. ut aliquid mali faciat. Quid mina
tur. Carceres. cathenas. ignes. tormenta. bestias. Numquid ignem
eternum. Exhorresce quod minatur omnipotens. ama quod pollicetur omnipotens.
et uilescit omnis mundus. siue promittens. siue terrens. Hec scri
bo uobis de his qui uos seducunt. ut sciatis quia unctionem ha
betis. Et unctio quam accepimus ab eo. permaneat in nobis. b.
Vnctionis sacramentum est. uirtus ipsa inuisibilis. Vnctio inuisi
bilis. spiritus sanctus. Vnctio inuisibilis caritas illa est. que in quocumque fu
erit tanquam radix illi erit. quamuis ardente sole arescere non
potest. Omne quod radicatum est. nutritur calore solis. non exarescit.
Et non habetis necessitatem ut aliquis doceat uos. quia unctio ipsius
docet uos de omnibus. Quid ergo nos facimus fratres. quia docemus uos.
Si unctio ipsius docet uos de omnibus. quasi nos sine causa laboramus.
Et ut quid tantum clamamus. Dimittamus uos unctioni ipsius. et do
ceat uos unctio ipsius. Sed mihi met facio questionem. et illi ipsi apostolo
facio. Dignetur audire paruulum querentem a se. Ipsi dico iohanni.

Unctionem habebant quibus loquebaris? Tu dixisti quia unctio
ipsius docet uos de omnibus. Ut quid talem epistolam fecisti? Quid illos tu
docebas? Quid instruebas? Quid edificabas? Iam hic uidete
magnum sacramentum fratres. Sonus uerborum nostrorum aures percutit, ma
gister intus est. Nolite putare quemquam hominem aliquid discere
ab homine. Admonere possumus per strepitum uocis nostre. Si
non sit intus qui doceat, inanis fit strepitus noster. Adeo fratres uultis
nosse? Numquid non sermonem istum omnes audistis? Quam multi
hinc indocti exituri sunt? Quantum ad me pertinet, omnibus
locutus sum. Sed quibus unctio illa intus non loquitur, quos spiritus sanctus intus
non docet, indocti redeunt. Magisteria forinsecus adiu
toria quedam sunt et admonitiones. Cathedram in celo habet qui cor
da docet. Propterea et ait ipse in euangelio suo: Nolite uobis
dicere magistrum in terra. Unus est magister uester Christus. Ipse ergo uo
bis intus loquatur, quando nemo hominum illic est: quia et si aliquis
est a latere tuo, nullus est in corde tuo. Et non sit nullus in corde
tuo. Christus sit in corde tuo. Unctio illius sit in corde tuo:
ne sit in solitudine cor siciens, et non habens fontes quibus
irrigetur. Interior ergo magister est qui docet. Christus docet. Inspi
ratio ipsius docet. Ubi illius inspiratio et illius unctio non est, fo
rinsecus inaniter perstrepunt uerba. Sic sunt ista fratres que forinsecus di
cimus, quomodo est agricola ad arborem. Forinsecus operatur, adhibet aquam
et diligentiam culture. Quelibet forinsecus adhibet, numquid
poma format? Numquid nuditatem lignorum uestit umbra foli
orum? Numquid tale aliquid intrinsecus agit? Sed quis agit hoc? Audi
te agricolam apostolum et uidete quid sumus, et audite magistrum in
teriorem. Ego plantaui, apollo rigauit, sed deus incrementum dedit.
Neque qui plantat est aliquid neque qui rigat, sed qui incrementum dat deus.

Hoc quod vobis dicimus. Sive plantemus sive rigemus loquendo. non sumus
aliquid. sed ille qui incrementum dat deus. id est unctio illius docet nos de
omnibus. Explicit sermo tertius. Incipit quartus ab eo quod scrip
tum est. unctio ipsius docet vos de omnibus. et verax est. et non est mendax.

Usque ad id. In hoc manifestatus est filius dei. ut
solvat opera diaboli.

Meministis fratres hesternam lectionem ad hoc ter
minatam. quia non habetis necessitatem ut quis
doceat vos. sed ipsa unctio docet vos de
omnibus. Hoc autem sic vos recordari certus
sum. sic exposuimus vobis. quia nos qui forinsecus loquimur ad aures
vestras. ita sumus quasi operarii adhibentes culturam forinsecus ad
arborem. sed incrementum non possumus dare. nec fructus forma .A.
re. Ille autem qui vos creavit et redemit et vocavit per fi
dem et spiritum suum habitans in vobis. nisi loquatur vobis intus.
sine causa nos perstrepimus. Unde hoc apparet. Quia cum multi
audiunt. non omnibus persuadetur quod dicitur. sed illis solis quibus intus loquitur
deus. Illis autem intus loquitur. qui ei locum praebent. Illi autem locum
deo praebent. qui diabolo locum non praebent. Habitare enim vult
diabolus corda hominum. et loqui ibi omnia quae valent ad se
ductionem. Sed quid ait dominus Ihesus. Princeps huius mundi missus
est foras. Unde missus est foras. Numquid extra caelum et terram.
Numquid extra fabricam mundi. Non. sed extra corda credenti .B.
um foras misso invasore. habitat redemptor. quia ipse rede
mit qui creavit. Et diabolus iam forinsecus oppugnat. non vin
cit illum qui intus possidet. Forinsecus autem oppugnat. immit
tendo varias temptationes. Sed illi non consentit. cui deus in
tus loquitur. et unctio quam audit. Et verax est inquit eadem

unctio. id est ipse spiritus dei qui docet homines. mutari non potest. et non est
mendax. Sicut docuit uos. permanete in ipsa. Et nunc filioli permanete
in eo. ut cum manifestatus fuerit. habeamus fiduciam in conspectu
eius. ut non confundamur ab eo in aduentu eius. Videte fratres. Credimus
.C. in ihesum quem non uidimus. Annuntiauerunt eum qui uiderunt. qui contrec
tauerunt. qui uerbum ex ore ipsius audierunt. Et ut hoc persuaderent ge
neri humano ab illo missi sunt. non a seipsis ire ausi sunt. Et quo
missi sunt audistis. cum euangelium legeretur. Ite predicate euangelium omni
creature que sub celo est. Vbique ergo discipuli missi sunt attestantibus
signis et prodigiis. ut crederetur illis. quia ea dicebant que uide
rant. Credimus in eum quem non uidimus. et uenturum eum expecta
mus. Quicumque illum fide expectant. cum uenerit gaudebunt. Qui
.D. sine fide sunt. cum uenerit quod nunc non uident. erubescent. Et con
fusio illa non erit unius diei et transiet. quomodo solent confundi
qui inueniuntur in aliqua culpa. et eis insultatur ab hominibus.
Confusio illa traducet confusos ad sinistram. ut audiant. Ite
in ignem eternum qui paratus est diabolo et angelis eius. Maneamus
ergo in uerbis eius. ne confundamur cum uenerit. Ipse enim dicit in euangelio.
eis qui in eum crediderant. Si permanseritis in uerbo meo. uere
discipuli mei eritis. Et quasi dicerent quo fructu. et cognoscetis
inquit ueritatem. et ueritas liberabit uos. Modo enim salus
nostra in spe. nondum in re. Nondum tenemus quod iam promissum est. sed
uenturum speramus. Fidelis est autem qui promisit. non te fallet. Tantum
noli deficere. sed expecta promissorem. Non enim nouit fallere
ueritas. Tu noli esse mendax. ut aliud profitearis. aliud agas.
.E. Tu serua fidem. et seruat ille pollicitationem. Si autem tu non ser
uaueris fidem. tu te fraudasti. non ille qui promisit. Si scitis quia
iustus est. scitote quia omnis qui facit iusticiam. ex ipso natus est.

Iusticia nostra ex fide est. Iusticia perfecta non est nisi in angelis.
Et vix in angelis si deo comparentur. Tamen siquid perfecta iusticia animarum
et spirituum est quos deus creavit. in angelis sanctis. iustis. bonis. nullo lap
su aversis. nulla superbia cadentibus. sed manentibus semper in conte
platione verbi dei. et nichil aliud dulce habentibus. nisi eum a quo
creati sunt. in ipsis perfecta iusticia est. In nobis autem ex fide cepit f.
esse secundum spiritum. Audistis cum psalmus legeretur. Incipite domino in con
fessione. Incipite inquit. Initium iusticie nostre. confessio est peccatorum.
Cepisti non defendere peccatum tuum. iam inchoasti iusticiam. Perficie
tur autem in te. quando nichil aliud facere delectabit. quando absorbebitur
mors in victoriam. quando nulla concupiscentia titillabit. quando non
erit lucta cum carne et sanguine. quando erit corona victorie.
et triumphus de inimico. tunc erit perfecta iusticia. Modo ad
huc pugnamus. Si pugnamus. in stadio sumus. Ferimus et ferimur.
sed quis vincat expectatur. Ille autem vincit. qui et quod ferit non de vi
ribus suis presumit. sed de hortatore deo. Solus diabolus adversum nos
pugnat. Nos cum deo sumus. et diabolum vincimus. Nam si tu solus G.
cum diabolo pugnaveris. vinceris. Exercitatus est hostis. Quot pal
marum. Considerate quid eiecerit. Ut mortales nasceremur. primo
ipsam originem nostram de paradiso deiecit. Quid ergo faciendum est.
quia ille exercitatus est. Invocetur omnipotens. adversus exercitatum diabolum.
Habitet in te qui non potest vinci. et securus vinces eum qui vincere solet.
Sed quos. non in quibus non habitat deus. Nam ut noveritis fratres. contempsit adam
in paradiso positus preceptum dei. et erexit cervicem veluti potesta
te sua esse cupiens. et subdi nolens voluntati dei. et lapsus est ab
illa immortalitate. ab illa beatitudine. Homo autem quidam iam exer
citatus. natus mortalis. cum sederet in stercore putris vermibus. di
abolum vicit. Ipse adam. et in iob ipse. quia de genere ipsius iob.

Ergo adā uict⁹ in paradiso: uicit in stercore. In paradiso cū eēt
audiuit psuasionē mulieris. quā illi immiserat diabol⁹. In ster
core aūt cū eēt. ait eue. Tanquā una ex insipientib⁹ mulierib⁹
locuta es. Ibi aūt ē apposuit. hic responsū dedit. Cū eēt lex au
diuit. cū eēt flagellat⁹ uicit. Ideo uidete frs qd sequit̄ ī eplā
ista: qa hic nobis cōmdat ut diabolū quidē uincam⁹. s; ñ ex nobis. Si
scitis qa iust⁹ ē. scitote qa omīs q facit iusticiā. ex ipso ē na
.H. t⁹. Ex dō. ex xpo. Et qa dix ex ipso ē nat⁹: hortat̄ nos. Iā g̃
qa nati ex illo sum⁹: pfecti sim⁹. Audite. Ecce qlē dilectionē
dedit nobis pat̄. ut filii dī uocem̄ et sim⁹. Nā q uocant̄ et ñ
st. qd illis pdest nom. ubi res ñ ē. Quā multi uocant̄ medici:
q curare ñ nort. Quā multi uocant̄ uigiles: q tota nocte dor
miunt. Sic multi uocant̄ xpiani. et in reb⁹ ñ inueniunt̄.
qa hoc qd uocant̄ ñ st: id ē in uita. in morib⁹. ī fide. ī spe. in
caritate. Hoc aūt qd ait audistis frs. ecce qlē dilectionē de
dit nobis pat̄. ut filii dī uocem̄ et sim⁹. Ppt hoc mund⁹ ñ cog
noscit nos. qa ñ cognouit eū. Et nos ñ cognoscit mund⁹.
Tot⁹ mund⁹ xpian⁹ ē: et tot⁹ mund⁹ impi⁹. Ꝑ totū eñ mun
dū impii: et p totū pii. Illi nos ñ cognoscunt. Qm̄ putam⁹
qa ñ cognoscunt. Insultant bene uiuentib⁹. Attendite et ui
dete: qa forte st et int̄ uos. Vn̄qsq; ur̄m q iā pie uiuit. q con
tēpnit scłaria. q ñ uult ire ad spectacula. q ñ uult se inebri
are qsi sollēpnit̄. et qd ē grauius accedente patrocinio scōꝝ die
rū fieri inmund⁹: q ista facere noluerit: qm̄ insultat̄ ei ab
his q faciunt. Nunqd insultaret̄ ei. si agnosceret̄. Qr aūt
ñ agnoscit̄. Mund⁹ eū ñ agnoscit. Qui ē mund⁹. Ipsi habita
tores mundi. qm̄ dr̄ dom⁹ habitatores ei⁹. Iā ista sepe dicta
st. et ñ ea uobiscū hodie repetim⁹. Iā cū auditis mundū

in mala significatione. n̄ intelligatis nisi dilectores mundi. q̄a p̄
dilectionē inhabitant. et p̄ qđ inhabitant. nomē habere meru
erūt. Propt̄ hoc mund⁹ n̄ cognouit nos: q̄a n̄ cognouit eū. Am
bulabat et ipse dn̄s ihc xpc in carne. erat ds̄. latebat in in
firmitate. Et un̄ n̄ ē cognit⁹? Q̄a oīa peccā arguebat ī hoīb⁹.
Illi amando delectationes peccōr̄. n̄ agnoscebant deū. Aman
do qđ febris suadebat. iniuriā medico faciebant. Quid g° nos?
Iā nati sum⁹ ex ipso. S; q̄a in spe sum⁹. dilectissimi inq̄t nc̄ filii
dī sum⁹. Iā nunc. Quid ē g° qđ expectam⁹. si filii dī sum⁹? Et n̄dū J.
inq̄t iā manifestatū ē qđ erim⁹. Quid aūt erim⁹ aliud. quā filii
dī. Audi qđ sequit̄. Scim⁹ q̄a cū apparuerit similes ei erim⁹.
qm̄ uidebim⁹ eū sicuti ē. Intelligat caritas ur̄a. Magna res. Sci
m⁹ q̄a cū apparuerit similes ei erim⁹. qm̄ uidebim⁹ eū sicuti ē. Iā
illud attendite qđ uocat̄ ē. Nostis qđ uocat̄ est. Qđ uocat̄. et
n̄ solū uocat̄. s; uere ē. Incōmutabilis ē. semp̄ manet. muta
ri nescit. nulla ex parte corrūpit̄. Nec p̄ficit q̄a p̄fectū ē.
nec deficit q̄a ēt̄nū ē. Et qđ ē hoc. In p̄ncipio erat u̇bū. et
u̇bū erat apđ deū. et ds̄ erat u̇bū. Et qđ ē hoc. Qui cū ī for .k.
ma dī eēt. n̄ rapinā arbitrat⁹ ē eē se eq̄lē deo. Hoc m° xp̄m
in forma dī. u̇bū dī. unicū pat̄. equalē pat̄. n̄ possunt uide
mali. Secdm id u° qđ u̇bū caro factū ē. poter̄t et mali. q̄a in
die iudicii uidebt̄ et mali. q̄a sic ueniet iudicaturus. q̄m uene
rat iudicand⁹. In ipsa forma hō. s; ds̄. Nā maledict⁹ omis
q̄ spē suā ponit in homine. Homo uenit ut iudicaret. homo
ueniet. et ut iudicet. Et si n̄ uidebit̄. q̄d ē qđ scriptū est.
uidebt̄ in quē t̄nsfixer̄t. De impiis enī dictū ē. q̄a uide
bt̄ et confundent̄. Qm̄ n̄ uidebt̄ impii. qm̄ alios ponet
ad dexterā. alios ad sinistrā. Ad dexterā positis dicet.

V enite benedicti patris mei. percipite regnum. Ad sinistram positis.
ite in ignem eternum. Videbunt. sed formam serui. Formam dei non uidebunt.
I. Q uare. Quia impii sunt. Et ipse dominus dicit. Beati mundo corde.
quoniam ipsi deum uidebunt. Ergo uisuri sumus quandam uisionem fratres. que
nec oculus uidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascen
dit. uisionem quandam. uisionem precellentem omnes pulcritudines
terrenas. auri et argenti. nemorum atque camporum. pulcritudi
nem maris et aeris. pulcritudinem solis et lune. pulcritudinem
stellarum. pulcritudinem angelorum. omnia superantem. quia ex ip
sa pulchra sunt omnia. Quid ergo nos erimus. quando uidebimus quod no
bis promissum est. Similes ei erimus. quoniam uidebimus eum sicuti est.
Q uomodo potuit lingua sonuit. cetera corde cogitentur. Quid enim
ut ipse iohannes dixit ad comparationem rei que est. ut a nobis dici
potest hominibus. longe imparibus meritis ipsius. Redeamus
ergo ad illam unctionem. que nos docet quod loqui non possumus. Et quia modo
M. uidere non potestis. officium uestrum in desiderio sit. Tota uita christiani
boni. sanctum desiderium est. Quod autem desideras. nondum uides. sed desi
derando capax efficeris. ut cum uenerit quod uideas impleareis.
S icuti enim si uelles implere aliquem sinum. et nosti quam magnum
est quod dabitur. extendis sinum ut utris ut sacci. ut alicuius rei. no
sti quantum missurus es. et uidens quia angustus est sinus. extendendo
facis capaciorem. sic deus differendo tendit desiderium. deside
rando extendit animum. extendendo facit capacem. Deside
remus ergo fratres. quia implendi sumus. Videte paulum extendentem si
num. ut possit capere quod uenturum est. Ait. Non quia iam acceperim.
aut perfectus sim. Fratres. ego non arbitror me comprehendisse. Quid ergo a
gis in hac uita. si nondum apprehendisti. Vnum autem que retro oblitus.
in ea que ante sunt extentus. secundum intentionem sequor ad palmam sup

ne uocationis. Extentū se dixit. et secdm̄ intentionē seq̄ se dixit.
Minorē se sentiebat ad capiendū qđ ocls̄ n̄ uidit. nec auris audiuit.
nec in cor hominis ascendit. Hec ē uita nr̄a. ut desiderando exer
ceam̄. Tantū aūt nos exercet scm̄ desideriū. qn̄tū desideria nr̄a .R.
amputauim̄ ab amore scłi. Iā diximꝰ aliqn̄ exinaniri. qđ im
plendū ē. Bono implendꝰ es. funde malū. Puta. q̄a melle te uult
implere ds̄. Si aceto plenꝰ es. ubi mel pones. Fundendū ē qđ
portat uas. mundandū ē ipsū uas. Mundandū ē. et si cū la
bore. cū tritura. ut fiat aptū cuidā rei. Mel dicamꝰ. aurū
dicamꝰ. uinū dicamꝰ. q̄cq̄d dicamꝰ qđ dici n̄ pot̄ q̄cq̄d uolumꝰ
dicere. ds̄ uocat̄. Et qđ diximꝰ ds̄. q̄d diximꝰ. Due iste sillabe
st̄ totū qđ expectamꝰ. Q̄cq̄d ḡ dicē ualuimꝰ. infra ē. Extenda
mꝰ nos in eū. ut cū uenit impleat. Similes enī ei erimꝰ. qm̄ ui
debimꝰ eū sicuti ē. et omīs q̄ h̄t spē hanc in illo. Videtis. .O.
q̄a in spe nos posuit. Videtis queadmodū congruit apl̄s pau
lus coapl̄o suo. Spe enī salui facti sumꝰ. Spes aūt q̄ uidet̄. n̄
ē spes. Qđ enī uidet q̄s. q̄d spat. Si enī qđ n̄ uidemꝰ spamꝰ.
p pacientiā expectamꝰ. Ipsa pacientia exercet desideriū.
Mane tu. nā manet ille. et pseuera in ambulando ut puenias.
q̄a q̄ tendis n̄ migrabit. Videte. Et omīs q̄ h̄t spē hanc ī ipo.
castificat semetipsū. sic̄ et ipse castꝰ ē. Videte queadmodū n̄
abstulit liberū arbitriū. ut dicer̄. castificat semetipsū. Quis P.
nos castificat. n̄ ds̄. S; ds̄ te nolentē n̄ castificat. Ergo qđ ad
iungis uoluntatē tuā deo. castificas teipsū. Castificas te n̄ de
te. s; de illo q̄ uenit ut habitet inte. Tam̄ q̄a agis ibi aliq̄d
uoluntate. ido et t̄ aliq̄d tbutū ē. Ido aūt t̄ tributū ē. ut di
cas sic̄ in psalmo. Adiutor mꝰ esto. ne derelinq̄s me. Si dicis
adiutor mꝰ esto. agis aliq̄d. Nā si nichil agis. q̄m ille adiu

.Q. uat. Omīs enī q̄ facit peccatū. et iniq̄tatē facit. Nemo enī
dicat. aliud ē peccatū. atq; aliud iniq̄tas. Nemo dicat. ego pec
cator homo sū. s; iniquus n̄ sū. Omīs enī q̄ facit peccatū. et i
niq̄tatē facit. Peccatū. iniq̄tas ē. Q̄d ḡ facim̄ de peccatis nr̄is
et iniq̄tatib;? Audi q̄d dicit. Et scitis q̄a ille manifestat̄ ē.
ut peccatū auferat. et peccatū in illo n̄ ē. In q̄ n̄ ē peccatū.
ipse uenit auferre peccatū. Nā si eēt in illo peccatū. au
ferendū illi eēt. n̄ ille auferret. Omīs q̄ in ipso manet n̄
peccat. In q̄ntū in ipso manet. in tm̄ n̄ peccat. Omīs q̄ pec
cat n̄ uidit eū. neq; cognouit eū. Non ē mirū. Non eū ui
dim̄. s; uisuri sum̄. Non eū cognouim̄. s; cogniturī sum̄.
Credim̄ in eū quē n̄ cognouim̄. an forte et speciē ex fide
cognouim̄? Vel ita ē in quib;dā. An forte eū fide cognoui
R m̄. et specie n̄dū cognouim̄? Magna ē ista q̄stio. Omīs
q̄ peccat n̄ uidit eū. nec cognouit eū. Nondū cognouim̄.
s; in fide et uidim̄ et cognouim̄ eū. Si enī n̄dū uidet fi
des. q̄r dicim̄ illuminati? Est illuminatio p̄ fidē. ē illu
minatio p̄ speciē. Modo cū p̄egrinam̄ p̄ fidē ambulam̄.
nondū p̄ speciē. Ergo et iusticia nr̄a p̄ fidē ē. n̄ p̄ speciē. erit
p̄fecta iusticia nr̄a cū uidebim̄ p̄ speciē. Modo n̄ relinq̄m̄
eā iusticiā q̄ ē ex fide. q̄m iust̄ ex fide uiuit. sic̄ ait ap̄ls.
Omīs q̄ manet in ipso. n̄ peccat. Nā omīs q̄ peccat n̄ uidit
eū. neq; cognouit eū. Non credidit iste q̄ peccat. Si aūt cre
didit. q̄ntū ad fidē ei p̄tinet n̄ peccat. Filioli. nemo uos se
.S. ducat. Qui facit iusticiā iust̄ ē. sic̄ et ille iust̄ ē. Numq̄d q̄m
audim̄ q̄a iusti sum̄ sic̄ ille. eq̄les nos debem̄ putare dō?
Debetis scire. q̄d ē sicut. Iā enī dudū dix̄. castificat semet
ipsū. sic̄ ipse cast̄ ē. Iā ḡ par et eq̄lis est castitas nr̄a

castitati dei. et iustitia nostra iustitie dei. Quasi hoc dicat. Sed sicut non semper in equalitate dici solet. quomodo verbi gratia basilica ista ampla. si velit aliquis facere minorem. sed tamen pro porcione ad mensuras eius. ut verbi gratia. si lata est ista simplum. et longa duplum. faciat et ille latam simplum. et longam duplum. videtur sic fecisse sicut est ista. sed ista habet verbi gratia centum cubitos. illa triginta. et sic est. et impar est.

Videtis quia non semper sicut ad parilitatem et equalitatem refertur. Verbi gratia. Videte quantum sit inter faciem hominis. et imaginem de speculo.

Facies in imagine. similitudo. facies in corpore. veritas. Imago in imitatione. corpus in veritate. Et quid dicimus. Nam sicut hic oculi. ita et ibi. sicut hic aures. ita et aures ibi sunt. Dispar est res. sed sicut ad similitudinem dicitur. Habemus ergo et nos imaginem dei. sed non illam quam habet filius equalis patri. tamen et nos pro modo nostro si non sicut ille essemus. ex nulla parte similes diceremur. Ergo castificat nos sicut et ille castus est. sed ille castus eternitate. nos casti fide. Iusti sumus sicut et ille iustus est. sed ille in ipsa incommutabili perpetuitate. nos iusti T.
credendo in quem non videmus. ut aliquando videamus. et cum perfecta fuerit iustitia nostra. cum facti equales angelis fuerimus. nec tunc illi equabimur. Quanto ergo modo ab illo quis longe est. tanto nec tunc par erit. Qui facit peccatum de diabolo est. quia ab initio diabolus peccat. De diabolo est. nostis quid dicat. Imitando diabolum.

Nam neminem fecit diabolus. neminem genuit. neminem creavit. sed quicumque fuerit imitatus diabolum. quasi de illo natus sit filius diaboli imitando. non proprie nascendo. Quomodo es filius abrahe. Numquid abraham te genuit. Quomodo iudei filii abrahe. Non imitantes fidem abrahe. facti sunt filii diaboli. De carne abraham nati sunt. et fidem abraham non sunt imitati. Si ergo qui inde nati sunt exheredati sunt. quia non sunt imitati. tu qui non de illo natus es efficeris filius. et sic

eris filius imitando. Et si diabolum fueris imitatus. quia ille superbus extitit et impius adversus deum. eris filius diaboli imitando. non quia creavit
D. te aut genuit te. In hoc manifestatus est filius dei. Ecce fratres. Omnes peccatores ex diabolo nati sunt in quantum peccatores. Adam a deo factus est. sed quando consensit diabolo. ex diabolo natus est. et tales omnes genuit. qualis erat. Cum ipsa concupiscentia nati sumus. et antequam nos de vita nostra addamus. de illa damnatione nascimur. Nam si cum nullo peccato nascimur. quid est quod cum infantibus curritur ad baptismum ut solvantur. Ergo duas nativitates attendite fratres. adam et christi. Duo sunt homines. sed unus ipsorum homo homo. alter ipsorum homo deus.
P hominem peccatores sumus. per hominem deum iustificamur.
Nativitas illa deiecit ad mortem. ista nativitas erexit ad vitam.
Nativitas illa trahit secum peccatum. nativitas ista liberat a peccato. Ideo enim venit christus homo. ut solveret peccata hominum. In hoc manifestatus est filius dei. ut solvat opera diaboli. Cetera commendo caritati vestrae. ne vos gravem. Ipsa enim questio est in qua solvenda labo-
X. ramus. quia peccatores nos dicimus. Si enim quis dixerit se esse sine peccato. mendax est. Et in ipsius iohannis epistola invenimus. Si dixerimus quia peccatum non habemus. nos ipsos seducimus. Meminisse enim debetis priorum.
Si diximus quia peccatum non habemus. nos ipsos seducimus. et veritas in nobis non est. Et rursum in consequentibus audis. qui natus est ex deo. non peccat. Quia qui facit peccatum non vidit eum. neque cognovit eum. Omnis qui facit peccatum. de diabolo est. Ex deo non est peccatum. Iterum terret nos quomodo sumus nati ex deo. et quomodo nos fatemur peccatores. An dicturi sumus. quia de deo nati non sumus. Et quid faciunt ista sacramenta infantibus. Quid dixit iohannes. Qui natus est ex deo. non peccat. Ipse iohannes item dixit. Si diximus quia peccatum non habemus. nosmetipsos seducimus. et veritas in nobis non est. Magna questio est et angusta.

et ad hanc soluendam intentam feceri caritatem uestram. in nomine
domini cras quod inde dederit disseremus. Explicit sermo quartus.

Incipit quintus. ab eo loco quo scriptum est. Omnis qui natus est ex deo non peccat.
quia semen eius in eo manet. usque ad id. Filioli non diligamus uerbo neque
lingua tantum. sed opere et ueritate.

Intente audite obsecro
uos. quia res non minima uersatur in medio. et non dubito quia quod he
sterno die intente affuistis. quod et hodie intentius conuenistis. A.
Est enim quaestio non parua. quomodo dicat in ista epistola. qui natus est ex deo
non peccat. et quomodo in eadem epistola superius dixit. si dixerimus quia pec
catum non habemus. nos ipsos seducimus. et ueritas in nobis non est.
Quid facturus est. quem utique sermo ex eadem epistola coartauit.
Si se confessus fuerit peccatorem. timet ne dicatur ei. non ergo ex deo
natus es. quia scriptum est. qui natus est ex deo non peccat. Si autem dixit se
iustum. et non habere peccatum. accipit ex alia parte plagam ex ipsa
epistola. Si dixerimus quia peccatum non habemus. nos ipsos seducimus. et ueritas
in nobis non est. Positus ergo in medio. quid dicat et quid confiteatur. aut
non inuenit quod confiteatur. Confiteri se esse sine peccato periculosum est.
et non solum periculosum. sed et mendosum. Nos ipsos inquit seducimus.
et ueritas in nobis non est. si dixerimus quia peccatum non habemus. Sed utinam
non haberes et diceres. uerum enim diceres. nec in ueritate pensanda. uel
ullum iniquitatis uel uestigium formidares. Sed ideo male facis si dicis.
quia mendacium dicis. Veritas inquit in nobis non est. si dixerimus quia pec
catum non habemus. Non ait. non habuimus. ne forte de praeterita uita B.
dictum uideretur. Habuit enim peccatum homo iste. sed ex quo natus est ex
deo. coepit non habere. Si ita esset. nulla nos angustaret quaestio. Dice
remus enim. Fuimus peccatores. sed modo iustificati sumus. Habuimus pec
catum. sed modo non habemus. Non hoc ait. Sed quid ait. Si dixerimus quia
peccatum non habemus. nos ipsos seducimus. et ueritas in nobis non est.

P ost aliquantū rursus. q̄ nat᷒ ē ex dō inq̄t n̄ peccat. Nunq̄d iohs
ipse n̄ erat nat᷒ ex dō. Si iohs n̄ erat nat᷒ ex dō. de q̄ audistis
q̄a super pect᷒ dn̄i recūbebat. aliq̄s sibi audet ꝑmittē rege
neratione factā in se. quā ille habē n̄ meruit q̄ sup̄ pect᷒ dn̄i
discūbere meruit. Quē dn̄s plusquā cetos diligebat. ipsū solū
de sp̄u n̄ genuerat. Attendite nē ūba ista. Adhuc angustias
nr̄as comdo. ut ꝑ intentionē ur̄am q̄ oratio ē et ꝑ nobis et ꝑ uob
dilatet ds̄ cor nr̄m et det exitū. ne aliq̄s in ūbo eī inueniat
occasionē ꝑditionis suę. qd̄ ūbū n̄ ē p̄dicatū & conscriptū.
.E. n̄ ad medicinā et salutē. Omnis inq̄t q̄ facit peccm̄. et iniq̄tatē
facit. Ne forte discernas. peccm̄ iniq̄tas ē. Ne dicas peccor sū.
s; iniquus n̄ sū. peccatū iniq̄tas ē. Et scitis q̄a in hoc ille ma
nifestat᷒ ē. ut peccā auferat. et peccm̄ in illo n̄ ē. Et q̄d ꝓdest
nobis q̄a uenit sine peccō. Omnis q̄ n̄ peccat. in ipso manet.
E t oīs q̄ peccat n̄ uidit eū. neq; cognouit eū. Filioli. nemo
uos seducat. Qui fac̄ iusticiā iust᷒ ē. sic̄ et ille iust᷒ ē. Jā ista
diximꝰ. q̄a sic̄ secdm̄ q̄ndā similitudinē. n̄ secdm̄ eq̄litatē dici
solet. Q̄ fac̄ peccm̄ de diabolo ē. q̄a ab initio diabol᷒ peccat.
E t hoc diximꝰ. q̄a neminē creauit diabol᷒ nec genuit. s; imita
tores eī tanquā ex illo nascunt᷑. In hoc manifestat᷒ ē fili᷒ dei.
ut soluat opa diaboli. Ergo ut soluat peccata. ille q̄ n̄ habet
peccatū. Deīn sequit᷑. Omnis q̄ nat᷒ ē ex dō n̄ fac̄ peccm̄. q̄a semn̄
eī in ipso manet. et n̄ pot̄ peccare. q̄a ex dō nat᷒ ē. Fortiť in
strinxit. Fortassis secdm̄ q̄dda peccm̄ dixit n̄ peccat. n̄ secdm̄ omē
peccm̄. ut qd̄ ait q̄ nat᷒ ē ex dō n̄ peccat. certū q̄ddā peccm̄
intelligas. qd̄ n̄ pot̄ admittē homo q̄ ex dō nat᷒ ē. Et tale pec
catū ē illud. ut si q̄squā hoc admiserit. confirmet cetera. siq̄s
aūt hoc n̄ admiserit. soluat cetā. Qd̄ ē hoc peccatū. Facere

contra mandatum. Quod est mandatum? Mandatum novum do vobis, ut .S.
vos invicem diligatis. Intendite. hoc mandatum Christi dilectio vocatur. Per
hanc dilectionem peccata solvuntur. Hec si non teneatur et grave peccatum est.
et radix omnium peccatorum. Intendite fratres. Protulimus aliquid. in quo bene
intelligentibus soluta est questio. Sed numquid cum celerioribus tantum ambu
lamus viam? Et qui tardius ambulant. non sunt relinquendi. Versemus hoc quibus
possumus verbis. ut ad omnes perveniat. Puto enim fratres. quia omnis homo
sollicitus est pro anima sua. Qui non sine causa intrat ecclesiam. qui non tempora
lia querit in ecclesia. qui non propterea intrat ut transigat negotia secularia.
sed ideo intrat ut aliquid sibi eternum promissum teneat. quo donec perveniat.
necesse est cogitet quemadmodum ambulet in via ne remaneat. ne
retro eat. ne aberret. ne claudicando non perveniat. Qui ergo sollicitus
est. tardus sit. velox sit. non recedit de via. Hoc ergo dixi. quia qui natus est
ex deo non peccat. Fortassis secundum quoddam peccatum voluit intelligi.
Non erit contrarium illi loco. si dixerimus quia peccatum non habemus. nos
ipsos seducimus. et veritas in nobis non est. Sic ergo forte potest solvi questio.
Est quoddam peccatum. quod non potest admittere ille qui natus est ex deo. et quo non .E.
admisso solvuntur cetera. quo admisso confirmantur cetera. Et quod est hoc
peccatum? Facere contra mandatum Christi. contra testamentum novum. Quod est
mandatum novum? Mandatum novum do vobis. ut vos invicem dili
gatis. Qui facit contra caritatem. et contra dilectionem fraternam. non audeat
gloriari. et dicere natum se esse ex deo. Qui autem in dilectione fraterna con
stitutus est. certa sunt peccata que non potest admittere. et hoc maxime ne
oderit fratrem. Et quid de ceteris peccatis facit. unde dictum est. Si dixerimus
quia peccatum non habemus. nos ipsos seducimus. et veritas in nobis non est.
Audiat securitatem de alio loco scripture. Caritas cooperit multi
tudinem peccatorum. Caritatem ergo commendamus. caritatem commendat hec
epistola. Post resurrectionem dominus quid aliud interrogavit petrum nisi

amas me? Et parum fuit semel interrogare, et iterum nichil aliud, et tertio nichil aliud. Cum iam tertio tedio ille afficeretur quasi non sibi crederet, qui nosset quid in illo ageret, tamen et primo et secundo et tertio hoc interrogavit. Ter negavit timor, ter confessus est amor. Ecce amat Petrus dominum. Quid prestaturus est domino? Non enim et ipse non turbatur in ipso psalmo: Quid retribuam domino pro omnibus que retribuit michi? Qui enim hoc dicebat in psalmo, attendebat quanta sibi essent prestita a domino, et querebat quid retribueret domino, et non inveniebat. Quicquid enim retribuere volueris, ab ipso accepisti quod reddas. Et quid invenit quod retribuat? Quod ut diximus fratres ab ipso acceperat, hoc invenit quod retribueret. Calicem salutaris accipiam, et nomen domini invocabo. Quis enim illi dederat calicem salutarem? nisi ille cui volebat retribuere.

Accipe autem calicem salutarem et invocare nomen domini, hoc est caritate satiari, et ita satiari, ut non solum non odisses fratrem, sed paratus sis mori pro fratre. Perfecta caritas est, ut paratus sis mori pro fratre. Hanc ipse dominus in se exhibuit, mortuus pro omnibus, orans pro eis a quibus crucifigebatur, et dicens: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Sed si solus hoc fecit, non erat magister, si discipulos non habebat. Secuti discipuli hoc fecerunt. Lapidabatur Stephanus, genu flexo ait: Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Amabat a quibus occidebatur, quia et pro ipsis moriebatur. Audis apostolum Paulum: Et ipse inquit impendar pro animabus vestris. Inter illos enim erat pro quibus Stephanus deprecabatur, quando eorum manibus moriebatur. Perfecta ergo caritas hec est.

·f·

Si quis tantam habuerit caritatem, ut paratus sit pro fratribus etiam mori, perfecta est in illo caritas. Sed numquid mox ut nascitur iam prorsus perfecta est? Ut perficiatur nascitur. Cum fuerit nata nutritur, cum fuerit nutrita roboratur, cum fuerit roborata perficitur. Cum ad perfectionem venerit quid dicit? Michi vivere Christus est, et mori lucrum.

O ptabā dissolui et eē cū xp̄o. multo enī magis optimū. manere in
carne necessariū ꝓpt̄ uos. Ꝓpt̄ eos uolebat uiuere. ꝑ quib; parat' erat
mori. Et ut nouitis q̄a ipsa ē ꝑfecta caritas. quā n̄ uiolat. et in qua
n̄ peccat q̄ nat' ē ex deo. hoc dn̄s dic̄ petro. Petre amas me. Et .G.
ille. Amo. Non att. si amas me. obseq̄re m̄. Qn̄do enī enī erat
dn̄s in carne mortali. esuriuit. sitiuit. Eo tp̄r q̄o esuriebat et
sitiebat suscept' ē hospitio. ministrart̄ illi q̄ habuert̄ de suba
sua. sic legim' in eugl̄io. Suscepit eū hospicio zacheus. saluus fac
t' ē a morbo. suscepto medico. Q° morbo. Auaritię. Erat enī di
tissim'. et p̄nceps publicanoꝝ. Attendite sanatū a morbo aua
ritię. Dimidiū inq̄t bonoꝝ meoꝝ do paup̄ib'. et sicui aliq̄d
tuli q̄drupl̄ū reddā. Jdō seruauit alt'm dimidiū. n̄ q̄o frueret̄.
s; un̄ debita solueret. Tc̄ g̊ suscepit medicū hospicio. q̄a erat in
firmitas carnis in dn̄o. cui hoc obsequiū p̄berent homines.
et hoc q̄a uoluit p̄stare obseq̄ntib'. Obseq̄ntib' enī ꝓderat.
n̄ illi. Cui enī angli ministrabant. hoꝝ obsequiū req̄rebat.
N ec helias seruus ips'. hoc necessariū habebat aliq̄n. cui panē
et carnē ꝑ coruū mittebat. et tn̄ ut uidua religiosa benedicē
t'. mittit' seruus dī. pascit' a uidua . quē ds̄ in secreto pasce
bat. Veruntamē q̄nquā de his seruis dī sibi p̄stent q̄ eoꝝ in
digentiā considant. ꝓpt̄ illā mercedē a dn̄o. i eugl̄io posi
tā manifestissime. q̄ suscipit iustū in noīe iusti mercedē
iusti accipiet. q̄ suscipit ꝓpham in noīe ꝓphē mercedē ꝓphē
accipiet. et q̄ dedit calicē aq̄ frigide uni ex his minimis tm̄
in noīe discipli. am̄ dico uobis n̄ ꝑdet mercedē suā. q̄uis
g̊ sibi p̄stent q̄ hoc faciunt. tn̄ nec hoc poterat p̄beri ascen
suro in celū. Q̄d illi poterat retribuere petrus. q̄ amabat
illum. Audi q̄d. Pasce oues meas. id ē fac ꝑ frīb; q̄d ꝑ te feci.

Omnes sanguine meo redemi. Nolite dubitare mori pro ueritatis confessio
ne, ut ceteri uos imitentur. Sed hec ut diximus fratres, perfecta caritas est.
Ih. Qui natus est ex deo, habet illam. Intendat caritas uestra. Uidete quid dicam.
Ecce accipit sacramentum natiuitatis homo baptizatus. Sacramentum habet
et magnum sacramentum, diuinum, sanctum, ineffabile. Considera quale,
ut nouum hominem faciat dimissione omnium peccatorum. Attendat tamen
in cor, si perfectum est ibi quod factum est in corpore. Uideat si habeat cari
tatem, et tunc dicat natus sum ex deo. Si autem non habet, caracterem quidem
impositum habet, sed desertor uagatur. Habeat caritatem, aliter non se
dicat natum ex deo. Sed habeo inquit sacramentum. Audi apostolum. Si sciam
omnia sacramenta, et habeam omnem fidem ita ut montes transferam, ca
ritatem autem non habeam, nichil sum. Hoc si meministis commendauimus cum
istam epistolam legere inciperemus, nichil nobis in ea sic commendari quomodo
caritatem. Et si uidetur alia et alia dicere, illo facit reditum, et ad ip
sam caritatem omnia uult referre quecumque dixit. Uideamus si et hic hoc
fecit. Attendite. Omnis qui natus est ex deo, non facit peccatum. Querimus
quod peccatum, quia si omne intellexeris, contrarius eris illi loco. Si dixe
rimus quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, et ueritas in nobis
non est. Ergo dicat quod peccatum. Doceat nos, ne forte ego temere
dixerim peccatum, hoc est uiolationem caritatis, quia sic supra dixit. Qui
odit fratrem suum in tenebris est, et in tenebris ambulat, et nescit
quo eat, quia tenebre excecauerunt oculos eius. Sed forte aliquid dixit
in posterioribus et non nominauit caritatem. Uidete quia circuitus
ille uerborum hunc habet finem, hunc habet exitum. Omnis qui natus est ex deo non pec
cat, quia semen eius in ipso manet. Semen dei, id est uerbum dei, unde dicit
apostolus. Per euangelium ego uos genui. Et non potest peccare, quia ex deo
natus est. Dic adhuc [t dicat nc]. Uideamus in quo non potest peccare. In hoc ma
nifesti sunt filii dei, et filii diaboli. Omnis qui non est iustus, non est a deo.

et n̄ diligit fr̄em suū. Dilectio ḡ sola discernit. int̄ filios dī et fi I.
lios diaboli. Signent se om̄s signo crucis xp̄i. respondeant os am̄.
cantent om̄s alleluia. baptizent̄ om̄s. intrent ecclās. faciant pa
rietes basilicarū. n̄ discernunt̄ filii dī a filiis diaboli. n̄ in cari
tate. Qui habent caritatē. nati sūt ex dō. Qui n̄ habent. n̄ sūt nati
ex dō. Magnū iudiciū. magna discretio. Quicqđ uis habere
hoc solū n̄ habeas. nichil tibi pdest. Alia si n̄ habeas hoc habe. et
implesti legē. Qui eni diligit alterū legē impleuit ait apls. et ple
nitudo legis caritas. Puto istā margaritā eē illā quā homo
negotiator describitur inuenisse in eu̅glio. q̄ inuenit unā mar
garitā. et uendidit om̄a q̄ habebat. et emit eā. Hec ē margari
ta p̄ciosa caritas. sine q̄ nichil tibi pdest qđcūq; habueris. quā si
solā habeas. sufficit tibi. Modo cū fide uides. tc̄ cū specie uidebis.
Si eni amam⁹ cū n̄ uidem⁹. qm̄ amplecteım cū uiderim⁹. S; ubi nos
debem⁹ exercere. In amore fr̄no. Potes m̄ dicē. n̄ uidi deū. Num
qđ m̄ dicē. n̄ uidi hominē. Dilige fr̄em. Si eni fr̄em quē
uides dilexis. simul uidebis et deū. qa uides ipsā caritatē. et
ibi inhabitat ds̄. Qui n̄ ē iust⁹ n̄ ē ex dō. et q̄ n̄ diligit fr̄em
suū. qa hec ē annuntiatio. Vide qm̄ confirmat qa hec ē an
nuntiatio quā audiuim⁹ ab initio. ut diligam⁹ inuicē. Ma
nifestauit nobis inde se dicē. Contra hoc mandatū qsqs facit.
in peccō illo ē scelerato. inqd incidunt q̄ n̄ nascunt̄ ex deo.
Non sic̄ cain q̄ ex maligno erat. et occidit fr̄em suū. Et cui⁹ .k.
rei grā occidit. Qa opa ei⁹ maligna fuerūt. fr̄is u° ei⁹ iusta.
Ergo ubi ē inuidia. amor fr̄n̄ eē n̄ pot. Intendat caritas ur̄a.
Qui inuidet n̄ amat. peccatū diaboli ē in illo. qa et diabol⁹ in
uidendo deiecit. Cecidit eni. et inuidit stanti. Non ideo uo
luit deicē ut ipse staret. s; ne solus caderet. Tenete in aīo

ex hoc qđ subiecit. inuidiā ň posse ēē in caritate. Habes apte cū
laudaret ipsa caritas. Caritas ň emulat. Non fuit caritas ī cain.
E t ň eēt caritas in abel: ň acciperet dns sacrificiū ei. Cū enī ambo
obtulissent. ille de fructib trę. ille de fetib ouiū. qđ putat
frs. qa ds fruct trę neglexit. et fet ouiū dilexit. Non in
tendit ds ad manū. s; in corde uidit. et quē uidit cū caritate
offerre ipsi sacrificiū respexit. quē uidit cū inuidia offerre.
ab ipsi sacrificio oclos auertit. Opa g bona abel ň dic ň caritatē.
opa mala cain ň dicit ň odiū frīs. Parū ē qa odiit frēm
suū. et inuidit opib bonis. qa imitari noluit. necare uoluit.
et hinc apparuit qa fili erat diaboli. et ille hinc apparuit iust
dī. Hinc g discernunt homines frs mei. Nemo attendat lin
guas. s; facta. Cor si ň benefaciat p frib suis. ostendit qđ in
se habeat. Teptationib pbant homines. Nolite mirari frs.
si odit nos mund. Nunqđ sepe dicendū ē uobis qđ ē mund.
7. Non celū. ň tra. nec ista opa q ds fec. s; dilectores mundi. Ista
sepe dicendo qb'dā onerosus sum. s; usq; adeo ň frustra dico
ut aliq interrogent. an diximꝰ et ň respondeant. Ergo ut in
culcando hereat aliqđ in cordib audientiū. Qđ ē mund.
Mund ē qn in malo ponit. dilectores mundi. Mund qn in
laude ponit. celū et tra ē. et q in his opa dī. unde dr. et mund
p ipsū fact ē. Ite mund ē plenitudo trę. sic dic ipse iohes.
Non solū aut nror pitiatio peccor ē. s; et toti mundi. Mun
di dic omiū fideliū p orbē sparsor. Mund aut in malo. a
matores mundi st. Q amant mundū. frs amare ň possunt.
Si odit nos mund. nos scim. Qđ nos scim. Qa tnsiuim de mor
te ad uitā. Vň scitis. Qa diligim frs. Nemo interroget ho
minē. redeat unqsq; ad cor suū. Si ibi inuenit caritatem

eternam. Securus sit quia transiit a morte ad vitam. Iam in dextera est.
Non attendat quia in gloria ei occulta est. Cum venerit dominus tunc apparebit
gloria. Viget enim sed adhuc in hieme. Viget radix sed quasi aridi sunt ra
mi. Intus est medulla que viget. intus sunt folia arborum. intus fructus.
sed estatem expectant. Ergo nos scimus quia transivimus de morte ad
vitam. quoniam diligimus fratres. Qui non diligit. manet in morte. Ne putetis M.
fratres leve esse odisse aut non diligere. audite quod sequitur. Omnis qui odit fra
trem suum. homicida est. Iam ergo si contempnebat quisque odium fratrum. numquid
et homicidium in corde suo contempturus est. Non movet ma
nus ad occidendum hominem. homicida iam tenetur a deo. Vivit ille. et
iste iam interfector iudicatur. Omnis qui odit fratrem suum. homicida
est. Et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam eternam in semet
ipso manentem. In hoc cognoscimus dilectionem. Perfectionem dilec
tionis dicit. perfectionem illam quam commendavimus. In hoc cognosci
mus dilectionem. quia ille pro nobis animam suam posuit. et nos debe
mus pro fratribus animam ponere. Ecce unde veniebat petre amas me.
pasce oves meas. Nam ut noveritis fratres quia sic ab eo pasci vole
bat oves suas. ut animam suam pro ovibus poneret. hoc illi continuo dixit.
cum esses iuvenis precingebas te et ambulabas quo volebas. cum autem
fueris senior alter te precinget. et tollet te quo tu non vis. Hoc autem
dixit ait euangelista. significans qua morte clarificaturus esset deum.
et cui dixerat pasce oves meas. doceret eum ponere animam suam
pro ovibus suis. Unde incipit caritas fratres. Modicum attendite quo perfi R.
ciatur. Audistis ipsum finem et modicum ipsum. et dominus in euangelio commenda
vit. Maiorem caritatem nemo habet. quam ut animam suam ponat
quis pro amicis suis. Perfectionem ergo eius ostendit in euangelio. et hic commenda
ta est eius perfectio. Sed interrogatis vos. et dicitis vobis. Quando possumus
habere istam caritatem. Noli cito de te desperare. Forte nata est.

s; nondū pfecta ē. Nutri eā. ne offocet̃. S; dictur' es m̄. Et uñ nom̄.
.Q. Q̄ ā eni pficiat̃ audiuim'. uñ incipiat audiam'. Seqt̃ et dic̄. Q̄ aute
habuerit facultates mundi. et uidit frēm suū esurientē. et clau
serit uiscera sua ab eo. q̄m poterit caritas patr̄ manē ī eo.
Ecce uñ incipit caritas. Si nondū es idoneus mori p frē. iā ido
neus esto dare de tuis facultatib' frī. Iā pcutiat uiscera tua
caritas. ut ñ de iactantia facias. s; de intimo adipe misedię.
ut consideres illū in egestate positū. Si enī supflua ñ potes da
re frī tuo. animā tuā potes ponē p frē. Jacet pecunia ī sinu
tuo. quā t̄ fures possīt auferre. Et si illā ñ auferant fures. mo
riendo illā deseres. etiā si te illa uiuentē ñ deserat. Q̄d inde
factur' es. Esurit fr̄ tuus. in necessitate posit' ē. fortassis suspen
dit̃. a creditore angustat̃. Non h̄t ipse. habes tu. Fr̄ ē. simul
empti estis. unū ē p̄ciū ur̄m. ambo x̄ sangne redēpti estis.
Vide si misereris. si habes facultates mundi. Forte dicis. Q̄d ad me
ptinet. Ego datur' sū pecuniā meā. ne ille molestiā patiat̃. Si
t̄ responderit cor tuū. dilectio patr̄ ñ inte manet. Si dilectio
.P. patr̄ ñ inte manet. ñ es nat' ex dō. Q̄m te glāris eē xp̄ianū.
Nom̄ habes. et factū ñ habes. Si aut̄ nom̄ secutū fuerit op'. di
cat te q̄sq; paganū. tu factis ostendis xp̄ianū. Nā si factis ñ osten
dis te xp̄ianū. et om̄s te xp̄ianū uocent. q̄d t̄ pdest nom̄. ubi
res ñ inuenit̃. Qui aut̄ habuerit facultates mundi. et uidit
frēm suū egentē. et clauserit uiscera sua ab eo. q̄m pot̄ dilec
tio dī manē ī eo. Et sequit̃. Filioli. ñ diligam' ūbo neq; lingua.
s; ope et ūitate. Puto manifestū eē uobis. magnū et necessari
ū secretū et sacram̄tū frs̄ mei. Q̄d ualeat caritas. omīs scptā
com̄dat. s; nescio si alicubi ampli' quā ī ista epla com̄dat̃.
Rogam' uos et obsecram' in dn̄o. ut et illa q̄ audistis memoria

teneatis. et ad ea que adhuc dicenda sunt donec finiatur ipsa epistola. inten
ti ueniatis. intenti audiatis. aperite autem corda ad semina bona. ex
stirpate spinas. ne offocetur in uobis quod seminatur. sed potius crescat
seges. et gaudeat agricola. et horreum uobis preparet tanquam fru
mentis. non ignem tanquam paleis. Explicit s. v. Incipit s. vi. ab eo
quod scriptum est. in hoc cognoscimus quia ex ueritate sumus. et coram
ipso persuademus cordi nostro. quia si male senserit cor nostrum. ma
ior est deus corde nostro. et nouit omnia. usque ad id. omnis spiritus qui
confitetur ihesum christum in carne uenisse ex deo est. et omnis spiritus
qui soluit ihesum. et negat eum in car
ne uenisse. Non est ex deo;

Si meministis fratres hesterno nos clausisse
sermonem ad istam sententiam que sine dubio
manere debuit. et debet in corde uestro. quia
ipsam nouissimam audistis. filioli non diliga
mus uerbo tantum et lingua. sed opere et ueritate.
Deinde sequitur. et in hoc cognoscimus quia
ex ueritate sumus. et coram ipso persuade
mus cordi nostro. si male senserit cor nostrum. maior est deus corde nostro.
et nouit omnia. Dixerat non diligamus uerbo tantum et lingua. sed opere et
ueritate. Queritur a nobis in quo opere et in qua ueritate agnoscatur qui dili
git deum. uel qui diligit fratrem suum. Iam superius dixerat. quousque caritas
perficiatur. quod et dominus in euangelio ait. maiorem hac nemo habet carita
tem. quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis. et iste hoc dixe
rat. sicut ille pro nobis animam suam posuit. debemus et nos animam
pro fratribus ponere. Hec est perfectio caritatis. et maior omnino non potest
inueniri. Sed quia non in omnibus perfecta est. et desperare non debet in quo perfecta
non est. si iam nata est que perficiatur. et utique si nata est nutrienda est.

.Q. et quibusdam suis nutrimentis ad perfectionem propriam perducenda. consideremus incho
ationem caritatis unde incipiat. et ibi continuo inuenimus. Si quis habuerit fa
cultatem mundi. et uiderit fratrem suum egentem. et clauserit uiscera sua
ab eo. quomodo dilectio patris manet in illo. Ergo incipit ista cari
tas fratres. ut de suis superfluis tribuat egenti in angustiis aliquibus consti
tuto. ex eo quod sibi habundat secundum tempus a tribulatione temporali liberet
fratrem. Hinc exordium est caritatis. hanc ita ceptam si uerbo dei et spe
future uite nutrieris. peruenies ad illam perfectionem. ut paratus sis ani
mam tuam ponere pro fratribus tuis. Sed quia multa talia fiunt ab his qui alia
querunt. et qui fratres non amant. reuocemur ad testimonium conscientie. Unde
probamus quia multa talia fiunt ab his qui fratres non amant. Quam multi
se in heresibus et scismatibus martyres dicunt. uidenturque sibi ani
mam ponere pro fratribus suis. Si pro fratribus animam ponerent. non se ab u
.R. niuersa fraternitate separarent. Item quam multi sunt qui iactantie causa
multa tribuunt. multa donant. et non ibi querunt nisi laudem humanam et
gloriam popularem. plenam uentis. et nulla stabilitate solidatam. Quia
ergo sunt tales. ubi probanda erit caritas fraterna. Quia uoluit illam pro
bari. ait ammonens. Filioli non diligamus uerbo tantum et lingua. sed
opere et ueritate. Querimus in quo opere. in qua ueritate. Potest esse ma
nifestius opus quam tribuere pauperibus. Multi hoc iactantia faciunt.
non dilectione. Potest esse maius opus quam mori pro fratribus. Et hoc multi uo
lunt putari se facere iactancia nominis comparandi. non uisceribus dilectio
nis. Restat ut ille diligat fratrem. qui ante deum ubi solus uidet cordi suo
persuadet. et interrogat cor suum. an uere propter fratrum dilectionem hoc fa
ciat. et perhibet illi testimonium oculus qui penetrat cor. quo homo at
tendere non potest. Ideo paulus apostolus quia paratus erat mori pro fratribus. et dice
bat. ipse impendar pro animabus uestris. tamen quia deus hoc uidebat in
corde ipsius non homines quibus loquebatur. ait illis. Michi autem minimum

ē. ut a uobis iudicet. aut ab humano die. Et ostendit etiā ipse q̄dā
loco. q̄a solent ista fieri inani iactantia. n̄ firmam̄to caritatis. Ait
enī cū de ipsa cōmdatione caritatis loq̄ret. Si distribuero oīa mea
paupib. et tradidero corp meū ut ardeā. caritatē aūt n̄ habeā.
nichil m̄ pdest. Potest enī q̄squā hoc facē sine caritate. Potest.
N ā q̄ n̄ hn̄t caritatē. diuiserūt unitatē. Querite ibi et uidebi
tis multos multa tribuere paupib. uidebitis alios paratos ad
suscipiendā mortē. ita ut desistente psecutore seipsos pcipitent.
I sti sine dubio sine caritate hoc faciunt. Reuocem̄ g̃ ad consci .S.
entiā de q̄ dic̄ apls. Nā glā nr̄a hec ē. testimoniū conscientię
nr̄ę. Reuocem̄ ad conscientiā. de q̄ ite dic̄ apls. Op aūt suū
pbet unq̄sq; nr̄m. et sic in semetipso glām habebit et n̄ ī al
tero. Op g̃ suū pbet unq̄sq; nr̄m. utrū de uena caritati
emanet. utrū de radice dilectionis. rami bonoꝝ opm pullu
lent. Op aūt suū pbet unq̄sq; ait. et tc̄ in semetipso glām
habebit et n̄ in altō. n̄ q̄n illi phibet testimoniū lingua aliena.
s; q̄n phibet conscientia ppa. Hoc g̃ hic cōmdat. in hoc cog
noscim̄ q̄a ex ūitate sum. q̄n ope et ueritate. n̄ ūbis et lingua
tm̄ diligim. et corā ipso psuadem̄ cordi nr̄o. Qd ē corā ipso.
V bi ipse uidet. Vn̄ dn̄s in eūglio. Cauete inq̄t facē iusticiā urām .T.
corā hominib. ut uideamini ab eis. Alioq̄n. mercedē n̄ ha
bebitis apd̄ patrē urm̄ q̄ in cęlis ē. Et q̄d ē nesciat sinistra
tua q̄d faciat dextra tua. n̄ q̄a dextra tua pura consciēa ē.
sinistra mundi cupiditas. Multi p cupiditatē mundi mul
ta mira faciunt. sinistra opat̄ n̄ dextra. Dextra debet opari.
et nesciente sinistra. ut nec misceat se mundi cupiditas. q̄n
aliq̄d boni dilectione opam̄. Et ūi hoc cognoscim. Ante dm̄
es. interroga cor tuū. uide q̄d fecisti. et q̄d ibi appetisti. salutē

tuā. an laudē humanā uentosā. Int⁹ uide. nā homo iudi
care n̄ pot̄ quē uidē n̄ pot̄. Si ꝑsuadem⁹ cordi nr̄o. corā ipso
ꝑsuadeam⁹. qa si male sentiat cor nr̄m. id ē accuset nos in
v. t⁹. qa n̄ eo aīo facim⁹ q° faciendū sit. maior ē ds̄ corde nr̄o.
et nouit oīa. Cor tuū abscondis ab homine. a dō absconde si
potes. Quom̄ absconditis ab eo cui dictū ē a peccatore q̊dā tim̄
te et confitente. q° ibo a sp̄u tuo. et q° a facie tua fugiā. Que
rebat q̊ fugeret. et euaderet iudiciū dī. et n̄ inueniebat. Ubi
enī n̄ ē ds̄. Si ascendero inqt in celū ibi es. si descendero
ī infernū ades. Q° iturus es. Quo fugies. Uis audire consi
liū. Si uis ab illo fugere. ad ipsū fuge. Ad ipsū fuge confi
tendo. n̄ ab ipso latendo. Latere enī n̄ potes. s; confiteri po
tes. Dic illi refugiū meū tu es. et nutriat in te dilectio. q̄ so
la ꝑducit ad uitā. Perhibeat t᷑ testimoniū conscientia tua. q̊
a ex deo ē. Si ex dō ē. noli illā uelle ante homines ponē. qa nec
laudes hominū te leuant in celū. nec uituꝑationes inde te
deponunt. Ille uideat q̊ coronat. ille sit testis. q° iudice coro
naris. Maior ē ds̄ corde nr̄o. et nouit oīa. Dilectissimi. et
x. si cor nr̄m male n̄ senserit. fiduciā habem⁹ in deū. Qd̄ ē cor
male n̄ senserit. Verū nobis respondit qa diligim⁹. et ger
mana dilectio ē in nobis. n̄ ficta. s; sincera. salutē frīs q̄rens.
nullū emolumtū expectans a frē n̄ salutē ipsi⁹. fiduciā
habem⁹ ad deū. et q̊dq̊d postulauerim⁹ ab eo accipiem⁹. qa
mandata ei⁹ seruam⁹. Ideo n̄ in conspectu hominū. s; ubi ds̄
uidet in corde. Fiduciā g° habeam⁹ ad deū. & q̊dq̊d postu
lauerim⁹ ab eo accipiem⁹. s; q̊ mandata ei⁹ seruam⁹. Que st̄
mandata ei⁹. Numqd semꝑ repetendū ē. Mandatū nouū
do uobis. ut uos inuicē diligatis. Ipsā caritatē loquit᷑. ip

sam commendat. Quisquis ergo habuerit caritatem firmam. et coram deo habue
rit ubi deus uidet. corque eius interrogatum sub iusto examine. non ei ali
ud responderit quam germanam ibi esse radicem caritatis. unde boni fruc
tus existant. habet fiduciam apud deum. et quicquid postulauerit ab eo
accipiet. quia mandata eius seruat. Incurrit questio quedam. quia non ille
aut ille homo. aut tu. aut ego. quia si petiero aliquid a domino deo nostro
et non accepero. facile de me potest dicere unusquisque. non habet caritatem. et de
quolibet homine huius temporis facile dici potest. et sentiat unusquisque
quod uult homo de homine. maiorem questionem non faciunt nisi illi
uiri. quos sanctos fuisse constat cum scriberent. et modo esse cum deo. Quis
habet caritatem si eam paulus non habebat qui dicebat. os nostrum patet
ad uos o corinthii. cor nostrum dilatatum est. non angustiamini in nobis.
qui dicebat. impendar pro animabus uestris. et tanta gratia in illo erat.
ut manifestaretur eum habere caritatem. Inuenimus tamen eum petisse.
et non accepisse. Quid dicimus fratres. Questio est. Intenti estote ad
deum. Magna et ista questio est. quomodo de peccato ubi dictum est. qui natus
est ex deo non peccat. Inuenimus hoc esse peccatum uiolare caritatem.
et hoc expresse designatum esse in hoc loco. Sic et nunc querimus quid dixe
rit. Si enim uerba attendas. planum uidetur. si exemplum. obscurum est.
Verbis his. nichil est planius. Et quicquid postulauerimus accipiemus ab eo.
quia mandata eius seruamus. et que placent illi in conspectu eius fa
cimus. Quicquid postulauerimus ait ab eo accipiemus. Angustauit ue
hementer. quia et ibi angustaret si diceret omne peccatum. sed ideo
inuenimus locum exponendi. quia de certo peccato dixit. non de omni
sed de quodam peccato. quod omnis qui natus est ex deo non facit. et inuenimus
ipsum quoddam peccatum uiolationem esse caritatis. et habemus exemplum
de euangelio manifestum. quando ait dominus. Si non uenissem. peccatum non ha
berent. Quid ergo. An ad innocentes iudeos uenerat. quia sic loquitur.

Ergo si ipse non uenisset. peccatum non haberent. Presentia ergo medici
.a. fecit egroto febrem. non abstulit. Quis hoc ut demens dicat. Ille non uenit
nisi curare et sanare egrotos. Quare ergo dixit. si non uenissem peccatum non habe-
rent. nisi quia certum quoddam peccatum uoluit intelligi. Quoddam enim pec-
catum non haberent iudei. Quod peccatum. Quod in eum non crediderunt. quod
presentem contempserunt. Sic ergo ibi peccatum dixit. et non est consequens ut
omne peccatum intelligamus. sed certum peccatum. sic et hic non omne
peccatum. ne contrarius sit illi loco ubi ait. si dixerimus quia peccatum non
habemus nosmetipsos seducimus. et ueritas in nobis non est. sed certum quod-
dam peccatum. id est uiolationem caritatis. Hic autem plus nos obstrinxit.
Si petierimus dixit. si nos non accusauerit cor nostrum. et renuntiauerit in
conspectu dei. quia uera dilectio est in nobis. quicquid postulauerimus ab
eo accipiemus. Iam ergo dixi caritati uestre fratres. nemo attendat ad nos.
Quid enim sumus nos. aut quid estis uos. Quid nisi ecclesia dei que nota est omnibus.
Et si illi placet in illa sumus. Et qui dilectione in illa manemus. ibi perse-
ueremus. si uolumus ostendere dilectionem quam habemus. Verumtamen
de apostolo paulo quid mali sensuri sumus. Ipse non diligebat fratres.
Apud ipsum non erat testimonium conscientie eius in conspectu dei. Non
erat in paulo radix illa caritatis. unde omnes boni fructus procede-
.B. bant. Quis hoc demens dixit. Vbi ergo inuenimus petisse apostolum. et
non accepisse. Ait ipse. In magnitudine reuelationum ne extollar.
datus est mihi stimulus carnis mee angelus sathane qui me colaphizet.
Propter quod ter dominum rogaui ut auferret a me. et dixit mihi. Sufficit
tibi gratia mea. nam uirtus in infirmitate perficitur. Ecce non est exauditus. ut
auferretur ab illo angelus sathane. Sed quare. Quia non ei proderat. Ergo
exauditus est ad salutem. quando non est exauditus ad uoluntatem. Nouerit
magnum sacramentum caritas uestra. quod ideo commendamus uobis. ne uo-
bis excidat in temptationibus uestris. Sancti ad salutem per omnia exaudiun-

t. semꝑ exaudiunt ad salutē etnā. Ipsā desiderant. qa secdm hanc
semꝑ exaudiunt. S; discernam exauditiones dī. Inuenim enī ·C·
qsdā n̄ exauditos ad uoluntatē. exauditos ad salutē. et rursus
qsdā exauditos inuenim ad uoluntatē. n̄ exauditos ad salutē.
Hoc discernite. hoc tenete. exēplū et q̄ n̄ ē exaudit ad uoluntatē.
s; exaudit ē ad salutē. Audi aplm paulū. nā ip sā exauditionē
ad salutē ostendit illi ds. Sufficit t inqt grā mea. nā uirt
ī infirmitate ꝑficit. Rogasti. clamasti. ter clamasti. Ipsū se
mel qd clamasti audiui. n̄ auti aures meas a te. noui qd
faciā. Tu uis auferre medicamentū q̄ ureris. ego noui infirmi
tatē q̄ grauaris. Ergo iste ad salutē exaudit ē. ad uolunta
tē n̄ ē exaudit. Qs inuenim exauditos ad uoluntatē. n̄
exauditos ad salutē inuenim. Putam aliquē nequā. ali
quē impiū. exauditū a deo ad uoluntatē. n̄ exauditū ad sa
lutē. Si alicui hominis exēplū posuero. forte dicitur es m̄.
Tu illū dicis iniquū. nā iust erat. Si n̄ iust eēt. a dō n̄ ex
audiret. Talē ꝓpositur sū. de cui impietate et iniqtate ne
mo dubitet. Diabolus ipse petiit iob. et accepit. Nonne et
hic de diabolo audistis. qa q̄ fac peccm ex diabolo ē. Non qa
ille creauit. s; qa iste imitat. Nonne de illo dictū ē. ī uerita
te n̄ stetit. Nonne ipse ē antiquus ille serpens. q̄ ꝑ feminā
uenenū pmo homini ꝓpinauit. q̄ ad ipsū iob feminā ꝓptea
seruauit. p quā marit n̄ consolaret. s; tēptaret. Ipse diabo
lus peciit scm uirū tēptandū. et accepit. Peciit apls ut aufer
ret ab eo stimulus carnis. et n̄ accepit. s; apls magis exaudi
t ē quā diabolus. Apls enī exaudit ē ad salutē. et si n̄ ad uo
luntatē. diabol exaudit ē ad uoluntatē. s; ad dāpnationē.
Ideo enī concessus ē iste tēptand. ut eo ꝓbato ille eēt cruci

andus. Sed hoc fratres non tantum in ueteribus libris inuenimus. et in euangelio
inuenimus. quia petierunt demones a domino cum eos excluderet ab homine.
ut ire permitterentur in porcos. Nonne eis posset dicere dominus. ut nec il
luc accederent. Non enim si nollet rebellaturi erant contra regem celi
et terre. Certi tamen misterii gratia. et certa dispensatione dimisit de
mones in porcos. ut ostenderet diabolum in eis dominari. qui uitam porcorum
.E. gerunt. Demones ergo exauditi sunt. apostolus non est exauditus. an potius quod uerius
est dicimus. immo apostolus exauditus est. demones non sunt exauditi. Illorum
uoluntas facta est. huius sanitas perfecta est. Secundum hoc intellegere debe
mus. quia deus et si uoluntati nostre non dat. saluti dat. Quid enim si hoc
petieris. quod tibi obest. et medicus nouit quia obest tibi. Non enim te
exaudit medicus. quando forte tu frigidam aquam petis. et si prodest
statim dat. si non prodest non dat. Non exaudiuit. an potius ad sanitatem
exaudiuit. quia uoluntati contradixit. Sit ergo in uobis caritas
fratres. sit in uobis et securi estote. et quando non uobis datur quod petitis.
exaudimini. sed nescitis. Multi dati sunt in manus suas malo suo.
.F. de quibus dicit apostolus. Tradidit eos deus in desideria cordis eorum. Petit
aliquis magnam pecuniam. accipit malo suo. Quando non habebat illam
parum timebat. habere illam cepit. preda factus est potentiori. Non
ne malo suo exauditus est. qui uoluit habere unde a latrone quereretur. quem
pauperem nemo querebat. Discite rogare deum. ut medico committa
tis quod ipse nouit faciat. Tu morbum confitearis. ille medicamentum
adhibeat. tu caritatem tantum tene. Nam si ille secare te uult. urere
uult. tu si clamas et non exaudiris in ustione et tribulatione. nouit
ille quousque putre est. tu iam uis reuocet manus. et ille uulneris sinum at
tendit. scit quousque perueniat. non te exaudit ad uoluntatem. sed exaudit
ad salutem. Certi estote fratres mei. quia quod ait apostolus uerum est. Quid enim
oremus sicut oportet nescimus. sed ipse spiritus interpellat pro nobis gemitibus

inenarrabilibus. quia ipse interpellat pro sanctis. Quid est ipse spiritus interpellat
pro sanctis. nisi ipsa caritas quae in te per spiritum facta est. Ideo enim dicit apostolus. .G.
Caritas dei diffusa est in cordibus nostris. per spiritum sanctum qui datus est nobis. Cari
tas ipsa gemit. caritas ipsa orat. Contra hanc aures claudere non novit.
qui illam dedit. Securus esto. caritas roget. et ibi sunt aures dei. Non
fit quod vis. sed fit quod tibi expedit. Ergo quicquid postulaverimus inquit. acci
piemus ab eo. Iam dixi. Si ad salutem intelligas. nulla quaestio est. Si
non ad salutem. quaestio est magna. quae te calumniatorem facit apostolo paulo.
Quicquid postulaverimus accipiemus ab eo quoniam mandata eius servamus. et quae
placent illi in conspectu eius facimus. In conspectu eius. intus ubi videt.
Et quae illa mandata sunt. Hoc est inquit mandatum illius. ut credamus in
nomine filii eius ihesu christi. et diligamus invicem. Videtis quia hoc est .H.
mandatum. Videtis quia contra hoc mandatum qui facit. peccatum facit.
quo caret omnis qui natus est ex deo. Sicut dedit nobis mandatum. ut
diligamus invicem. et qui servaverit mandatum eius. Videtis quia ni
chil aliud nobis praecipitur. nisi ut diligamus invicem. Et qui servaverit
mandatum eius in ipso manebit. et ipse in eo. et in hoc cognos
cimus quia manet in nobis. de spiritu quem dedit nobis. Nonne ma
nifestum est. quia hoc agit spiritus sanctus in homine. ut sit in illo dilectio
et caritas. Nonne manifestum est quod ait apostolus. caritas dei diffusa
est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. De caritate enim loque
batur. et dicebat. quia in conspectu dei debemus interrogare cor nostrum.
Quid si non male senserit cor nostrum. id est si confiteatur quia dilectione
fratris fit quicquid fit in bono opere. accessit etiam quod de mandato
cum diceret. hoc ait. Hoc est mandatum eius. ut credamus in nomine filii .I.
eius ihesu christi. et diligamus invicem. et qui facit mandatum eius in ipso ma
net. et ipse in eo. In hoc cognoscimus quia manet in nobis. de spiritu
quem dedit nobis. Si enim inveneris te habere caritatem. habes

spiritum dei ad intelligendum. Valde enim res necessaria est. Primis
temporibus cadebat spiritus sanctus super credentes. et loquebantur linguis quas non
didicerant. quomodo spiritus sanctus dabat eis pronuntiare. Signa erant tem-
pore oportuno. Oportebat enim ita significari in omnibus linguis spiritum
sanctum. quia euangelium dei per omnes linguas cursurum erat toto orbe terrarum.
Significatum est illud. et transiit. Numquid modo quibus imponitur manus ut
accipiant spiritum sanctum. hoc expectatur ut linguis loquantur? Aut quando
imposuimus manum istis infantibus. attendit unusquisque uestrum utrum u-
trum linguis loquerentur. et cum uidet eos linguis non loqui. ita peruerso cor-
de aliquis uestrum fuit. ut diceret. non acceperunt isti spiritum sanctum. nam
si accepissent linguis loquerentur. quemadmodum tunc factum est? Si ergo
per hec miracula non fiat modo testimonium presentie spiritus sancti. unde fit?
.k. Unde cognoscit quisque accepisse se spiritum sanctum? Interroget cor suum.
Si diligit fratrem. manet spiritus dei in illo. Videat. probet seipsum coram
oculis dei. uideat si est in illo dilectio pacis et unitatis. et dilectio
ecclesie toto terrarum orbe diffuse. non attendat eum solum diligere
fratrem. quem attendit ante se. Multos enim non uidemus fratres nostros.
et in unitate spiritus illis copulamur. Quid mirum quia nobiscum non sunt?
In uno corpore sumus. unum caput habemus in celum. Fratres. oculi nostri
non se uident. quasi non se norunt. At in caritate compaginis corpora-
lis norunt se. Nam ut noueritis quia in coniunctione caritatis se
nouerunt. quando ambo patent. non licet ut aliquid attendat dexter.
quod non attendat sinister. Dirige radium dextrum sine alio. si po-
tes. Simul coeunt. simul diriguntur. intentio una est. loca diuer-
sa sunt. Si ergo omnes qui tecum diligunt deum. unam intentionem tecum habent.
noli attendere quia corpore in loco separati estis. aciem cordis simul fixi-
stis in lumine ueritatis. Ergo si uis nosse quia accepisti spiritum sanctum.
interroga cor tuum. ne forte sacramentum habeas. et uirtutem sac-

ĩmci ñ habeas. Jnt̃roga cor tuũ. Si ẽ ibi dilectio frĩs. secur⁹ esto. I.
ñ pot̃ ẽẽ dilectio sine sp̃u dĩ. qa paulus clamat. Caritas dĩ diffu
sa ẽ in cordib⁹ nr̃is. p sp̃m scm̃ q̃ dat⁹ ẽ nobis. Dilectissimi. nolite
omñi sp̃ui cred̃e. Jun dixerat in hoc cognoscim⁹ qa manet ĩ nobis.
de sp̃u quẽ dedit nobis. Vñ aũt cognoscit̃ ipse sp̃c. attendite.
D ilectissimi. nolite omñi sp̃ui cred̃e. s; pbate sp̃c si ex dõ st̃. Quis
ẽ q̃ pbat sp̃c. Difficile rẽ posuit nobis fr̃s mei. Bonũ ẽ nob.
ut dicat ipse unñ discernant. Dictur⁹ ẽ. ne formidetis. s; p̃mo
uidete. attendite. Videte hinc ex p̃mi illud. unñ nam heritici
calũpniant̃. Attendite. (uidete) q̃d ait. Dilectissimi. nolite omñi sp̃ui
credere. s; pbate sp̃c si ex dõ st̃. Sp̃c scs̃ nomine aq̃ appella .M.
t⁹ ẽ in eug̃lio. dño clamante et dicente. Si q̃s sitit. ueniat ad
me et bibat. q̃ credit in me. flumina aque uiue fluent de
uentre ei⁹. Eug̃lista aũt exposuit. unñ diceret. Secut⁹ enĩ ait.
H oc aũt dicebat de sp̃u quẽ accept̃i erant. q̃ in eũ erant credit̃i.
Q uare ñ multos baptizauit dñs. S; q̃d ait iohs. Sp̃c aũt ñdũ
erat dat⁹. qa ih̃c ñdũ fuerat g̃lificat⁹. Q̃r̃ g̃ illi baptismũ ha
bebant. et sp̃m scm̃ ñdũ acceperant. quẽ die pentecosten misit
dñs de celo. Vt daret̃ sp̃c. expectabat̃ g̃lificatio dñi. et añ
quã clarificaret̃. et añquã mitteret eũ. inuitabat tñ hoĩes.
ut se p̃pararent ad accipiendã aquã de q̃ dixit. q̃ sitit ueniat
et bibat. et q̃ credit in me. flumina aq̃ uiue fluent de uentre
ei⁹. Q̃d ẽ flumina aque uiue. Quid ẽ illa aqua. Nemo me in
t̃roget. Eug̃lm̃ int̃roga. Hoc aũt dicebat ait. de sp̃u quẽ ac
cept̃i erant. hi q̃ in eũ erant credit̃i. Aliud ẽ g̃ aq̃ sacm̃ti. .R.
aliud aq̃ q̃ significat sp̃m dĩ. Aqua sacm̃ti uisibilis ẽ. aqua
sp̃c inuisibilis ẽ. Jsta abluit corp⁹. et significat q̃d fit ĩ aĩa.
p illũ sp̃m ipsa anima mundat̃ et saginat̃. Jpse ẽ sp̃c dĩ.

quē ñ possunt habere heretici. Q qcūq; se ab eccła pciderunt. et
qcūq; ñ apte pcidunt. s; p iniqtatē pcisi st. et int tanq̄ palea uol
uunt. et grana ñ st. ñ hnt istū spm. Iste spc nomine aque a dño
sigficat ē. et audiuim⁹ ab hac epła. Nolite omi spui crede.
A ttestant ūba illa salomonis. ab aq̄ aliena abstinete. Quid ē aq̄? Spc.
.Q. N unqd semp aq̄ spm significat? Non semp. s; qbdā locis spm sig
nificat. qbdā locis baptismū sigficat. qbdā locis pplos sig
ficat. qbdā locis consiliū sigficat. Habes qdā loco dictū. Fons
uite consiliū possidentib⁹ eū. Ergo p diusa loca scptarū nom
aq̄ diusa sigficat. nc tm noīe aq̄ spm scm audistis. ñ ex in
terptatione nrā. s; ex euglica ubi ait. Hoc autē dicebat de spu
quē accepturi erant hi q in eū erant credituri. Si g aq̄ nomine sig
ficat spc scs. et dic nobis epła ista. nolite omi spui crede. s; p
bate spc si ex deo st. intelligam⁹ inde ēē. ab aq̄ aliena absti
nete. et de fonte alieno ne biberis. Qd ē de fonte alieno ne
bibis? Spui alieno ne credidis. Restat g examē. unū pbet qa
spc di ē. Posuit qdē signū. et hoc fortasse difficile. Uideam⁹
tam. Ad illā caritatē redituri sum⁹. ipsa ē q nos docet. qa
P· ipsa ē unctio. Tam hic qd ait. Pbate spc si ex deo st. qa
multi pseudo pphę exierūt in istū mundū. Iā ibi st oēs heretici.
et oms scismatici. qmo g pbabo spm. Sequit. In hoc cog
noscit spc di. Erigite aures cordis. Laborabam⁹. et dicebam⁹.
Quis nouit. Qd discernit. Ecce dictur⁹ ē signū. In hoc cog
noscit spc di. Omis spc q confitet ihm xpm ī carne uenis
se. ex deo ē. Et oīs spc q ñ confitet ihm xpm in carne uēisse.
ñ ē ex dō. Et hic ē antix de q audistis qa uentur⁹ st. et nc
in isto mundo ē. Qsi erigunt aures ad discernendos spc.
et tale qddā audiuim⁹. unū nichilominꝰ ñ discernam⁹. Qd

enī ait. Omīs sp̄c q̄ confitet̄ ihm xp̄m in carne uenisse. ex d̄o ē.
Ergo sp̄c q̄ ē apd̄ hereticos ex deo ē. qa confitent̄ ihm xp̄m ī car Q.
ne uenisse. Iā hic erigunt se forte adūsus nos. et dicunt. Vos
n̄ habetis sp̄m ex d̄o. S; et nos confitem̄ ihm xp̄m in carne
uenisse. Iste aut̄ illos negauit sp̄m d̄i hab̄e. q̄ n̄ confitent̄
ihm xp̄m in carne uenisse. Quere ab arrianis. confitent̄ ihm
xp̄m in carne uenisse. q̄re ab eunomianis. confitent̄ ihm
xp̄m in carne uenisse. Quere á macedonianis. confitent̄ ihm
xp̄m in carne uenisse. int̄roga cathafrigas. confitent̄ ihm
xp̄m in carne uenisse. int̄roga nouatianos. confitent̄ ihm
xp̄m in carne uenisse. Omīs iste hereses. sp̄m d̄i hn̄t. Non.
Ergo pseudoꝓph̄e s̄t. Nulla ē ḡ ibi deceptio. nulla seductio.
Certe antix̄ s̄t. qa ex nobis exiert̄. s; n̄ erant ex nobis. Q̄d ḡ
facim̄. unī discernim̄. Intendite. Eam̄ simul corde. pulsem̄.
Vigilat ipsa caritas. qa ipsa pulsatura ē. ipsa apitura. Modo
intelligetis innoīe dn̄i nr̄i ihu xp̄i. Iā sup̄ audistis. qa dic R.
tū ē. q̄ negat ihm xp̄m in carne uenisse. hic ē antix̄. Et i
bi q̄siuim̄ q̄s neget. qa nec nos negam̄. nec illi negant. et
inuenim̄ q̄sdā factis negare. et adhibuim̄ testimoniū de
ap̄lo q̄ ait. Confitent̄ se nosse deū. factis aut̄ negant. Sic ḡ
et nō q̄ram̄. in factis n̄ lingua. Quis ē sp̄c q̄ n̄ ē ex d̄o. Q̄ con
fitet̄ ihm xp̄m in carne uenisse. Q̄s ē q̄ confitet̄ ihm xp̄m
in carne uenisse. Eia fr̄s. opa adtendam̄. n̄ strepitū lin
gue. Queram̄ q̄r uenit in carne xp̄c. et inueniem̄ q̄ eū
negant in carne uenisse. Nā si lingᷓs adtendas. multas he
reses auditur̄ es. confitentes xp̄m in carne uenisse. S; con
uincit illos ueritas. Q̄r uenit xp̄c in carne. Nonne d̄s
erat. Nonne de illo dictū ē. in p̄ncipio erat ūbū. et ūbū e

Qui negat ihm xp̄m in carne uenisse. Et quis est sps qui est ex deo.

rat apd̄ dm̄. et ds̄ erat uerbū. Nonne pascebat angłos. et ipse
pascit angłos. Nonne sic uenit. ut inde ñ discederet. Nonne sic
ascendit. ut nos ñ dimitteret. Qr̄ g̊ uenit in carne. Qa opor
tebat nobis ostendi spē resurrectionis. Ds̄ erat. et in car ne
uenit. Ds̄ enī mori ñ poterat. caro poterat. Ido g̊ uenit in
carne. ut moreret̄ p̄ nobis. Quéadmodū aūt mortuus ē p̄ no
bis. Maiorē hac caritatē nemo ħt. quā ut animā suā po
S. nat q̇s p̄ amicis suis. Caritas g̊ illū adduxit ad carnē. Qsqs
g̊ ñ ħt caritatē. negat xp̄m in carne uenisse. Hoc iā int
roga omīs hereticos. Xp̄c uenit in carne. Venit. Hoc cre
do. hoc p̄fiteor. Immo hoc negas. Vn̄ nego. Audis q̇a hoc dico.
I mmo ego conuinco q̇a negas. Dicis uoce. negas corde. Dicis
ūbis. negas factis. Q̊m̊ inq̇s nego factis. Quia ido uenit xp̊
ī carne. ut moreret̄ p̄ nobis. Ido mortuus ē p̄ nobis. q̇a cari
tatē multā docuit. Maiorē hac caritatē nemo ħt. quā ut
animā suā ponat p̄ amicis suis. Tu ñ habes caritatē. q̇a
p̄ honore tuo diuidis unitatē. Ergo hinc intelligite sp̄m
ex deo. Pulsate. tangite uasa fictilia. ne forte crepuerint.
et male resonent. Videte si integra sonant. uidete si ē ibi
caritas. Tollis te ab unitate orbis t̄rarū. diuidis ecc̄lam per
scismata. dilanias corpꝰ xp̄. Ille uenit in carne ut colligat. tu
ido clamas ut spargas. Ergo ipse ē sp̄c dī q̇ dic̄ ih̄m ī carne
uenisse. q̇ dic̄ ñ lingua s; factis. q̇ dic̄ ñ sonando. s; aman
do. Ille aūt ñ ē sp̄c dī. q̇ negat ih̄m in carne uenisse. Negat
et ipse ñ lingua s; uita. ñ ūbis s; factis. Manifestū ē g̊ un̄
agnoscamꝰ frs̄. Multi intꝰ q̄si intꝰ. nemo aūt foris. ñ uere
foris. Adeo ut noueritis q̇a ad facta retulit. et omīs sp̄c aūt
q̇ soluit xp̄m in carne uenisse. ñ ē ex deo. Soluere factis in

telligitur. Qui aut ostendit quod negatur. quia dixit soluit. Ille uenit colligere. tu uenis soluere. Distringere uis membra Christi. Quomodo non negas Christum in carne uenisse. qui dirumpis ecclesiam quam ille congregauit. Contra Christum ergo uenis. antichristus es. Intus sis foris sis. antichristus es. Sed quando intus es lates. quando foris es manifestaris. Soluis Ihesum Christum. et negas eum in carne uenisse. non es ex deo. Ideo dicit in euangelio. Qui soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic. minimus uocabitur in regno celorum. Quid est soluere. Quid est docere. Soluit factis. et docet quasi uerbis. Qui predicas non furandum furaris. Soluit ergo in facto. quia furatur. et quasi docet sic. Minimus uocabitur in regno celorum. id est in ecclesia huius temporis. De illo dictum est. Que dicunt facite. que autem faciunt facere nolite. Qui autem fecerit et sic docuerit. magnus uocabitur in regno celorum. Ex eo quod dixit hic fecit contra hoc ibi dixit soluerit. id est non fecit et docuerit sic. Ille ergo soluit. qui non facit. Quid nos docet. nisi ut facta interrogemus. non uerba credamus. Obscuritas uerum multa nos cogit dicere. maxime ut illud quod dominus reuelare dignatur etiam ad tardiores fratres perueniat. quia omnes Christi sanguine comparati sunt. Et uereor ne ipsa epistola istis diebus sicut promiseram non finiatur. Sed quod domino placet. Melius est seruare reliquias. quam onerare corda nimio cibo. Explicit sermo sextus. Incipit septimus.

ab eo quod scriptum est. Iam uos ex deo estis filioli. et uicistis eum. usque ad id. et misit filium suum liberatorem pro peccatis nostris. et cetera.

Mundus iste omnibus fidelibus querentibus patriam sic est. quomodo fuit heremus populo Israel. Errabant quidem adhuc et patriam querebant. sed duce errare non poterant. Via illis fuit iussio dei. Nam ubi per xl annos circuierunt. paucissimis mansionibus conficeretur iter ipsum. et notum est omnibus. Tardabantur quia exer

cebant. non quia deserebant. Quod autem nobis promittit deus. ineffabilis est dul-
cedo. et bonum est sicut scriptura dicit. Et sepe nobis commemorantibus au-
distis. quod oculus non vidit. nec auris audivit. nec in cor hominis ascen-
.A. dit. Laboribus autem temporalibus exercemur. temptationibus vite presentis
erudimur. Sed si non vultis in ista heremo siti mori. bibite caritatem.
Fons est quem voluit dominus hic ponere. ne deficiamus in via. et habun-
dantius eum bibemus. cum ad patriam venerimus. Modo evangelium lectum
est. Ut de ipsis verbis quibus lectio terminata est dicam. quid aliud nisi de
caritate audistis. quandoquidem pactum fecimus cum domino nostro in oratione.
ut si volumus dimittat nobis peccata nostra. dimittamus nos peccata.
que in nobis fuerint commissa. Non autem dimittit nisi caritas. Tolle
caritatem de corde. odium tenet. ignoscere non novit. Sit ibi caritas.
secura ignoscit. que non angustatur. Epistola autem ista tota. quam suscepimus
tractandam vobiscum. videte si aliud aliquid commendat quam ipsam u-
nam caritatem. Nec timendum est. ne sepe dicendo in odium veniat.
Quid enim amatur. si caritas in odium venit. Quia fit caritate ut cetera
bona amentur. ipsa quomodo amanda est. Res ergo que numquam debet de cor-
de discedere. nec ab ore discedat. Iam vos inquit ex deo estis filioli.
et vicistis eum. Quem. nisi antichristum. Supra enim dixerat. omnis qui solvit
.B. Iesum Christum et negat eum in carne venisse. non est ex deo. Exposuimus
autem si meministis. quia omnes negant Iesum Christum in carne venisse.
qui violant caritatem. Huc enim non opus erat ut veniret. nisi propter carita-
tem. Caritas enim nobis illa commendatur. quam et ipse in evangelio commendat.
Maiorem hac dilectionem nemo habet. quam ut animam suam ponat quis pro
amicis suis. Quomodo poterat filius dei animam suam ponere pro nobis. nisi
carnem indueret. ubi mori posset. Quisquis ergo violat caritatem. quod-
libet dicat de lingua. vita ipsius negat Christum in carne venisse.
et iste est antichristus ubicumque fuerit. quocumque intraverit. Sed quid dicit eis.

qui ciues sunt illius patrie cui suspiramus. Vicistis eum. Et tamen unde uicerit? Quia
maior est qui in uobis est, quam qui in hoc mundo. Ne uictoriam sibi uiri .C.
tribuerent, et arrogantia superbie uincerentur, quemcumque enim dia
bolus superbum fecerit uincet, uolens eos seruare humilitatem quid ait?
Vicistis eum. Iam omnis homo qui audit uicisti, erigit caput, erigit cer
uicem, laudari se uult. Noli te extollere, uide quis in te uincit.
Quare uicisti? Quia maior est qui est in uobis, quam qui in hoc mundo.
Ergo humilis porta dominum tuum, esto iumentum sessoris tui. Bonum
tibi est ut ipse te regat, et ipse te ducat. Nam si ipsum sessorem non ha
bueris, ceruicem erigere potes, calces potes mittere, sed ue tibi sine
rectore, quia libertas ista in bestias te mittet comedendum. Hi
de mundo sunt. Qui? Antichristi. Iam audistis qui sint. Et si non estis, cog
noscitis eos. Quisquis autem hoc est, non cognoscit eos. Hi de mundo sunt.
ideo de mundo locuntur, et mundus eos audit. Qui sunt qui de mundo
locuntur? Attendite. Qui claudunt oclos contra caritatem. Ecce au .D.
distis dominum dicentem. Si dimiseritis peccata hominibus, dimittet
et uobis pater uester celestis peccata uestra. Si autem non dimiseritis, nec pa
ter uester dimittet uobis peccata uestra. Sententia est ueritatis. Aut si
non ueritas loquitur, contra dic. Si christianus es, et in Christum credis.
Si christianus es, et Christo credis. Ipse dixit. Ego sum ueritas. Senten
tia ista uera est, firma est. Iam audis homines de mundo loquentes, et
non te uindicaturus es, et dicturus est ille quia fecit tibi. Immo sentiat
quia cum uiro habet causam. Cotidie dicuntur ista, de mundo locuntur
qui ista dicunt, et mundus eos audit. Nec dicunt ista nisi qui diligunt mun
dum, neque audiuntur ista nisi ab his qui diligunt mundum. Et qui dili
git mundum et negligit caritatem, audistis quia negat Ihesum
in carne uenisse. Aut si fecit illud in carne ipse dominus, si
cum expalmaretur uoluit se uindicari, si cum in cruce pen

deret. non dixit. pater ignosce illis. quia nesciunt quid faciunt. Si autem
ista fecit qui potestatem habebat. tu quid minaris. quid sufflas in potesta
te aliena constitutus. Ille quia voluit mortuus est. et non minabatur. tu
nescis quando moriaris. et minaris. Nos ex deo sumus. Videamus quare.
Videte si propter aliud quam propter caritatem. Nos ex deo sumus. Qui novit deum
audit nos. qui non est ex deo non nos audit. Ex hoc cognoscimus spiritum verita
tis et erroris. quia qui audit nos spiritum habet veritatis. qui non nos audit
spiritum habet erroris. Videamus quid monet. et audiamus eum potius in spiritu
veritatis monentem. non antichristos. non amatores mundi. non mundum.
Si ex deo nati sumus dilectissimi. Sequitur supra. Videte quid. Nos ex
deo sumus. Qui novit deum audit nos. qui non est ex deo non nos audit. Ex
hoc cognoscitur spiritus veritatis. et erroris. Iam ergo intentos nos fecit.
quia qui novit deum ipse audit. qui autem non audit non novit. Et haec dis
E cretio est. spiritus veritatis et erroris. Videamus quid moniturus est. in quo illum
audire debeamus. Dilectissimi. diligamus invicem. Quare. Quia homo
monet. quia dilectio ex deo est. Multum commendavit dilectionem. quia
dixit ex deo est. Plus dicturus est. Intente audiamus. Modo dixit dilectio
ex deo est. et omnis qui diligit ex deo natus est. et cognovit deum. Qui
non diligit. non cognovit deum. Quare. Quia deus dilectio est. Quid amplius
dici potuit fratres. Si nil de laude dilectionis diceretur per istas omnes
paginas istius epistolae. si nichil omnino per ceteras paginas scripturarum.
et hoc solum unum audiremus de voce spiritus dei. quia deus dilectio est. nichil
amplius quaerere deberemus. Iam videte quia facere contra dilectionem. fa
cere contra deum est. Nemo dicat in hominem pecco. quando non diligo fra
f trem meum. Intendite et facile est peccatum in homine. in deum solum
non peccet. Quomodo non peccas in deum. quando in dilectionem peccas. Deus
dilectio est. Numquid nos dicimus. Si nos diceremus deus dilec
tio est. forte scandalizaretur aliquis ex vobis. et diceret. Quid dixit.

quid uoluit dicere. quia deus dilectio est. Dedit dilectionem deus. donauit
dilectionem deus. ex deo est dilectio. Deus dilectio est. Ecce habetis scripturas
fratres. scripturas dei. Canonica est ista epistola. Per omnes gentes recitatur. orbis
terrae auctoritate tenetur. orbem terrarum ipsa edificauit. Audis hic
ab spiritu dei. deus dilectio est. Iam si audes fac contra deum. et noli dili
gere fratrem tuum. Quomodo ergo iam dudum dilectio ex deo est. et modo di
lectio deus est. Deus ex deo. Tenemus deus pater et filius et spiritus sanctus. Filius deus
ex deo. spiritus sanctus deus ex deo. Et hi tres unus deus. non tres dii. Si filius
deus. et spiritus sanctus deus. et ille diligit in quo habitat spiritus sanctus. ergo di
lectio deus est. sed deus quia ex deo. Utrumque enim habes in epistola. et dilecti
o ex deo est. et dilectio deus est. De solo patre scriptura non nouit di
cere. quia ex deo. Cum autem audis ex deo. aut filius intelligitur. aut
spiritus sanctus. Quia uero dicit apostolus. caritas dei diffusa est in cordibus
nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. intelligamus in dilectione
spiritum sanctum esse. Ipse est enim spiritus sanctus. quem non possunt accipere mali. ipse ·G·
est ille fons de quo ait scriptura. Fons aquae tuae sit tibi proprius. et nemo
alienus communicet tibi. Omnes enim qui non diligunt deum alieni sunt. antichristi
sunt. et quamuis intrent basilicas. non possunt numerari inter fili
os dei. non ad illos pertinet fons ille uitae. Habere baptismum.
et malus esse potest. habere prophetiam et malus esse potest. Inuenimus saulem
regem habuisse prophetiam. Persequebatur dauid sanctum. et impletus est spiritu
prophetiae. et prophetare coepit. Accipere sacramentum corporis et sanguinis
domini. et malus esse potest. Nam de talibus dictum est. Qui manducat
et bibit indigne. iudicium sibi manducat et bibit. Habere
nomen christi. et malus esse potest. id est christianus uocari. et malus esse potest.
d equibus dictum est. Polluebant nomen dei sui. Ergo habere sacramen
ta ista omnia et malus esse potest. habere autem caritatem. et malus esse H.
non potest. Hoc est ergo proprium donum. ipse est singularis fons. Ad hunc

bibendū. uos hortat᷑ sp̄c dī. Ad se bibendū uos hortat᷑ sp̄c dei.
.I. In hoc manifestata ē dilectio dī in uobis. Ecce ut diligam᷒ deū.
hortationē habem᷒. Possem᷒ illū diligere. n̄ p̄or ipse dilige
ret. Si pigri eram᷒ ad amandū. n̄ sim᷒ pigri ad reclaman
dū. Prior amauit nos. nec sic nos amam᷒. Iniq̊s amauit.
s; iniq̄tates soluit. Iniq̊s amauit. s; n̄ ad iniq̄tatē congregauit.
Egrotos amauit. s; sanandos uisitauit. Ds̄ ḡ dilectio ē. In h̄
manifestata ē dilectio dī ī nobis. q̄a filiū suū unigenitū
misit in hc̄ mundū. ut uiuam᷒ p̄ ipsū. q̊m̊ ipse dn̄s ait.
Maiorē dilectionē nemo pot̄ habere. quā ut animā suā ponat
p̄ amicis suis. Et ibi p̄bata ē dilectio xp̄i in nos. q̄a mortuus
ē p̄ nobis. Dilectio patr̄s ubi p̄bata ē in nobis. Q̄a filiū suū
unigenitū misit [illegible] mori p̄ nobis. Sic et paul᷒ ap̄ls dic̄.
.k. Q̄ p̄p̄rio filio n̄ pepercit. s; p̄ nobis oīb᷒ tradidit illū. Quom̊ ḡ
n̄ et cū illo oīa nobis donauit. Ecce xp̄m tradidit pater.
et tradidit iudas. Nunq̄d n̄ simile factū uidet᷑. Traditor
iudas. Ergo traditor ē et ds̄ pat̄. Absit inq̄s. Non dico. s; ap̄ls
dic̄. Q̄ p̄p̄rio filio n̄ pepercit. s; p̄ nobis omib᷒ tradidit illū. Q̄
pat̄ illū tradidit. et ipse se tradidit. ait idē ap̄ls. Q̄ me di
lexit. et tradidit semetipsū p̄ me. Si pat̄ tradidit filiū. et
tradidit seipsū fili᷒. iudas q̄d fecit. Facta ē traditio á pa
tre. facta ē traditio á filio. facta ē traditio á iuda. Una
res facta ē. S; q̄ res discernit patrē tradentē filiū. se ip̄m
filiū tradentē. et iudā discipl̄m tradentē magistrū suū.
Q̄a hoc fecit pat̄ et fili᷒ in caritate. fec̄ aut̄ hoc iudas in p̄diti
one. Videtis q̄a n̄ q̄d faciat homo considerandū ē. s; q̊ a
nimo et uoluntate faciat. In eodē facto inuenim᷒ deū pa
trē. in q̊ inuenim᷒ iudā. Patrē benedicim᷒. iudā detestam᷒.

Quare patrem benedicimus, iudam detestamur. Benedicimus caritatem, de
testamur iniquitatem. Quantum enim praestitum est generi humano tradito christo.
numquid hoc cogitavit iudas ut traderet. Deus cogitavit salutem nostram I.
qua redempti sumus, iudas cogitavit pretium quo vendidit dominum. Filius
ipse cogitavit pretium quod dedit pro nobis, iudas cogitavit pretium quod
accepit ut venderet. Diversa ergo intentio diversa facta fecit. Cum sit
una res ex intentionibus diversis eam si metiamur, unum amandum, al
terum damnandum, unum glorificandum, alterum detestandum invenimus.
Tantum valet caritas. Videte quia sola discernit, videte quia fac
ta hominum sola distinguit. Hoc diximus in similibus factis. In
diversis factis invenimus saevientem hominem factum de caritate,
et blandum factum de iniquitate. Puerum caedit pater, et mango
blanditur. Si duas res proponas, plagas et blandimenta, quis non eli
gat blandimenta, et fugiat plagas. Si personas attendas, cari
tas caedit, blanditur iniquitas. Videte quid commendamus, quia non discer
nuntur hominum facta, nisi de radice caritatis. Nam multa fieri
possunt quae speciem habent bonam, et non procedunt de radice caritatis.
Habent enim et spinae flores. Quaedam vero videntur aspera, videntur tru
culenta, sed fiunt ad disciplinam dictante caritate. Semel ergo
breve praeceptum tibi praecipitur. Dilige, et quod vis fac. Sive taceas di
lectione tace, sive clames dilectione clama, sive emendes di
lectione emenda, sive parcas dilectione parce. Radix sit intus
dilectionis. Non potest de ista radice nisi bonum existere. In hoc
est dilectio. In hoc manifestata est dilectio dei in nobis, quia deus ·M·
filium suum misit unigenitum in hunc mundum, ut vivamus per
ipsum. In hoc est dilectio, non quia nos dileximus, sed quia ipse dilexit
nos. Non illum dileximus prius, nam ad hoc nos dilexit ut diligamus
eum, et misit filium suum litatorem pro peccatis nostris. Litatorem, sacri

ficatorē. Sacrificauit enī ꝓ peccatis nr̄is. Ubi inuenit hostiā.
V bi inuenit uictimā. quā purā uolebat offerre. Aliud n̄ inue
nit. seipsū optulit. Dilectissimi. si ita ds̄ dilexit nos. debem⁹
et nos inuicē diligere. Petre amas me. Et ille dixit. amo.
.P. P asce oues meas. Deū nemo uidit unquā. Res ē inuisibilis. Non
oclō. s; corde q̄rend⁹ ē. S; queadmodū si solē istū uidē uellem⁹.
oclm corporis purgarem⁹. un̄ uideri lux pot̄. uolentes uidē dn̄m.
oclm̄ q° ds̄ uideri pot̄ purgem⁹. Et ubi ē iste ocls. Audi euglm̄.
B eati mundo corde. qm̄ ipsi deū uidebūt. S; nemo sibi p concupis
centia oclorum cogitet deū. Fac̄ enī sibi aut ingentē formā. aut
magnitudinē aliquā inestimabilē distendit p loca. uelut lucē
istā quā uidet his oclis. auget p campos q̄ntū pot̄. aut fac̄ s
aliquē. q̄si uenerabilis forme senē. Nichil horum cogites. Est qd cogi
.Q. tes. Si uis uidē deū. ds̄ dilectio ē. Qualē faciē h̄t dilectio.
Q ualē formā h̄t. Q̄lē staturā h̄t. Quales pedes h̄t. Q̄les
man⁹ h̄t. Nemo pot̄ dicē. H̄t tn̄ pedes. nā ipsi ducunt
ad ecclam. Habet man⁹. nā ipse paupi porrigit. H̄t oclos.
nā un̄ intelligit ille q° eget. Beat⁹ q° intelligit sup egenū et
paupem. H̄t aures. de q̄b⁹ dn̄s dic̄. Q h̄t aures audiendi au
diat. Non sunt enī mēbra distincta p loca. s; intellectu to
tū simul uidet q° h̄t caritatē. Habita. et inhabitaberis.
M ane. et manebit in te. Qd enī fr̄s mei. Quis amet qd n̄ ui
det. Q̄r aut qn̄ laudat caritas erigimini. acclamatis lau
datis. Qd uobis ostendi. Aliquos colores ꝓtuli. Aurū et ar
gentū ꝓposui. Gemmas de thesauris effudi. Qd tale osten
di oclis ur̄is. Numquid facies mea inmutata ē dū loquor. Carnē
gero. in ipsa forma sū in q̄ ꝓcessi. In ipsa forma estis in q̄
uenistis. Laudat caritas. et clamatis. Certe nichil uidetis.

S; quomodo nobis placet quando laudatis: sic nobis placeat ut in corde serue
tis. Intendite enim quod dicam fratres. Exhortor uos quantum dat dominus. ad mag
num thesaurum. Si uobis ostenderetur aliquod uasculum anaclyphum. mau
ratum. opere factum. et hoc illiceret oculos uestros. et duceret in se
intentionem cordis uestri. et placeret uobis manus artificis. et pon
dus argenti. et splendor metalli. nonne unusquisque uestrum diceret o si ha
berem uasculum istud. Et sine causa diceretis. In potestate enim
uestra non erat. Aut si quisquam uellet habere: cogitaret illud de
domo aliena rapere. Laudatur caritas uobis. Si placet habere. pos
sidete eam. Non opus est ut furtum alicui faciatis. non opus est ut emere
cogitetis. Gratis constat. tenete eam. amplectimini eam. Dul
cius illa nichil est. Si cum commemoratur talis est. cum habetur qualis est.
Si ergo forte uultis seruare caritatem fratres. ante omnia ne pute
tis abiectam et desidiosam. nec quadam mansuetudine. immo non
mansuetudine sed remissione. et negligentia seruari ca
ritatem. Non sic seruatur. Non putes tunc te amare seruum tuum. P.
quando eum non cedis. aut tunc te amare filium tuum quando ei non das disci
plinam. aut tunc te amare uicinum tuum quando eum non corripis. Non
est ista caritas. sed languor. Ferueat caritas ad corripiendum.
et ad emendandum. Si sunt boni mores. delectent te. si mali. cor
rigantur. emendentur. Noli in homine amare errorem. sed homi
nem. Hominem enim deus fecit. errorem ipse homo fecit. Ama illud
quod deus fecit. noli amare illud quod ipse homo fecit. Cum illud amas.
illud tollis. cum illud diligis. illud emendas. Sed et si seuis ali
quando. propter correptionem dilectionis. Propterea per columbam demon
strata est caritas. que uenit super dominum. Species illa columbe in
[in specie] qua uenit spiritus sanctus. qui nobis caritas infunderetur. Quare hoc. Fel co
lumba non habet. tamen rostro et pennis pro nido pugnat. sine a

amaritudine seuit. Hoc facit et pater quando filium castigat; si ad disciplinam castigat. Sicut dixi, seductor ut uendat cum amaritudine blanditur; pater ut corrigat, sine felle castigat. Tales estote ad omnes. Videte fratres. Magnum documentum, magna regula. Unusquisque habet filios, aut habere uult. Aut si omnino decreuit filios non habere carnaliter, uel spiritaliter cupit habere. Quis est qui non corrigat filium suum? Quis est cui non det disciplinam pater? Et tamen seuire uidetur.

.a. Amor seuit, caritas seuit. Seuit quodammodo sine felle, more columbino non coruino. Unde uenit in mentem fratres mei dicere uobis, quia illi uiolatores caritatis scismata fecerunt. Quomodo oderunt ipsam caritatem, sic oderunt et columbam. Sed conuincit illos columba procedens de celo. Aperiuntur celi, et manet super caput domini. Ut quid hoc? Ut audiatur: hic est qui baptizat. Recedite predones, recedite inuasores possessionis Christi. In possessionibus uestris ubi dominari uultis, titulos potentis ausi estis infringere. Cognoscit ille titulos suos, uendicat sibi possessionem suam. Non delet titulos, sed intrat et possidet. Sic ad catholicam uenienti non delet baptismum, ne titulus imperatoris deleatur. Sed quid fit in catholica? Agnoscitur titulus, intrat sub titulis suis, qui intrabat predo sub titulis alienis.

Explicit sermo septimus. Incipit octauus, ab eo quod scriptum est deum nemo uidit unquam, usque ad id et qui manet in dilectione

.a. in deo manet, et deus in eo.

Dilectio dulce uerbum est, sed dulcius factum. Semper de illa loqui non possumus. Multa enim agimus, et diuerse actiones distendunt nos, ut non uacet lingue nostre semper de dilectione loqui. Nam nichil melius ageret lingua nostra. Sed de qua semper loqui non licet, semper eam custodire licet. Sicut nunc quod can

tantum alta. Nunquid semper hoc facimus? Vix unius hore in toto
spacio. sed parua particula cantamus alta. et uacamus ad aliud.
Est autem alta sicut iam nostis. laudate dominum. Qui deum laudat lingua. B.
non semper potest. qui moribus deum laudat semper potest. Opera misericordie.
affectus caritatis. sanctitas pietatis. incorruptio castitatis. mo
destia sobrietatis. semper hec tenenda sunt. siue cum in publico
sumus. siue cum in domo. siue cum ante homines. siue in cubiculo.
siue loquentes. siue tacentes. siue aliquid agentes. siue [uel uacantes] cantan
tes. semper hec tenenda sunt. quia intus sunt omnes iste uirtutes quas no
minaui. Quis autem sufficit omnes nominare? Quasi exercitus est
imperatoris. qui sedet intus in mente tua. Quomodo enim imperator
per exercitum suum agit quod ei placet. sic dominus ihesus christus inci
piens habitare in interiore homine nostro. id est in mente per fi
dem. utitur istis uirtutibus quasi ministris suis. Et per has uirtutes
que uideri oculis non possunt. et tamen quando nominantur laudantur.
non autem laudarentur nisi amarentur. non amarentur nisi uiderentur.
et si utique non amarentur nisi uiderentur. alio oculo uidentur. id est
interiore cordis aspectu. per has uirtutes inuisibiles. mo
uentur membra uisibilia. Pedes ad ambulandum. Sed quo? Quo
mouerit bona uoluntas. que militat bono imperatori.
Manus ad operandum. Sed quid? Quod iusserit caritas. que inspirata
est intus ab spiritu sancto. Membra ergo uidentur cum mouentur. qui iubet
intus non uidetur. Et quis intus iubeat prope ipse solus nouit qui iu
bet. et ille intus cui iubet. Namque fratres audistis cum euangelium le C.
geretur. certe si aurem ibi non tantum corporis sed et cordis habui
stis. quod ait. Cauete facere iusticiam uestram coram hominibus.
ut uideamini ab eis. Nunquid hoc uoluit dicere. ut quecumque
bona facimus abscondamus ab oculis hominum. et timeamus

uideri. Si times spectatores. non habebis imitatores. Debes ergo uideri. sed non ad hoc debes facere ut uidearis. Non ibi debet esse finis gaudii tui. non ibi terminus leticie tue. ut putes te totum fructum consecutum esse boni operis tui. cum uisus fueris atque laudatus. Nichil est hoc. Contempne te cum laudaris. Ille in te laudetur. qui per te operatur. Noli ergo ad laudem tuam operari quod bonum agis. sed ad laudem illius a quo habes ut bonum agas. Abs te habes male agere. a deo habes bene agere. Contra peruersi homines uidete quam preposteri sint. Quod faciunt bene sibi uolunt tribuere. si male faciant. deum uolunt accusare. Conuerte hoc distortum nescio quid et preposterum. fac illud quodammodo capite deorsum. Quod sursum est facias iusum. quod deorsum facias sursum. Iusum uis facere deum. et te sursum. Precipitaris. non eleuaris. Ille enim semper sursum est. Quid ergo. Tu bene. et deus male. Immo hoc dic. si uis uerum dicere. Ego male ille bene. et quando ego bene. ab illo bene. Nam a me quicquid ego male. Ista confessio firmat cor. et facit dilectionis fundamenta. Nam si opera nostra abscondere debemus ne uideantur ab hominibus. ubi est illa sententia domini in eo sermone quem habuit in monte ubi hoc dixit. ubi et illud paulo ante dixit. luceant opera uestra bona coram hominibus. et non ibi cessauit. non ibi finem fecit. sed addidit ut glorificent patrem uestrum qui in celis est. Et paulus quid ait. Eram autem ignotus facie ecclesiis iudee que in christo sunt. Tantum autem audientes erant. quia qui aliquando persequebatur nos. nunc euangelizat fidem quam aliquando uastabat. et in me magnificabant deum. Videte quemadmodum et ipse quia sic innotuit. finem non posuerit in laude sua. sed in laude dei. At quantum ad ipsum pertinet. uastator erat ecclesie. persecutor immundus. malignus. Ipse confitetur. non nos commemoramus. Amat paulus a nobis dici peccata sua. ut glorificetur ille qui talem

moꝛbū sanauit. Magnitudinē enī uulneris magn᷒ medicus secut᷒.
et sanauit. Vox illa de celo ꝓstrauit ꝑsecutoꝛē. et erex̄ p̄dicatoꝛē. ·E·
O ccidit saulū. et uiuificauit paulū. Saul ꝑsecutoꝛ erat scī in
ri. m̄ nom̄ habebat iste qn̄ ꝑseqbat̄ xp̄ianos. Postea de sau
lo fact᷒ ē paulus. Qd̄ ē paulus. Modicus. Ergo qn̄ saulus.
sup̄b᷒ elat᷒. qn̄ paulus. humilis. modicus. Ideo sic loquim̄.
P aulo p᷒ uidebo te. id ē p᷒ modicū. Audi q̄a modic᷒ fact᷒ ē.
E go enī sū minim᷒ aptoꝝ. et in minimo omū scōꝝ dic̄ alio loco.
S ic erat int̄ aptōs. tanquā fimbria uestim̄ti. S; tetigit
ecc̄ta gentiū. tanquā fluxū paciens. et sanata ē. Ergo fr̄s
hoc dixeri. hoc dico. hoc si posse̅ n̄ tacerē. Opa in illa sūt
in uobi. in illa. ꝑ tp̄r. ꝑ horis. ꝑ dieb᷒. Nunqd̄ semꝑ possu
m᷒ loq̄. Nunqd̄ semꝑ tacē. Nunqd̄ semꝑ reficē coꝛp᷒. Nū
qd̄ semꝑ ieiunare. Nunqd̄ semꝑ panē dare egenti. Nūqd̄
sēp nudū uestire. Nunqd̄ semꝑ egrotū uisitare. Nunqd̄
sēp discoꝛdantes concoꝛdare. Nūqd̄ semꝑ moꝛtuos sepeli
re. Modo illud. m̄ illud. Inchoant̄ ista. et cessant. Ille aūt
impatoꝛ nec inchoat̄ nec cessare debet. Caritas int᷒ nūm ·f·
t̄minat̄. officia caritati ꝑ tp̄r exhibeant̄. Caritas g̊ sicut
sēptū ē. fr̄na ꝑmaneat. Foꝛtassis aūt mouit aliqs ut m̄.
ex q̊ ista eplām beati ioh̄is t̄ctam᷒ uobi. qr̄ n̄ cōm̄dauit
maxime n̄ fr̄nā caritatē. Q̊ diligit frēm dic̄. et peceptū
nobis ē datū ut diligam᷒ inuicē. Assidue nobis nomina
uit caritatē fr̄nā. Dei caritatē. id ē q̄ debem᷒ diligē dn̄m.
n̄ tā assidue nominauit. s; tn̄ omino n̄ tacuit. de
inimici ů dilectione ꝓrsus tacuit. Pꝛope ꝑ totā istam
eplām. cū uehem̄ter nobis p̄dicet cōm̄detq; caritatē.
non [illegible]atilu[illegible] nobis dic̄ ut diligam᷒ inimicos. s; dic̄ nobi

ut diligamus fratres. Modo cum euangelium legeretur audiuimus. Si enim
dilexeritis eos qui uos diligunt. quam mercedem habebitis. Nonne
et publicani hoc faciunt. Quid est ergo quod tam magno nobis ad perfec
tionem quandam. fraternam dilectionem commendat iohannes apostolus. dominus autem
G. dicit non nobis sufficere ut diligamus fratres. sed debere nos extendere
ipsam dilectionem. ut perueniamus ad inimicos. Qui usque ad inimi
cos peruenit. non transilit fratres. Necesse est sic ignis prius occupet
(uel longinquiora)
proxima. et sic se in longiora distendat. Propinquior tibi est frater.
quam nescio quis homo. Rursus tibi magis adheret ille quem non
noueras. qui tibi tamen non aduersatur. quam inimicus qui etiam aduersatur. Exten
de dilectionem in proximos. nec uoces illam extensionem. Prope enim
te diligis. qui illos diligis qui tibi adherent. Extende ad incog
nitos. qui tibi nihil mali fecerunt. Transcende et ipsos. peruenias
ut diligas inimicos. Hoc certe dominus iubet. Quare iste tacuit
h. de dilectione inimici. Omnis dilectio. siue quae carnalis dicitur. quae non
dilectio sed magis amor dici solet. dilectionis enim nomen magis
solet in melioribus rebus accipi. in melioribus rebus dici. tamen omnis
dilectio fratres karissimi. utique beniuolentiam quandam habet erga eos qui di
liguntur. Non enim sic debemus diligere homines. aut sic pos
sumus diligere aut amare. hoc enim etiam uerbo usus est dominus cum diceret.
petre amas me. non sic debemus amare homines. quomodo audimus
gulosos dicere. amo turdos. Queres quare. ut occidat eos et
consumat. Et amare se dicit. Ad hoc illos amat ut non sint.
ad hoc amat ut perimat. Et quicquid ad cibandum amamus. ad hoc
amamus ut illud consumatur. et nos reficiamur. Numquid sic a
mandi sunt homines. tamquam consumendi. Sed amicitia quaedam
(uel quaedam beniuolentia)
beniuolentie. ut aliquando praestemus eis quos amamus. Quid si
non sit quod praestemus. Sola beniuolentia suf[illegible] illo q[illegible] fieret

amanti. Non enī optare debem⁹ ēē miseros. ut possim⁹ exercē I.
opa misc̄die. Das panē esurienti. s; meli⁹ nemo esuriret. et
nulli dares. Vesti nudū. utinā omīs uestiti eēnt. et n̄ eēt ista
necessitas. Sepeli mortuū. utinā ueniat aliqn̄ illa uita ubi
nemo moriatur. Concordas litigantes. utinā aliqn̄ sit pax
illa [eterna] hierl̄m. ubi nemo discordat. Hec enī oīa. officia necessi
tatū st̄. Tolle miseros. cessabt̄ opa misc̄die. Opa mīe ces
sabt̄. Numq̇d ardor caritatis extinguitur. Germanum a
mabis felicē hominē. cui n̄ hs q̇d p̄stes. Purior ille a
mor erit. multoq; sincerior. Nā si p̄stiteris misero.
fortassis extollere te cupis aduersus eū. et eū tibi uis eē sub
iectū. qa auctor es tui beneficii. Ille indiguit. tu im
ptit⁹ es. Q̄si maior uideris qa tu p̄stitisti. quā ille cui
p̄stitū ē. Opta equalē. ut ambo sub uno sitis. cui ni
chil p̄stare potes. Nā in hoc excessit modū supbia [t superba]
[anima] antiqua. et q̇dā amara fuit. qa radix omīū maloꝝ .k.
auaritia ē. Et tñ itē dictū ē. Initiū omīs pecci supbia.
Et q̄rim⁹ aliqn̄ q̄m sibi concordant iste due sententie.
radix omīū maloꝝ auaritia ē. et initiū omīs [peccati] supbia.
Si initiū omīs pecci supbia. radix omīū maloꝝ supbia
ē. Certe si radix omīū maloꝝ auaricia ē. inuenim⁹ et
in supbia auariciā eē. Excessit enī modū hō. Qd ē aua
rū eē. pgredi ultra quā suffic̄. Adā supbia cecidit.
Initiū oīs pecci supbia inqt. Numqd auaricia. Qd aua
rī illo. cui ds̄ suffice n̄ potuit. Ergo frs legim⁹ quē ad
modū fact⁹ sit hō ad imaginē et similitudinē dī. Et
q̇d de illo dix̄ ds̄. Et habeat potestatē piscium maris.
et uolatiliū celi. et omniū pecoꝝ q̄ reptant [t repunt] sup t̄rā.

N unq̄d dix̄ d̄s. habeat potestatē hominū. Habeat potestatē
atr. dedit potestatē naturalē. Quorꝫ habeat potestatē. Pis
ciū maris. et uolatiliū celi. et omniū repentiū q̄ repunt sup
trā. Q̄r hec ē naturalis potestas hoīs ī ista. Q̄a ex eo hīt ho
.I. potestatē. ex q̊ fact᷒ ē ad imaginē dī. Ubi aūt fact᷒ ē fact᷒
ē ad imaginē dī. In intellectu. mīte. ī interiore hoīe. in eo
qd̄ intelligit uitatē. & diiudicat iusticiā et iniusticiā.
nouit a q̊ fact᷒ ē. pot intellig̃ creatorē suū. & laudare
creatorē suū. Habet hanc intelligentiā. q̄ hīt prudentiā.
Ideo multi cū p cupiditates malas detererent in se imagi
nē dī. et ipsā q̄dām flāmā intelligentie puersitate morū
extinguerent. clamabat illis scriptā. Nolite fieri sic equus
et mul᷒. q̄b᷒ n̄ ē intellect᷒. Hoc ē dicē. Preposui te equo
et mulo. & te ad imaginē meā feci. potestatē t̄ sup ista
.M. dedi. Quare. Q̄a n̄ hn̄t fere rōnalē mītē. Tu aūt rōnali
mīte capis ueritatē. intelligis qd̄ sup te ē. Subde ei qui
sup te ē. et infra te erit illa q̄b᷒ ꝑpositus es. Q̄a ů p pec
catū hō deseruit eū sub q̊ eē debuit. subdit᷒ ē eis sup
q̄ eē debuit. Intendite q̄d dicā. D̄s. homo. pecora. Ubi
grā. Sup te d̄s. infra te pecora. Agnosce eū q̄ sup te ē.
ut agnoscant te q̄ infra te st̄. Ideoq; cū daniel agnouis
set sup se deū. agnouert eū sup se leones. Si aūt n̄ ag
noscis eū q̄ sup te ē. supiorē contēpnis. subderis inferi
ori. Ꝓptea supbia egyptiorū un̄ domata ē. De ranis et
muscis. Poterat d̄s et leones mittē. S; aliqͥs magit᷒ leone
trend᷒ ē. Q̄nto illi erant supbiores. tanto de reb᷒ cōtēp
.R. tibilib᷒ & abiectis. fracta ē eorū ceruix mala. S; danielē
agnouert leones. q̄a ille subdit᷒ erat deo. Ad martires

qui ad bestias pugnauerunt. et ferarum morsibus laniati sunt. Non
erant subditi deo serui dei tres uiri. et serui dei machabei. .Q.
Agnouit ignis seruos dei. tres uiros quos non ussit. quibus nec uesti
menta corrupit. Non agnouit machabeos? Agnouit et ma
chabeos fratres. agnouit et istos. Sed opus erat quodam flagello. per
mittente domino qui dixit in scriptura. Flagellat omnem filium quem
recipit. Putatis enim fratres quia ferrum insuberaret uiscera
domini nisi ipse permitteret. an hereret in ligno nisi ipse uoluis
set. Non enim agnouit creatura. an exemplum pacientie propo
suit fidelibus suis. Ideo deus quosdam liberauit corporaliter. quos .P.
dam non liberauit uisibiliter. omnes tamen spiritaliter liberauit. Spi
ritaliter neminem deseruit. uisibiliter quosdam uisus est deseruis
se. quosdam uisus est eripuisse. Ideo quosdam eripuit. ne putes
illum non potuisse eripere. Testimonium dedit quia potest. Et ubi
non facit secretiorem intelligas uoluntatem. non suspiceris diffi
cultatem. Sed quid fratres. Cum euaserimus omnes istos mortalitatis la
[ł seculi ł mutabilitas]
queos. cum transierint tempora temptationis. cum seculum hoc decur
rerit. et receperimus illam stolam primam. immortalitatem illam quam pec
cando perdidimus. cum corruptibile hoc induerit incorrup
tionem. id est cum caro ista induerit induerit incorruptionem.
et mortale hoc induerit immortalitatem. iam perfectos filios
dei. ubi non opus est temptari nec flagellari. agnoscet nos omnis crea .Q.
tura. subdita nobis erunt omnia. si nos sic simus subditi deo. Sic
ergo debet christianus esse. ut non glorietur super alios homines. Dedit
enim tibi deus esse super bestias. id est meliorem esse quam bestiam. Hoc
naturale habes. Semper melior eris quam bestia. Si uis me
lior esse quam alter homo. inuidebis ei quando tibi esse uidebis e
qualem. Debes uelle omnes homines equales tibi. Et si uiceris ali

quē p prudentiā. optare debes ut sit et ipse prudens.
Quandiu tard' ē. discit á te. Quandiu indoct' ē indiget te.
et tu uideris doctor. ille aut̄ discens. Tu g̃ superior qa doc
tor es. ille inferior qa discens. Nisi illū optes eq̄lē. sēp
uis habē discentē. Si aut̄ semp uis habē discentē. inuid'
eris doctor. Si inuid' doctor. qm̄ eris doctor. Rogo te
noli docere ipsā inuidentiā tuā. Audi aplm̄ dicentē de
uisceribus caritatis. Vellē oms homines eē sic meipsū. Quo
m̄ uolebat os eq̄les. Jdo erat oib' superior. qa caritate op
tabat os eq̄les. Excessit g̃ modū homo. dū auarior uo
luit eē ut sup homines eēt. q sup pecora fact' ē. Et ipsa ē
R. supbia. Et uidete qnta opa faciat supbia. Ponite ī cor
de quā similia faciat. et qsi paria caritatis. Pascit esu
rientē caritas. pascit et supbia. Caritas ut ds laudet.
supbia ut ipsa laudet. Vestit nudū caritas. uestit et
supbia. Jeiunat caritas. ieiunat et supbia. Sepelit mor
tuū caritas. sepelit et supbia. Oīa bona opa q̄ uult facē
caritas et facit. cogitat [agitat enim] contra supbia. et qsi ducit eqs suos.
S; interior caritas tollit locū male agitate supbie. n̄ male a
gitanti. s; male agitate. Ve homini. cui auriga supbia ē. Ne
cesse ē eni ut pceps eat. Vt aut n̄ sit supbia q̄ agitat facta
bona qs nouit. qs uidet. ubi ē hoc. Opa uidem'. Pascit mi
sedia. pasc̄ et supbia. Hospitē suscipit misedia. hospitē
suscipit supbia. Intercedit p paupe misedia. intercedit et
supbia. Quid ē hoc. In opib' n̄ discernim'. Audeo aliqd
dicere. s; n̄ ego. Paul' dicit. Moritur caritas. id ē homo ha
bens caritatē. confitetur nom̄ x̄. ducit martiriū. Confi
tetur et supbia. ducit martiriū. Ille habet caritatē. ille

autē n̄ h̄t caritatē. S; audiat ab aplō ille q̄ n̄ h̄t caritatē. Si
distribuero om̄ia mea paupib⁹. et si tradidero corp⁹ meū ut
ardeā. caritatē aūt n̄ habuero. nichil m̄ pdest. Ergo sc̄ptā
diuina intro nos reuocat a iactatione hui⁹ faciei forinsec⁹.
et ab ista supficie q̄ iactat̄ an̄ homines. reuocat nos intro.
Redi ad conscientiā tuā. ipsā interroga. Noli attendere qđ
floret foris. s; que radix ē in terra. Radicata ē cupiditas.
spes pōt ee bonoꝝ factoꝝ. uere bona opa ee n̄ possunt.
Radicata ē caritas. securus esto. nichil mali pcedere pōt.
Blandit̄ supbia. seuit amor. Illa uestit. ille cedit. Illa e
nī uestit ut placeat hoīb⁹. ille cedit ut corrigat discipli
na. Accipit̄ magis plaga caritatis. quā elemosina sup
bie. Redite g̊ intro frs. et in oīb⁹ qcūq; facitis intue S.
mini testē deū. Videte si ille uidet q̊ animo faciatis.
Si cor urm̄ n̄ uos accusat q̄a iactantie causa facitis. bene
securi estote. Nolite aūt timere qn̄ facitis bene. ne ui
deat alt̄. Time ne ppt̄ea facias ut tu lauderis. nā uideat
alt̄ ut ds laudet̄. Si enī abscondis ab oclis hoīs. abscon
dis ab imitatione hominis. Duo st̄ i qb⁹ elemosinā facis.
Duo esuriunt. un⁹ panē. alt̄ iusticiā. Int̄ duos istos famelicos
q̄a dictū ē. beati q̄ esuriunt et sitiunt iusticiā. qm̄ ipsi
saturabunt̄. int̄ duos istos famelicos bon⁹ opator constitu
t⁹ ē. Si caritas de illo opat̄ [ar]. ambos [t ambob⁹ miseret̄] miseratur. ambobus
uult subuenire. Ille enī q̄rit qđ [t un⁹ famet̄] manducet. iste [t ille] q̄rit qđ
imitet̄. Pascis istū. pbe te isti. ambob⁹ dedisti elemosinā.
Illū fecisti gratulatorē de fame infecta. hc̄ fecisti imita
torē de exēplo pposito. Misereminı g̊ tanquā misericdes. T.
q̄a in eo etiā qđ diligitis inimicos. frs diligitis. Ne pute

tis iohannem nichil de dilectione inimici precepisse. quia de fraterna
caritate non tacuit. Fratres diligitis. Quomodo inquis fratres diligimus? Quero
quare diligas inimicum. Quare illum diligis? Ut sanus sit in hac uita.
Quid si illi non expedit? Ut diues sit. Quid si ipsis diuitiis exce
cabitur? Ut uxorem ducat. Quid si amaram uitam inde patietur? Ut
filios habeat. Quid si mali erunt? Incerta sunt ergo ista. que uideris
optare inimico tuo quia diligis eum. incerta sunt. Opta illi
ut habeat tecum uitam eternam. opta illi ut sit frater tuus. Si ergo
hoc optas diligendo inimicum ut sit frater tuus. cum eum diligis
fratrem diligis. Non enim amas in illo quod est. sed quod uis ut sit.
Dixeram aliquando caritati uestre ni fallor. Robur est lignum positum ante
oculos. Faber optimus uidet lignum non dolatum de silua percisum.
adamauit. nescio quid inde uult facere. Non enim ad hoc amauit.
ut semper sic maneat. In arte uidit quod futurum est. non in amore
·V· quod est. et amauit quod inde facturus est. non illud quod est. Sic nos et deus
amauit peccatores. Nam dicimus quia deus amauit peccatores. Ait enim.
Non est opus sanis medicus. sed male habentibus. Numquid ad hoc a
mauit peccatores. ut peccatores remanerent? Quasi lignum de
silua uidit nos faber. et cogitauit edificium quod inde facturus est.
non siluam quod erat. Sic et tu respicis inimicum tuum aduersantem seui
entem. mordentem uerbis. exasperantem contumeliis. insectantem odiis.
attendis ibi quia homo est. Uides omnia ista que aduersa sunt ab homine facta.
et uides in illo quod a deo factus est. Quod autem homo factus est. a deo factus est.
quod inuidet ipse fecit. quod autem te odit ille fecit. Et quid dicis in animo
tuo? Domine propicius illi esto. dimitte illi peccata. incute illi terro
rem. muta illum. Non amas in illo quod est. sed quod uis ut sit. Ergo
cum inimicum amas. fratrem amas. Quapropter perfecta dilectio est in
dilectione inimici. quia perfecta dilectio est in dilectione fraterna.

Et nemo dicat quia aliquid minus nos monuit iohannes apostolus. et plus x.
nos monuit dominus christus. Iohannes nos monuit ut diligamus fratres.
christus nos monuit ut etiam inimicos diligamus. Attende quare te
monuit christus. ut diligas inimicos. Numquid semper ut remaneant
inimici. Si ad hoc te monuit ut inimici remaneant. odi
sti non diligis. Attende quomodo ipse dilexit. id est quia nolebat ut
sic remanerent persecutores. ait. Pater ignosce illis. quia nesciunt
quid faciunt. Quibus voluit ignosci. mutari illos voluit. Quos uo
luit mutari. ex inimicis fratres facere dignatus est. et uere
sic fecit. Occisus est. sepultus est. resurrexit. in celum ascendit.
Spiritum sanctum misit discipulis. coepit (t coeperunt cum) in fiducia predicari (t re) nomen ipsius.
miracula faciebant in nomine crucifixi occisi. Viderunt illi
interfectores domini. et quem sanguinem seuiendo fuderant. cre
dendo biberunt. Hec dixi fratres. et longius quidem. tamen quia uehemen
tius commendanda fuit caritati uestre ipsa caritas. id est commendan
da sic erat. Si enim caritas nulla est in uobis. nichil diximus.
Si autem est in uobis. tanquam oleum in flammam adiecimus. et quod non
erat forte uerbis accensus (t accensa) est. In alio creuit quod erat. in alio
cepit esse quod non erat. Ad hoc ergo ista diximus. ne pigri sitis di
ligere inimicos. Seuit in te homo. Ille seuit. tu deprecare. ille
odit. tu miserere. Febris anime ipsius te odit. sanus erit. et
gratias tibi aget. Quomodo medici diligunt egrotos. Numquid egrotos
diligunt. Si egrotos diligunt. uolunt ut semper egrotent. Ad hoc
diligunt egrotos. ne egroti remaneant. sed ut ex egris sani fiant.
Et quanta plerumque patiuntur a freneticis. quales contumelias
uerborum. plerumque et percutiuntur. Persequitur ille febrem. et ignos
cit homini. Et quid dicam fratres. amat inimicum suum. Immo o xi.
dit inimicum suum. Morbum enim ipsius odit. et amat hominem

a quo ꝑcutit᷑. Odit febrē. A qͦ enī ꝑcutit᷑? a morbo. ab egrotati
one. a febre. Illud tollit q̄d illi adūsat᷑. ut remaneat illud unde
gratulet᷑. Sic et tu. Si odit te inimic᷒ tuus et iniuste odit.
nouit q̄a cupiditas sc̄li in illo regnat. ꝓpterea te odit. Si
odisti illū. et tu cont᷑ reddis malū p malo. Q̄d fac̄ redde̅ ma
lū p malo. Unū egrū flebā q̄ te oderat. iā duos plango. si et
tu odisti. S; ꝑsequit᷑ q̄s re̅ tuā. tollit t̄ nescio q̄q; h̄s ī t̄ra.
Ideo illū odisti. q̄a angustias t̄ fac̄ ī t̄ra. Noli pati angusti
as. migra ī celū. sursū cor ibi habebis. ū latitudo ē. ut nul
las angustias patiaris in spe uite et̄ne. Attende que tibi
tollit. Nec illa t̄ tolle̅t. n̄ ipse ꝑmitteret q̄ flagellat omne̅
filiū que̅ recipit. Quodāmͦ ferramētū dī ē q̄ sauerit. ipse i
nimic᷒ tuus. Si nouit d̄s utile t̄ ee̅ ut expoliet te. ꝑmit
tit illū. Si nouit t̄ utile ee̅ ut uapules. ꝑmittit ille ut
cedaris. De illo te curat. opta ut et ille sanet᷑. Deū nemo
3. uidit unquā. Videte dilectissimi. Si diligam᷒ inuice̅. d̄s
ī nobis manebit. et dilectio ei᷒ erit ꝑfecta in nobis. Incipe
diligere. ꝑficieris. Cepisti diligere. cepit in te d̄s habita
re. Ama illū q̄ in te cepit habitare. ut ꝑfecti᷒ inhabitando
faciat te ꝑfectū. In hoc cognoscim᷒ q̄a in ipso manem᷒. et
ipse in nobis. q̄a de sp̄u suo dedit nobis. Bene. Deo gr̄as. Cog
noscim᷒ q̄a habitat in nobis. Et hoc ipsū un̄ cognoscim᷒? Q̄a
cognouim᷒ q̄a habitat in nobis. q̄a hoc ipse iohēs dixit. q̄a
de sp̄u suo dedit nobis. Un̄ scim᷒ q̄a de sp̄u suo dedit nobis.
Hoc ipsū q̄a de sp̄u suo dedit t̄. un̄ cognoscis. Int̄roga uisce
ra tua. Si plena s̄t caritate. h̄s sp̄m dī. Un̄ cognoscim᷒ q̄
inde cognoscis habitare in te sp̄m dī. Paulū int̄roga ap̄lm.
Q̄m caritas dī diffusa ē in cordib᷒ nr̄is. p sp̄m sc̄m q̄ dat᷒ est

Desideratur hic finis hujusce octavi Sermonis seu Tractatus in caput quartum Epistolæ s̄cti Joan. Ap̄ti et Evangelistæ. deest nempe ultima columna; desunt quoque duo postremi Tractatus scilicet nonus & decimus

D. August.
Sermones